

Kallelse

Socialnämnden kallas till sammanträde 2023-01-24

Plats och tid

Välfärd Gävle, Magasinsplan 19, Gevaliasalen 08:30-16:30

Ordförande

Martina Kyngäs (KD)

Förhinder anmäls till

Lena Wigg, tfn 026-17 88 13, e-post: lena.wigg@gavle.se

Gruppmöte, den 24 januari, klockan 07.30-08.30, Magasinsplan 19:

Lokaler finns tillgängliga enligt följande (ni fördelar och disponerar rummen som ni önskar)

(M): Intensivo, plan 1

(SD), Ebony, plan 1

(V): Rum 137, plan 1

Kallelse

1. Mötets öppnande

2. Upprop och val av justerare

3. Fastställande av föredragningslistan

4. Anmälan av ordförandeberedning

Ärendebeskrivning

Beredning har ägt rum 2023-01-17, kl 08.15 - 08.45.

Närvarande var ordförande Martina Kyngäs (KD), 1:e vice ordförande Lena Lundgren Rörick (S) och 2:e vice ordförande EvaMarja Andersson (M).

5. Informationsärende: Aktuellt från Sektor Välfärd

Ärendebeskrivning

Informationsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

6. Beslutsärende: Framsteget - politisk jury

22SON103

Förslag till beslut

- Att utse två personer att representera Socialnämnden till den politiska jury som beslutar om vinnare av Framsteget som pris.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Magnus Höijer.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteskrivelse - Förslag till beslut angående inrättande av Framsteget-priset

7. Beslutsärende: Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden

20SON415

Förslag till beslut

- Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, samt
- Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden inkluderad bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende. Föredragande: Caroline Engberg.

Handlingar i ärendet

- Missiv, Besluts- och delegationsförteckning för Socialnämnden

Kallelse

- Beslut- och delegationsförteckning för Socialnämnden
- Bilaga 1 - Besluts- och delegationsförteckning

8. Beslutsärende: Kurser/konferenser **Ärendebeskrivning**

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Webbutbildning för politiker i socialnämnd - SKR

9. Beslutsärende: Delegationsbeslut **Förslag till beslut**

- Att godkänna redovisningen av delegationsbeslut, utan beslut i saken.

Ärendebeskrivning

Beslutsärende.

Handlingar i ärendet

- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess
- Borttagen på grund av sekretess

10. Kommande beslut: Ekonomisk månadsrapport för **Socialnämnden, december 2022** **Ärendebeskrivning**

Kommande beslut. Föredragande: Emma Edorsson.

11. Kommande beslut: Årsredovisning år 2022 för Socialnämnden **Ärendebeskrivning**

Kommande beslut. Föredragande: Martin Wagner.

12. Kommande beslut: Yttrande till kommunrevisioner - **Revisionskontorets granskning av ansvar, roller och befogenheter i** **politiska- och förvaltningsorganisationen**

22SON223

Ärendebeskrivning

Kallelse

Kommande beslut. Föredragande: Martin Wagner.

Handlingar i ärendet

- Begäran om yttrande - Granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen. Dnr 22REK10.
- Rapport - Granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen (slutversion). Dnr 22REK10.

13. Kommande beslut: Tillsynsplan 2023 för Tillståndsgruppen, enhet Livsmedel och tillstånd, Livsmiljö Gävle 23SON7

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Lisa Hellström.

Handlingar i ärendet

- Tillsynsplan år 2023 för Tillståndsenheten

14. Kommande beslut: Remiss- E-petition #203972- Bostad först 22SON203

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Ingela Söderlind.

Handlingar i ärendet

- Missiv - Remiss till Socialnämnden för beslut gällande e-petition #203972 - Bostad först
- Förslag E-petition #203972 - Bostad först.

15. Kommande beslut: Reglemente - Föreningsstöd till föreningar för målgrupper inom Valfärds nämnders ansvarsområden 22SON226

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Caroline Engberg.

Handlingar i ärendet

- Reglemente för föreningsstöd
- Reglemente föreningsstöd

Kallelse

16. Kommande beslut: Utseende av representant till Gävle kommuns Funktionsrättsråd

23SON8

Ärendebeskrivning

Kommande beslut. Föredragande: Caroline Engberg.

Handlingar i ärendet

- Representant till Kommunala Funktionsrättsråd
- Reglemente Gävle kommuns funktionsrättsråd

17. Informationsärende: Anmälningensärenden

Handlingar i ärendet

- Kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026 - (S), (KD), (L), (C) (MP).
Ersätter handling 22KS39-2
- Bilaga 1 till Kommunplan 2023 - Investeringsplan 2023-2026 - (S), (KD), (L), (C) (MP)
- Bilaga 2 till Kommunplan 2023 - Pågående exploateringsprojekt i detalj 2023-2026 - (S), (KD), (L), (C) (MP)
- Bilaga 3 till Kommunplan 2023 - Planerade exploateringsprojekt - (S), (KD), (L), (C) (MP)
- §9 KF Kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026
- §12 KF Riktlinje intern styrning och kontroll(22KS245-23) (O)
- Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag(515298) (O)
- §130 KFN Beslutsärende_ En aktiv och hållbar fritid - Gävle kommuns idrottspolitiska program

18. Borttagen på grund av sekretess

19. Utbildning/introduktion

Ärendebeskrivning

13.15 - 16.30

Beslutsärende: Framsteget -
politisk jury

6

22SON103

Tjänsteskrivelse

2022-11-28

Diarienummer: 22SON103

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnd

Framsteget

Förslag till beslut

Att utse två personer att representera Socialnämnden till den politiska jury som beslutar om vinnare av Framsteget som pris.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden beslutade i juni 2022 att inrätta Framsteget som pris samt ge sektorchef i uppdrag att inleda processen för att kunna dela ut priset 2023 och att i detta säkerställa en rimlig prissumma.

Beslutet om vinnare fattas av en politisk jury, som består av representanter för Socialnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden samt Omvårdnadsnämnden.

Vinnarna eller vinnaren får förutom uppmärksamhet och diplom en prissumma som kan användas till kompetensutveckling.

Socialnämnden föreslås utse två personer att representera Socialnämnden till den politiska juryn.

Framsteget

Framsteget är till för att belöna och synliggöra nytänkande, mod och lärande som främjar utveckling och skapar en gemensam kultur där vi är stolta över vår organisation.

Alla inom Valfärd Gävle kan delta i Framsteget – det kan till exempel vara en enskild medarbetare, en arbetsplats, en verksamhet eller en projektgrupp.

För att delta i Framsteget behöver något eller några av dessa kriterier vara uppfyllda:

- Stärkt inflytande och delaktighet – vi har skapat lösningar tillsammans med kunderna och de som utför tjänsterna
- Främjat nytänkande och mod – vi har tillvaratagit engagemang, innovationskraft och digitaliseringens möjligheter samt att vi har haft mod att använda nya arbetssätt.
- Bidragit till självständighet - vi har stärkt kundens möjlighet till självständighet.
- Förstärkt samarbete – vi har utvecklat samarbetet internt eller med andra aktörer för kundens nytta.

Ansökan till Framsteget är öppen januari – februari varje år. Ansökan görs i ett särskilt formulär och ska innehålla följande:

- Vad hade ni för utmaning?
- Berätta vad ni gjort och hur det är kopplat till kriterierna.
- Berätta om ert lärande – lyckades ni eller misslyckades ni?
- Ev framgångsfaktorer.

En arbetsgrupp går igenom samtliga ansökningar. Ansökningarna utvärderas utifrån Framstegets kriterier. Av de inkomna ansökningarna nomineras max 5 ansökningar. Beslutet om vinnare fattas av en politisk jury, som består av representanter för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden samt Omvårdnadsnämnden.

Vinnarna eller vinnaren får förutom uppmärksamhet och diplom en prissumma som kan användas till kompetensutveckling.

Prisutdelning sker på respektive arbetsplats, juryn delar ut priset.

Vinnaren eller vinnarna presenteras på Ankaret i form av en film från prisutdelningen.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Valfärd

Beslutsärende: Besluts- och
delegationsförteckning för
Socialnämnden

7

20SON415

Missiv

2022-11-28

Diarienummer: 20SON415

Handläggare:

Caroline Engberg
026-17 80 00
caroline.engberg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Revidering av besluts- och delegationsförteckning

Förslag till beslut

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är gemensam för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, samt

Att anta den reviderade besluts- och delegationsförteckning som är specifik för Socialnämnden inkluderad bilaga 1.

Ärendebeskrivning

Inför varje år, eller vid behov, ska Socialnämnden anta besluts- och delegationsförteckning för nämndens verksamheter.

Besluts- och delegationsförteckningen är uppdelad i en gemensam del för de tre nämnderna samt nämndspecifika delar som antas av ansvarig nämnd. Socialjouren har en egen del som antas av socialnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är gemensamt för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden;

- Avsnitt 1. Ordförandebeslut
Punkt 1.2, vilket är en ny punkt gällande beslut om att återkalla ett förvaltningsbeslut på grund av tvingande säkerhetsskäl

Förslag till revideringar har tagits fram i den del som är specifik för Socialnämnden;

- Avsnitt 3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL:
Punkt SON 3.10,
Förslag till revidering av punkt i form av komplettering/justering av delegat.
- Avsnitt 6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU:
Punkt SON 6.39, vilket är en ny punkt gällande beslut om provtagning vid upphörande av vård
Punkt SON 6.40, vilket är en ny punkt gällande provtagning inför umgänge
- Bilaga 1
Revidering av namnförteckning.

Förslag

Nedan presenteras föreliggande förslag på revidering:

Gemensamt för Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
NYTT 1.2	Beslut att återkalla ett förvaltningsbeslut på grund av tvingande säkerhetsskäl	37 § 2 st 2 p. förvaltningslagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Ny punkt

Specifikt för Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare Socialsekreterare*	*efter 2 år i tjänst.
6. Lag om bestämmelser för vård av unga, LVU				
NYTT SON 6.39	Beslut om provtagning vid upphörande av vård	32 b, c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Ny punkt (tidigare punkt uppdelad i två)
NYTT SON 6.40	Beslut om provtagning inför umgänge	32 a, c §§ LVU	Enhetschef 1:e socialsekreterare	Ny punkt (tidigare punkt uppdelad i två)

Magnus Höjer

Sektorchef
Sektor Vårld

Besluts- och delegationsförteckning för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

Välfärd Gävle
2022-11-18

Diarienummer:
20ON364
20AFN170
20SON415

Fastställt:
Omvårdnadsnämnden 2020-12-17 § 183, 2021-03-25 § 38, 2021-06-17 § 92, 2022-02-24 § 4, 2022-05-25 § 64
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden 2020-12-16 § 162, 2021-05-26 §69, 2021-06-16 § 83, 2021-08-30 § 97, 2022-02-23 § 13, 2022-05-24 § 63
Socialnämnden 2020-12-15 § 248, 2021-04-27 § 81, 2021-06-15 § 132, 2022-02-22 § 10, 2022-05-24 § 96, 2022-08-30 § 136, 2022-10-25, § 187

Innehållsförteckning

Inledning	4
Allmänt om delegering	4
Vid delegats frånvaro.....	4
Anmälan av delegationsbeslut	4
Överklagande	5
Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	5
Förkortningar	5
Delegat i gemensamma delen.....	6
Delegat inom Omvårdnadsnämnden	6
Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.....	6
Delegat inom Socialnämnden.....	7
Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden	8
1. Ordförandebeslut	8
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning	8
3. Handläggning	11
4. Avskrivning av skuld	12
5. Överklagande	12
6. Fullmakt / ombud	12
7. Yttranden	13
8. Allmänna handlingar och sekretess.....	13
9. Externa köp.....	14
10. Personuppgifter	14
11. Smittskyddslag.....	15
12. Lex Sarah.....	15
13. Övrigt.....	15
Specifikt för Omvårdnadsnämnden	17
1. Avgiftshandläggning	17
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL	17
3. Hälso- och sjukvård.....	18
4. Allmänna handlingar och sekretess.....	18
5. Övrigt.....	19
Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	20
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	20
2. Vuxenutbildning	21
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	22
4. Dödsbo	24
5. Övrigt	24
6. Hälso- och sjukvård	24
Specifikt för Socialnämnden	26
1. Yttranden	26
2. Övrigt	26
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL.....	27

4.	Insatser för barn och ungdom	Sid 15(202) 29
5.	Insatser för vuxna	31
6.	Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU	31
7.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	34
	NYTT	35
8.	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	35
9.	Familjerättsärende	35
10.	Alkohollag	36
11.	Lotterilag	38
12.	Lag om handel med vissa receptfria läkemedel	38
13.	Lag om tobak och liknande produkter	39
	Specifikt för Socialjouren Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	41
1.	Socialtjänstlagen, SoL	41
2.	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU	41
3.	Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM	42

Inledning

Denna besluts- och delegationsförteckning avser Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden. Besluts- och delegationsförteckning inleds med en gemensam del för de tre nämnderna. I den delen finns delegering gällande exempelvis ordförandebeslut, handläggning, avtal, avgifter, fullmakter, yttranden, allmänna handlingar, sekretess och personuppgifter. De nämndspecifika delarna behandlar frågor som endast rör en nämnd. Närliggande sakfrågor kan dock finnas under både den gemensamma delen och även under den specifika delen.

Syftet är att där samla beslut som är gemensamma inom de tre nämnderna och att på så vis få samma nivå på delegat. Delegationsförteckning är indelad efter lagrum samt ärendeområde.

Allmänt om delegering

I kommunallagen stadgas att kommunal nämnd ska bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Fullmäktige ska utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Enligt kommunallagen får nämnd uppdra åt utskott, ledamot eller ersättare eller anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Dock får beslutanderätten inte delegeras i:

- ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- framställning eller yttrande till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet har överklagats,
- ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- medborgarförslag som väckts genom e-petition och som lämnats över till nämnden, samt
- ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärenden av principiell eller avvikande beskaffenhet eller av avsevärd ekonomisk betydelse ska avgöras av nämnden. Delegat kan, efter beslut av berörd chef, hänskjuta beslut av särskild svårighetsgrad till högre nivå i beslutsorganisationen. Även beslutsfattarens överordnad har beslutanderätt i respektive ärendegrupp när ordinarie befattningshavare inte tjänstgör, exempelvis beslut om vård- och omsorgsboende kan beslutas av kontorschef för myndighet. Den som mottagit delegationsuppdrag (delegat) får enligt gällande delegationsregler inte delegera uppdraget vidare till annan. Vidaredelegering är med andra ord inte tillåten, med undantag för vad som sägs i 6 kap. 36–37 §§ kommunallagen.

Vid delegats frånvaro

Vid delegats frånvaro träder i första hand en annan utsedd handläggare på samma eller högre nivå in i delegatens ställe och kan fatta de beslut denne skulle ha fattat.

Anmälan av delegationsbeslut

Enligt kommunallagen ska varje nämnd besluta om i vilken utsträckning beslut som fattas på delegation ska anmälas till nämnden. Samtliga brådskande beslut som beslutas av nämndsordföranden, så kallade ordförandebeslut, (enligt 6 kap. 39 § kommunallagen) anmäls till nästkommande nämndsammanträde.

När beslutet har anmälts på nämndens sammanträde noteras anmälan i sammanträdesprotokollet. Beslut som kan överklagas enligt laglighetsprövning går att överklaga fram till att tre veckor har gått från datumet då protokollet anslogs. Varje delegat ansvarar för att anmälan görs när det gäller beslut som kan överklagas via laglighetsprövning.

Överklagande

Förvaltningsbesvär

Ett beslut får överklagas av den som beslutet går emot om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Beslutet kan bara överklagas av den det angår. I skollagen anges alla beslut som kan överklagas till förvaltningsrätten eller Skolväsendets överklagandenämnd enligt förvaltningsbesvär om inte direkt förbud för detta regleras.

Laglighetsprövning

Delegationsbeslut som inte kan överklagas med förvaltningsbesvär kan överklagas genom laglighetsprövning om inte direkt förbud för detta regleras. Laglighetsprövning innebär att domstolen endast gör en prövning av beslutets laglighet och inte lämplighet. Endast den som är medlem i kommunen kan överklaga.

Socialnämndens individ- och myndighetsutskott

Socialnämnden har inrättat ett individ- och myndighetsutskott under mandatperioden 2019 – 2022 som beslutar i ärenden enligt:

- socialtjänstlagen (SoL),
- lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU),
- lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM),
- föräldrabalken (FB),
- alkohollagen, samt
- tobakslagen.

Förkortningar

AFN	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
CSN	Centrala studiestödsnämnden
EVIN	Enheten Våld i nära relationer
FE	Familjeenheten
FMN	Föräldraföreningen mot narkotika
GDPR	General data protection regulation (Dataskyddsförordningen)
HSL	Hälso- och sjukvårdslag
HVB	Hem för vård och boende
LSS	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
LOU	Lag om offentlig upphandling
LOV	Lag om valfrihetssystem
LUL	Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
ME	Mottagningsenheten
ON	Omvårdnadsnämnden
RIA	Socialt arbete på kristen grund (organisation Hela Människan)
SFB	Socialförsäkringsbalk
SFS	Socialtjänstförordning
SJ	Socialjour
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SoL	Socialtjänstlag
SoL/psyk	Socialtjänstlag/målgruppen, personer med psykisk funktionsnedsättning
SON	Socialnämnden
UEB	Utredningsenhet Barn
UEU	Utredningsenhet Ungdom
Äo	Äldreomsorg

Delegat i gemensamma delen

Ordförande i Arbetsmarknadsmarknads- och funktionsrättsnämnden
 Ordförande i Omvårdnadsnämnden
 Ordförande i Socialnämnden
 Sektorchef
 Biträdande sektorchef
 Enhetschef
 1:e socialsekreterare
 1:e handläggare
 Enhetschef i verkställighet
 Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
 Försörjningsstödshandläggare
 Familjerättssekreterare
 Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Ekonomichef
 Enhetschef handläggning
 Verksamhetschef handläggning
 Individ- och myndighetsutskott
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Delegat i ursprungsbeslut
 Jurist
 Kontorschef myndighet
 Dataskyddsamordnare
 Socialt ansvarig samordnare
 Enhetschef inom försörjningsstödsenheten
 Delegates överordnade chef
 Särskild utsedd handläggare*
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Omvårdnadsnämnden

Biståndshandläggare SoL
 Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Avgiftshandläggare
 Enhetschef i handläggning
 Enhetschef i verkställighet
 Särskild utsedd handläggare*
 Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
 Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)
 Boendesamordnare
 Verksamhetschef HSL
 Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Biståndshandläggare SoL/psyk
 Biståndshandläggare SoL/LSS
 Administratör LSS
 Avgiftshandläggare
 Socialsekreterare
 1:e socialsekreterare
 Försörjningsstödshandläggare
 1:e handläggare
 Enhetschef myndighet
 Enhetschef uppdragstagarenheten

Enhetschef försörjningsstödsenheten
Verksamhetschef myndighet
Enhetschef i verkställighet
Verksamhetschef administrativt stöd
Rektor
Boendesamordnare
Ordförande i Antagningsråd
Särskild utsedd handläggare*
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

Delegat inom Socialnämnden

Ordförande
Individ- och myndighetsutskott
Socialsekreterare (barnsekreterare likställs med socialsekreterare)
1:e socialsekreterare (1:e barnsekreterare likställs med 1:e socialsekreterare)
Handläggare
1:e handläggare
Familjerättssekreterare
Familjerättsassistent
Familjehemssekreterare
Alkoholhandläggare
Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd
Restauranginspektör
Avgiftshandläggare
Enhetschef myndighet
Enhetschef mottagningsenheten
Enhetschef utredningsenhet uppdragstagare
Enhetschef familjehemsenheten
Enhetschef socialjour
Enhetschef förebyggande enheten
Enhetschef utredningsenheten Barn
Enhetschef utredningsenheten Ungdom
Enhetschef utredningsenhet Vuxna
Enhetschef Livsmedel och tillstånd
Enhetschef våld i nära relation
Särskild utsedd handläggare*
Särskild utsedd tjänsteman enligt namnförteckning**
Socialsekreterare socialjour
Delegat vid ursprungsbeslut – Syftar till nivå på delegationen och är inte personbundet

* "Särskild utsedd handläggare" utses av verksamhetschef eller annan överordnad chef

** "Särskild utsedd tjänsteman" utses av Socialnämnd

Gemensamt för Omvårdnadsnämnden, Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Socialnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Ordförandebeslut				
1.1	Beslut på nämndens vägnar i ärende som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunal-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
NYTT 1.2	Beslut att återkalla ett förvaltningsbeslut på grund av tvingande säkerhetsskäl	37 § 2 st 2 p. förvaltnings-lagen	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
2. Avtal – Inköp, upphandling och avtalsförvaltning				
2.1	Beslut gällande sektorsövergripande avtal		Sektorchef	Avser tecknande, förlängning och hävande etc. Motsvarar firmatecknare Ersättare: ekonomichef och biträdande sektorchef
2.2	Tecknande av avtal med externa utförare av verksamhet		Biträdande sektorchef	Driftsentreprenads avtal (LOU) ramavtal (LOU) och avtal om att bli extern utförare enligt LOV
2.3	Tecknande samverkansavtal eller förlängning av pågående avtal med kommuner, regioner samt motsvarande		Sektorchef	Kan även gälla kommuner eller motsvarande och myndigheter i utlandet
2.4	Teckna överenskommelse om ersättning vid skadeståndsanspråk från enskild upp till 25 000 kr		Säkerhetssamordnare	Verkställs genom utanordning via dagbokföringen
2.5	Beslut om att initiera en upphandling om frågan inte har behandlats i samband med projektbeställning, repetitiva ramavtal och/eller om beslut redan finns.		Chef med budgetansvar för det som upphandlas Välfärd Inköpsamordnare Välfärd Enhetschef Inköp och upphandling Styrning och stöd	Gäller ej upphandling av kärnverksamhet då ansvarig nämnd fattar beslut om att överlåta verksamhet till privat utförare.

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.6	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess över tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist</p>	Ex. att avbryta annonserad upphandling, tecknande av avtal etc.
2.7	Beslut under en upphandling enligt upphandlingsprocess under tröskelvärdet	Enligt, upphandlingslagarna, direktiven och praxis	<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	Ex. att avbryta annonserad upphandling
2.8	Utfärda fullmakt till annan upphandlande myndighet att få företräda Gävle kommun i denna egenskap (samordnad upphandling)		<p>Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling</p>	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.9	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling över tröskelvärdet		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist</p>	
2.10	Beslut om tilldelning och tecknande av avtal för upphandling under tröskelvärdet		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	
2.11	Beslut under avtalsförvaltningen, och om avtalade sanktioner om inte annat anges		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef Upphandlingscontroller</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlare Upphandlingsjurist Avtalscontroller Systemförvaltare Inköpscontroller Inköpskoordinator Verksamhetsutvecklare</p>	Ex. beslut om prisförändring, optionsbeslut och vite

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
2.12	Beslut om uppsägning och hävning av avtal		<p>Chef med budgetansvar för det som upphandlas</p> <p>Inköpssamordnare</p> <p>För upphandlingar som avser kärnverksamhet: Biträdande sektorchef</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Enhetschef Inköp och upphandling Upphandlingsjurist</p>	
2.13	Yttrande till domstol i mål om överprövning		<p>Sektorchef Ekonomichef Biträdande sektorchef Jurist</p> <p>Samt följande funktioner på Styrning och stöd: Upphandlingsjurist Jurist</p>	

3. Handläggning

3.1	Beslut att avskriva eller avvisa ärende		<p>Enhetschef inom handläggning 1:e socialsekreterare 1:e handläggare</p>	
3.2	Beslut i sakfrågan, vid ansökan, när utredning inte kan genomföras		Enhetschef inom handläggning	
3.3	Anmälan till överförmyndaren när behov av god man, förmyndare eller förvaltare föreligger, samt när sådant behov upphör	Socialtjänstförordningen 5 kap 3 § LSS 15 § 6 st.	<p>Enhetschef i verkställighet*</p> <p>Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
3.4	Beslut att avvisa ombud och biträde då skäl föreligger	14 § Förvaltningslagen	<p>Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	
3.5	Föreläggande att styrka ombudets behörighet	15 § Förvaltningslagen	<p>Socialsekreterare Försörjningsstöds-handläggare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS</p>	

4. Avskrivning av skuld				
4.1	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift till enskild	8 kap 1–2 §§ SoL 9 kap 4 § SoL	Ekonomichef	
5. Överklagande				
5.1	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut		Delegat i ursprungsbeslut Jurist	I första hand delegat i ursprungsbeslut
5.2	Omprövning vid överklagande av beslut	46 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.3	Beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan	45 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	Beslutet benämns rättidsprövning
5.6	Prövning vid jävsinvändning	16–18 §§ Förvaltnings- lagen	Enhetschef inom handläggning	
5.7	Beslut att begära eller att ej begära prövningstillstånd samt beslut att överklaga eller att ej överklaga domstolsbeslut till förvaltningsrätt och kammarrätt		Enhetschef inom handläggning Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.8	Beslut att begära prövningstillstånd till Högsta Förvaltningsdomstolen		Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	*Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
5.9	Beslut om föreläggande för en enskild att avhjälpa en brist i en framställning	20 § Förvaltnings- lagen	Delegat i ursprungsbeslut	
5.10	Beslut att avslå begäran om att avgöra ett ärende	12 § Förvaltnings- lagen	Enhetschef inom handläggning	
5.11	Yttrande vid överklagan om beslut enligt punkt 5.10		Enhetschef inom handläggning	
5.12	Beslut om begäran om inhibition	28 § Förvaltnings- processlagen	Enhetschef inom handläggning Kontorschef Individ- och myndighetsutskott*	* Individ- och myndighets- utskottet har beslutanderätt i egna fattade beslut
6. Fullmakt / ombud				
6.1	Beslut att företräda nämnden i domstol i ärenden som rör enskild, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Enhetschef Jurist	

				Sid 25(202)
6.2	Beslut om fullmakt att företräda nämnden i övriga mål och ärenden, eller beslut att utse ombud i sådana fall	10 kap 2 § SoL	Kontorschef Jurist	
6.3	Utfärdande av fullmakt och kvittens av ankommande värdepast		Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
6.4	Utfärdande av rättegångsfullmakt i tvistemål	12 kap. 8 § rättegångsbalk en	Sektorchef	Ersättare: Biträdande sektorchef
7. Yttranden				
7.1	Yttrande till överförmyndare eller tingsrätt angående förordnande av god man eller förvaltare	11 kap 16 § Föräldrabalken	Socialekreterare Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS Enhetschef i verkställighet*	*Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
7.2	Yttranden avseende - sådant som inte är reglerat i besluts- och delegationsförteckningen i övrigt, - direktbesvarande till myndigheter i ärenden ställd till nämnd* - remissvar - övriga elevärenden, samt - myndighetsbeslut och övriga överklaganden		Kontorschef	*Beslut om att remisser ställd till nämnd ska hanteras av tjänstemannaorganisationen sker i samråd med ordförande
7.3	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och övriga tillsynsmyndigheter (exempelvis: Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Justitiekanslern) som rör individärenden	13 kap 5 § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Yttranden till Justitieombudsmannen beslutas alltid av nämnd
7.4	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol gällande ej verkställda gynnande beslut	16 kap 6a § SoL	Ordförande i Socialnämnden, Omvårdnadsnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	
8. Allmänna handlingar och sekretess				
8.1	Fatta överklagbart beslut att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt SoL, LSS, LVU och LVM	2 kap 1 och 2 §§ i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen	Enhetschef Enhetschef i verkställighet*	*Externa utförare ansvarar för begäran om utlämnande av upprättad handling under pågående tjänsteköp, enligt gällande lagstiftning HSL, SoL, LSS eller likalydande lagstiftning utifrån sitt uppdrag Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

8.2	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut allmän handling till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande till enskild	2 kap. 1 och 15 § Tryckfrihetsförordningen, tillämpliga lagrum i Offentlighets- och sekretesslagen	Sektorchef* Kontorschef	<p style="text-align: right;">Sid 26(202)</p> *Gäller handlingar som ej härrör till ett kontor Utlämnande av allmän och offentlig handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande
9. Externa köp				
9.1	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet inom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Enhetschef inom handläggning	
9.2	Beslut om köp av tjänst i annan kommun eller enskild verksamhet utom ramavtal samt undertecknande av placeringskontrakt		Verksamhetschef myndighet	
10. Personuppgifter				
10.1	Befogenhet att underteckna personuppgiftsbiträdesavtal för den personuppgiftsansvariges del	Art. 28 GDPR	Biträdande sektorchef	
10.2	Beslut att inte anmäla en personuppgiftsincident till tillsynsmyndigheten när det är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter	Art. 33.1 GDPR	Dataskyddsamordnare	
10.3	Beslut att helt eller delvis avslå den registrerades begäran eller inte vidta åtgärder med anledning av begäran	Art. 12, Art. 15–22 GDPR	Dataskyddsamordnare	Avser rätten till tillgång (registerutdrag), rätten till rättelse och radering, rätten att bli bortglömd, rätten till begränsning av behandling, rätten till dataportabilitet, rätten att göra invändningar och automatiserat beslutsfattande
10.4	Beslut att förlänga tiden för tillhandahållande av information till den registrerade vid komplicerad begäran, maximalt ytterligare två månader	Art. 12.3 GDPR	Dataskyddsamordnare	
10.5	Beslut att ta ut en avgift vid uppenbart ogrundade och orimliga begäranden från den registrerade	Art. 12.5 a-b GDPR	Dataskyddsamordnare	

11. Smittskyddslag				
11.1	Lämna upplysningar till smittskyddsläkare efter underrättelse från denne	6 kap 11 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
11.2	Anmäla till smittskyddsläkare om den smittade inte följer de meddelade förhållningsreglerna	6 kap 12 § Smittskyddslagen	Enhetschef inom handläggning och verkställighet 1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
12. Lex Sarah				
12.1	Beslut att anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap 7 § SoL 24 f § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
12.2	Beslut att avsluta Lex Sarah-utredning	14 kap 6 SoL 24 e § LSS	Socialt ansvarig samordnare	Gäller ej externa utförare, då de har eget ansvar enligt lag
13. Övrigt				
13.1	Beslut om avvikelser från gällande besluts- och delegationsförteckning (t ex för vikarierande och nyanställd socialsekreterare, handläggare, försörjningsstödshandläggare, biståndshandläggare)		Delegatens överordnade chef	Avser endast möjligheten att minska beslutanderätten. Vidaredelegation utöver delegationsförteckningen är ej tillåtet
13.2	Anmälan om bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslag	Enhetschef inom försörjningsstöd Enhetschef myndighet	Gäller bara vid utbetalningar till enskild, enligt lag
13.3	Beslut att begära utdrag ur belastningsregistret och/eller misstankeregistret		Enhetschef Socialsekreterare Familjehemssekreterare Familjerättssekreterare Samordnare utredningsenhet uppdragstagare	I de verksamheter där det är lagstyrt
13.4	Under löpande år besluta om förändringar av mottagningsattestanter och beslutsattestanter		Sektorchef	
13.5	Beslut om bidrag - ur fonder till enskilda upp till 25 % av basbelopp samt - till föreningar med verksamhet i överensstämmelse med fondvillkoren		Ekonomichef	Ersättare: Verksamhetschef Planering analys och utvärdering
13.6	Anmälan och ändringar i Omsorgsregistret (IVO)	7 kap 1 § SoL 23 § LSS	Särskild utsedd handläggare	
13.7	Utföra redaktionella ändringar i besluts- och delegationsförteckningen		Sektorchef	Avser endast redaktionella

				Sid 28(202) ändringar, ej ändringar i sak
13.8	Besluta om att hos Kronofogdemyndigheten ansöka om handräckning eller att hos allmän domstol ansöka om stämning i ärenden om avhysning av hyresgäst		Jurist	

Specifikt för Omvårdnadsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Avgiftshandläggning				
ON 1.1	Beslut om avgift inom omvårdnadsnämndens ansvarsområde	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
ON 1.2	Beslut om individuellt tillägg avseende kostnad för <ul style="list-style-type: none"> – dubbelt boende – arvode till god man – övriga utgifter 	8 kap. 2–9 §§ SoL	Avgiftshandläggare	
2. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
ON 2.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.2	Beslut om bistånd i form av vård- och omsorgsboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.3	Beslut om rätten till medboende	4 kap. 1 c § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.4	Beslut om bistånd i form av trygghetstelefon	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.5	Beslut om bistånd i form av dagverksamhet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.6	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
ON 2.7	Beslut om bistånd i form av avlösningsvistelse	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	
ON 2.8	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut behov av vak sätts in.
ON 2.9	Beslut om insatser enligt förenklat beslutsfattande utifrån fastställda kriterier	4 kap. 2 a § SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
ON 2.10	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8–9 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
ON 2.11	Beslut om bistånd med kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
3. Hälso- och sjukvård				
ON 3.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
ON 3.4	Undertecknande av samverkansavtal för läkarmedverkan	16 kap. 1 § HSL	Verksamhetschef HSL	
ON 3.5	Beslut om anmälan av legitimerad personal som kan utgöra fara för patientsäkerheten till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).	3 kap. 7 § Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Biträdande sektorchef	
ON 3.6	Anmälan och revidering i vårdgivarregistret (IVO)	2 kap. Patientsäkerhetslagen (2010:659)	Särskild utsedd handläggare	
ON 3.7	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
4. Allmänna handlingar och sekretess				
ON 4.1	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13–14 §§ i Offentlighets-	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet,

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
		och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen		menprövning sker alltid vid utlämnande
5. Övrigt				
ON 5.1	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i vård- och omsorgsboende		Enhetschef i verkställighet Boendesamordnare*	*Gäller bara vid driftentreprenader

Specifikt för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS				
AFN 1.1	Beslut om personkretstillhörighet	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.2	Beslut om biträde av personlig assistent	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.3	Beslut om ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistans utöver assistansersättning	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.4	Beslut om ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för personlig assistans	9 § 2 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.5	Beslut om merkostnad för sjuklön	9 § 2 p. LSS	Administratör LSS	
AFN 1.6	Beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd enligt 9 § 2 p. till annan än den ersättningsberättigade	11 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.7	Beslut om att kräva återbetalning vid felaktig ekonomisk ersättning enligt 9 § 2 p. LSS	12 § LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.8	Beslut om ledsagarservice	9 § 3 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.9	Beslut om biträde av kontaktperson a) upp till 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
	b) över 20 timmar/månad	9 § 4 p. LSS	Enhetschef myndighet	
AFN 1.10	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef rekryteringsenhet uppdragstagare	Princip fastställd i 19AFN64, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
AFN 1.11	Beslut om avlösarservice i hemmet	9 § 5 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.12	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	9 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.13	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov	9 § 7 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.14	Beslut om boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet	9 § 8 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.15	Beslut om bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	9 § 9 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.16	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig	9 § 10 p. LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 1.17	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	20 § LSS, 6 kap. 2–4 §§ SFS	Avgiftshandläggare	
AFN 1.18	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	20 § LSS 18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
AFN 1.19	Upprättande av individuell plan vid begäran från den enskilde	10 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	
AFN 1.20	Beslut om bistånd enligt 9 § LSS vid flytt från annan kommun	16 § LSS	Biståndshandläggare SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked
AFN 1.21	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	a) upp till 20 timmar/månad	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
	b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
2. Vuxenutbildning				
AFN 2.1	Mottagande av elev till grundläggande vuxenutbildning	20 kap. 13 § och 2 st 14 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.2	Beslut om behörighet till utbildning på gymnasial nivå	20 kap 20 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.3	Beslut om samt yttrande över interkommunal ersättning inom gymnasial vuxenutbildning;	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	a) Vid beviljande	20 kap. 21 § Skollagen	Rektor	
	b) Vid avslag	20 kap. 21 § Skollagen	Ordförande i antagningsråd	Ersättare: vice ordförande
AFN 2.4	a) Mottagande av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 22 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till gymnasial utbildning	20 kap. 23 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.5	Mottagande av elev till svenska för invandrare	21 kap. 7§ Skollagen	Rektor	
AFN 2.6	a) Mottagande av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
	b) Antagning av elev till särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.7	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.8	Beslut om vilka kurser eller delkurser som ska anordnas	2 kap. 4 § Förordning för vuxen-utbildning	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.9	Beslut om dispens avseende underåriga sökande	3 kap 2 § Förordning för vuxenutbildning	Rektor	
AFN 2.10	Beslut om undantag från att utbildningen i svenska för invandrare ska omfatta mindre eller mer än 15 timmars undervisning under en fyraveckorsperiod	20 kap. 24 § Skollagen	Rektor	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 2.11	Beslut om att utbildning på kursen ska upphöra för elev	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.12	Beslut om att låta elev återuppta studier där beslut om att utbildningen ska upphöra efter beslut i enlighet med 2.9 eller efter avstängning	20 kap. 9 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.13	Beslut om avgift för böcker och andra lärvärtyg	20 kap. 7 § och 21 kap. 6 § Skollagen	Rektor	
AFN 2.14	Beslut om att en person ska anses ingå i målgruppen som kan ansöka om studiestartsstöd		Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.15	Upprätta plan mot kränkande behandling	6 kap. 6–8 §§ Skollagen	Verksamhetschef vuxenutbildning	
AFN 2.16	Utreda omständigheter och vidta åtgärder avseende kränkande behandling	6 kap. 10 § Skollagen	Rektor	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
AFN 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare 1:e handläggare Försörjningsstöds- handläggare Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.2	Beslut om försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.3	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Socialsekreterare Försörjningsstöds- handläggare Särskild utsedd handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsad ministratör (se bilaga 2)	

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
AFN 3.4	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Särskild utsedd försörjningsstödsadministratör (se bilaga 2)	
AFN 3.5	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt upp till ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Enhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.6	Beslut om bistånd till livsföring i övrigt över ett basbelopp	4 kap. 1–2 §§ SoL	Verksamhetschef Arbetsmarknad och stöd	
AFN 3.7	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2)	
AFN 3.8	Beslut om bistånd i form av förvaltning av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstöds-handläggare (se bilaga 2) Särskilt utsedd försörjningsstöds-administratör (se bilaga 2)	
AFN 3.9	Undertecknande samt uppsägning av förstahandskontrakt av lägenhet i serviceboende		Verksamhetschef administrativt stöd Lokalsamordnare	I första hand verksamhetschef administrativt stöd
AFN 3.10	Undertecknande samt uppsägning av andrahandskontrakt vid uthyrning av lägenhet i gruppboende, serviceboende samt gruppboende och serviceboende		Boendesamordnare *	*även vid driftentreprenad
AFN 3.11	Beslut om bistånd i form av gruppboende och serviceboende	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL	
AFN 3.12	Beslut om bistånd i form av hjälp i hemmet (s k boendestöd och personligt stöd)	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk och SoL/LSS	Utföraren sätter in akuta och nödvändiga insatser (även vak) som uppkommer under obekvämt arbetstid, men runt hemsjukvårdspatienter godkänner konsultsjuksköterska under obekvämt arbetstid att akut

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				behov av vak sätts in.
AFN 3.13	Beslut om att avslå ansökan om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare SoL/psyk	Beslut om att bevilja bistånd fattas av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
AFN 3.14	Beslut om bistånd enligt 4 kap 1 § SoL vid flytt från annan kommun	2 a kap. 8 §§ SoL	Biståndshandläggare SoL, SoL/psyk och SoL/LSS	Beslutet benämns förhandsbesked och avser socialpsykiatri
AFN 3.15	Beslut om bistånd i form av resursplats	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Myndighet	
4. Dödsbo				
AFN 4.1	Dödsboanmälan	20 kap. 8 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
AFN 4.2	Omhändertagande av dödsbo	18 kap. 2 § Ärvdabalken	Enhetschef Arbetsmarknad & Stöd Särskilt utsedd försörjningsstödshandläggare (se bilaga 2)	
5. Övrigt				
AFN 5.1	Beslut om kommunalt bostadstillägg enligt kommunfullmäktigebeslut 22 juni 2015		Särskild utsedd handläggare	
AFN 5.2	Beslut i vissa situationer ordna gravsättning enligt begravningslagen	5 kap. 2 § begravningslagen	Enhetschef försörjningsstödsenheten	
6. Hälso- och sjukvård				
AFN 6.1	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa allvarliga skador i hälso- och sjukvården	3 kap. 5 § Patientsäkerhetslagen 4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig Sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.2	Beslut om rutin för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinsk ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
				verksamheter på entreprenad
AFN 6.3	Beslut om att utse ansvarig sjuksköterska för läkemedelsförråd och läkemedelsrekvisition inom särskilda boendeformer samt hemsjukvård	4 kap. 6 § Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)	Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad
AFN 6.4	Yttranden till patientnämnd		Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR)	
AFN 6.5	Fatta överklagbart beslut om att inte lämna ut journaler och handlingar som härrör från verksamhet enligt hälso- och sjukvårdslagen	2 kap. 1 och 2 § i Tryckfrihetsförordningen, 6 kap. 3–4 § samt 10 kap. 4, 13-14 §§ i Offentlighets- och sekretesslagen 8 kap. 2 i Patientdatalagen	Medicinskt ansvarig sjuksköterska Medicinskt ansvarig för rehabilitering	Kommunen har ansvar även i externa verksamheter på entreprenad. Utlämnande av allmän handling är verkställighet, menprövning sker alltid vid utlämnande

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutsrätt	Kommentar
1. Yttranden				
SON 1.1	Yttrande angående undantag från bestämmelserna om förbud för barn under 15 år att medverka vid offentliga tillställningar	21 § Allmänna ordningsstadgan	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	
SON 1.2	Yttranden i frågor om körkort, trafik kort, flygcertifikat, vapenlicens och hemvärdet		Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Jurist	
SON 1.3	Yttrande till polismyndigheten om utfärdande av pass för barn under 18 år	3 § Passförordning	Socialsekreterare Familjerättssekreterare	
SON 1.4	Yttrande till allmän domstol om överlämnande till särskild vård för unga	32 kap. 1 § Brottsbalken	Socialsekreterare	
SON 1.5	Yttrande till åklagarmyndighet	Lag med bestämmelser om unga lagöverträdare 11 §	Socialsekreterare	
SON 1.6	Yttrande till allmän domstol då LVM är aktuell	31 kap. 2 § Brottsbalken	Socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 1.7	Yttrande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och domstol efter beslut att inte ta emot ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef myndighet	
SON 1.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas i familjehem, bostadstillägg till institution eller till hushåll där någon familjemedlem har en funktionsnedsättning	SFB 93 kap. 2 § resp. 98 kap. 11 §	Socialsekreterare	
2. Övrigt				
SON 2.1	Beslut att socialnämnden i visst fall ska upp bära barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialsekreterare	
SON 2.2	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § Offentlighets- och sekretesslagen	1:e socialsekreterare Socialsekreterare efter 2 år i tjänst	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla anställda skyldiga att göra
SON 2.3	Beslut att inte polisanmäla misstanke om brott mot barn		Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	Denna punkt syftar ej till orosanmälan. Orosanmälan är alla

				anställda skyldiga att göra
SON 2.4	Väcka talan om överflyttning av vårdnad	6 kap. 7, 8, 8a och 9 §§ Föräldrabalken	Socialnämnd	Delegeringsförbud enligt lag
SON 2.5	Beslut om framställning till annan kommun om överflyttning av ärende samt ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflyttning av ärende	2a kap. 10–12 §§ SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.6	Beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun	2a kap. 10–12 § SoL	Enhetschef handläggning	
SON 2.7	Beslut om bidrag (föreningsstöd) till social verksamhet med insatser upp till 50 % av basbelopp per år		Särskild utsedd handläggare	
3. Bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL				
SON 3.1	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare	Enligt 11 kap. 1 a § SoL ska en omedelbar skyddsbedömning göras när anmälan rör barn eller unga. För nämndens utredningsskyldighet enligt 7 § LVM är det tillräckligt att det kan finnas skäl för tvångsvård för att en utredning ska påbörjas, dvs. att det kan antas att förutsättningarna är uppfyllda.
SON 3.2	a) Beslut om att utredning inte ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef 1:e socialekreterare 1:e handläggare Socialekreterare inom mottagningsenheten* Socialekreterare inom utredningsenhet ungdom*	*efter 2 år i tjänst
	b) Beslut att utredning inte ska inledas i pågående ärende	11 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet barn samt utredningsenhet vuxen	Separat utredning inleds ej, läggs till i pågående utredning.
SON 3.3	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 §	1:e socialekreterare 1:e handläggare Socialekreterare inom mottagningsenhet*	*efter 2 år i tjänst
SON 3.4	a) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare	

	b) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 25 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare 1:e handläggare	
	c) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd upp till 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Familjehemsenheten, Utredningsenhet ungdom, Utredningsenhet barn, Utredningsenhet vuxen, Utredningsenhet boende och Enheten våld i nära relation	
	d) Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd över 50 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.5	Beslut om återkrav av felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom handläggning	
SON 3.6	Beslut om återkrav av felaktigt utgivet ekonomiskt bistånd	9 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare	
SON 3.7	Beslut om bistånd med kontaktfamilj	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
SON 3.8	Beslut om bistånd med kontaktperson	4 kap. 1 § och 3 kap. 6 § SoL	Socialsekreterare	
	a) upp till 20 timmar/månad b) utöver 20 timmar/månad	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL	Enhetschef myndighet	
SON 3.9	Beslut om arvode och omkostnadsersättning utöver nämndens fastställda princip		Enhetschef inom rekryteringsenhet uppdragstagare och familjehem	Princip fastställd i 19SON149, se rutin för ersättning till uppdragstagare (VG-RUT-S-5806)
SON 3.10	Beslut om öppenvårdsinsatser för barn, ungdom och familj	4 kap. 1 § SoL	1:e socialsekreterare Socialsekreterare*	*efter 2 år i tjänst.
SON 3.11	Beslut om förtur till bostad av sociala skäl	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.12	Beslut om bistånd i form av	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
	a) övergångsavtal b) övergångsavtal avseende ensamkommande barn	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 3.13	Beslut om bistånd i form av vistelse i jourlägenhet	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare* inom Enheten våld i nära relation	*efter 2 år i tjänst
SON 3.14	Beslut om bistånd i form av vistelse på akutboende	4 kap. 1 § SoL	Handläggare boendeenheten	
SON 3.15	Beslut om medgivande till vård och sociala insatser	6 kap. 13a Föräldrabalken	Individ- och myndighetsutskott	
SON 3.16	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom,	

			mottagningsenhet familjehem och Enheten våld i nära relation	
SON 3.17	Beslut om inskrivning, utskrivning och avvisning på HVB och boendeenheter i egen regi		Föreståndare för hemmet/enhetschef boendeenheterna	
SON 3.18	Beslut om att ta ut ersättning (avgift) från enskild biståndstagare	8 kap. 1–2 §§ SoL	Administratör	
SON 3.19	Fastställande av avgift från förälder i samband med placering av barn	8 kap. 1 § SoL	Särskilt utsedd handläggare	
SON 3.20	Beslut om att nämnden ska uppbära underhållsstöd	18 kap. 19 § Socialförsäkringsbalken	Avgiftshandläggare	
SON 3.21	Framställning till Försäkringskassan om ändring av mottagare för allmänt barnbidrag	16 kap. 18 § Socialförsäkringsbalken	Socialekreterare Familjehemssekreterare	
SON 3.22	Framställan till CSN om ändring av mottagare för studiebidrag		Socialekreterare	
SON 3.23	Beslut om uppföljning efter att utredning har avslutats utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	1:e socialekreterare 1:e handläggare	
SON 3.24	Beslut om eftergift	9 kap 4 § SoL	Enhetschef Utredningsenhet vuxen	

4. Insatser för barn och ungdom

SON 4.1	Beslut om placering i familjehem och HVB för a) barn upp till 18 år	4 kap. 1 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
	b) personer över 18 år	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehem och mottagningsenhet	
SON 4.2	Medgivande för annat enskilt hem än vårdnadshavare/förälder att ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid privatplaceringar
SON 4.3	Beslut om att annat enskilt hem än vårdnadshavaren/förälder får ta emot underårig för stadigvarande vård och fostran.	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	Gäller vid socialnämndens placeringar
SON 4.4	Beslut om tillfällig placering i kontrakterat jourhem, släkting-/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenhet, utredningsenhet barn, utredningsenhet ungdom, familjehemsenheten och enheten våld i nära relation	

SON 4.5	a) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB, upp till 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	Sid 42(202) För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen
	b) Beslut om tillfällig placering i upphandlade HVB för barn upp till 18 år, för placeringar upp till och med 6 månader	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef inom mottagningsenheten, utredningsenheten barn, utredningsenheten ungdom och familjehemsenheten	För placering utanför avtal, se 9.1 samt 9.2 i den gemensamma delen Efter 6 månader ska beslut fattas av individ- och myndighetsutskott
SON 4.6	Beslut att godkänna kontrakterade jourhem	6 kap. 6 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.7	Beslut om kostnader vid placering, omplacering eller flyttning från familjehem/institution, med högst 40 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.8	Beslut om övriga omkostnader till familjehem för extra utrustning, resekostnader med mera med högst 25 % av basbelopp per månad/barn	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare Familjehemssekreterare	
SON 4.9	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst till familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef familjehemsenheten och utredningsenhet uppdragstagare	
SON 4.10	Beslut om kostnad för personligt stöd i skolan samt resekostnader i samband med placering	4 kap. 1 § SoL 11 § LVU	Enhetschef myndighet	
SON 4.11	Övervägande av vård	6 kap. 8 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.12	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	6 kap. 8 § 2 st SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 4.13	Kostnader för skador som barn vållar i familjehem och som ej ersätts av hem- och ansvarsförsäkring, med högst 25 % av basbelopp		Säkerhetssamordnare	
SON 4.14	Beslut om ersättning i familjehem upp till högsta nivå inom SKR:s rekommendationer		Familjehemssekreterare inom utredningsenhet uppdragstagare och familjehemsenheten	
SON 4.15	Beslut om resursfamilj för familjehemsplacerade barn		Familjehemssekreterare inom rekryteringsenheten och familjehemsenheten	
SON 4.16	Beslut gällande umgängesresor efter vårdnadsöverflytt till tidigare familjehem		Familjehemssekreterare	
SON 4.17	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
5. Insatser för vuxna				

SON 5.1	Beslut om bistånd i form av a) familjehem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) HVB	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen Enhetschef våld i nära relation	
SON 5.2	Beslut om anhörigvecka till en kostnad av maximalt 15 000 kr/tillfälle	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
SON 5.3	Beslut om bistånd i form av stödboende	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 5.4	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten boende	
SON 5.5	a) Beslut om bistånd i form av tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen	
	b) Beslut om jourplacering på tillsynsboende	4 kap 1 § SoL	Socialekreterare utredningsenhet vuxen Enhetschef utredningsenhet boende	
SON 5.6	Beslut om bistånd i form av jourplacering på tillsynsboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen och utredningsenhet boende	
SON 5.7	Beslut om bistånd i form av öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Enhetschef, 1:e socialsekreterare, Socialsekreterare inom Enheten våld i nära relation	
SON 5.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef utredningsenheten vuxen, mottagningsenhet och enheten våld i nära relation	

6. Lag om särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU

SON 6.1	Beslut om ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVU	4 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	Delegeringsförbud
SON 6.2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.3	Beslut om omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SON 6.4	Beslut om omedelbart omhändertagande	6a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.5	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt

SON 6.6	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.7	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.8	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6 § LVU
SON 6.9	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.10	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt, vid eget beslut enligt 6a § LVU
SON 6.11	Begäran om förlängd utredningstid vid 6a § LVU	9a § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.12	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.13	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.12
SON 6.14	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialekreterare	
SON 6.15	Övervägande av vård med stöd av 2 § LVU	13 § 1 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.16	Övervägande av vårdnadsöverflyttning	13 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.17	Omprövning av vård med stöd av 3 § LVU	13 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.18	a) Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort inte ska röjas för vårdnadshavare	14 § 2 st LVU	Socialnämnd	
	b) I brådskande fall då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.19	Övervägande av beslut beträffande umgänge eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.20	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.21	Beslut om - särskild kontaktperson - deltagande i öppenvårdsbehandling	22 § 1, 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.22	Beslut att utse och entlediga kontaktperson	22 § 1, 2 st LVU	Socialekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten barn och utredningsenheten vuxen	
SON 6.23	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	24 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	

SON 6.24	Övervägande av om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.25	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.26	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt till SON 6.25
SON 6.27	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Individ- och myndighetsutskott	
SON 6.28	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.29	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SON 6.30	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
SON 6.31	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.32	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.33	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.34	Beslut om tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 d § LVU	Ordförande i socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.35	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.36	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud när socialnämndens individ- och myndighetsutskotts beslut ej kan avvaktas	31 g § LVU	Ordförande i Socialnämnden, särskilt förordnad ledamot	Se § 160 2020-08-25
SON 6.37	Beslut om undantag från utreseförbud	31 i § LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
SON 6.38	Beslut om läkarundersökning, läkare och plats för läkarundersökning	32 § LVU	Enhetschef	
NYTT SON 6.39	Beslut om provtagning vid upphörande av vård	32 b, c §§ LVU	Socialnämndens individ- och myndighetsutskott	
NYTT SON 6.40	Beslut om provtagning inför umgänge	32 a, c §§ LVU	Enhetschef 1:e socialsekreterare	

7. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SON 7.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenheten	
SON 7.2	Beslut att avsluta LVM-utredning utan åtgärd	7 § LVM	Enhetschef utredningsenhet vuxen	
SON 7.3	Beslut om läkarundersökning och utse läkare för undersökning	9 § LVM	1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen Socialsekreterare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.4	Beslut om att ansöka om tvångsvård enligt LVM	11 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.5	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.6	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	13 § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.5
SON 7.7	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Individ- och myndighetsutskott	
SON 7.8	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	18 b § LVM	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt till SON 7.7
SON 7.9	Samråd och planering av vården	26, 28 §§ LVM	Socialsekreterare	
SON 7.10	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.11	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Enhetschef 1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen och mottagningsenhet	
SON 7.12	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.13	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § Brottsbalken	1:e socialsekreterare 1:e handläggare inom utredningsenheten vuxen	
SON 7.14	Beslut om egenavgift vid placering i HVB	8 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SFS	1:e socialsekreterare 1:e handläggare Socialsekreterare	
8. Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare				
SON 8.1	Att enligt 31 § 2 st. begära av polisen att utredning inleds	31 § 2 st LUL	1:e Socialsekreterare ME, UEB, UEU, EVIN 1:e Barnsekreterare FE	31 § 2 st: På begäran av socialnämnden får en utredning om

				<p>brott även inledas i andra fall avseende någon som inte har fyllt femton år, om socialnämnden bedömer att utredningen kan antas ha betydelse för att avgöra behovet av socialtjänstens insatser för den unge. Vid denna bedömning ska det särskilt beaktas om det är fråga om ett brott som innebär att den unge äventyrar sin hälsa eller utveckling eller om brottet kan antas utgöra ett led i en upprepad brottslighet begången av den unge.</p>
--	--	--	--	---

9. Familjerättsärende

SON 9.1	Yttranden enligt namnlag	45 § Namnlagen	Familjerättssekreterare	
SON 9.2	Godkännande av bekräftelse av faderskap/föräldraskap	1 kap. 4, 9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.3	Inleda och avsluta faderskaps-/föräldraskapsutredning	2 kap. 1, 4–6, 8-9 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare Familjerättsassistent	
SON 9.4	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap/föräldraskap	3 kap. 5-6, 8 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioder överstiger 3 månader (ej engångsbelopp)	7 kap. 7, 11 §§ Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.6	Godkänna avtal om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17a § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.7	Beslut att utse utredare i mål och ärende om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.8	Beslut om kontaktperson för stöd och hjälp i vårdnads- och umgängesärende	4 kap. 1 § SoL 3 kap. 6 § SoL 5 kap. 1 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.9	Beslut om samarbetsamtal	4 kap. 1 § SoL 5 kap. 3 § SoL 6 kap. 18 § Föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.10	Beslut om överflyttning av faderskapsärende till annan kommun	2 kap. 3 § 2 st Föräldrabalken	Socialnämnd	

SON 9.11	Beslut att inte påbörja utredning eller att lägga ned påbörjad utredning om faderskap	2 kap. 7 § Föräldrabalken	Socialnämnd	
SON 9.12	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
SON 9.13	Medgivande att ta emot utländskt barn för adoption	6 kap. 12 § SoL	Individ- och myndighetsutskott	
SON 9.14	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § Föräldrabalken	Enhetschef familjerättsenheten	
SON 9.15	Beslut om att lämna upplysningar till rätten som inte innehåller ett ställningstagande i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 20 § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	
SON 9.16	Beslut om yttrande vid umgänge	6 kap. 15 c § 2 st. föräldrabalken	Familjerättssekreterare	

10. Alkohollag

SON 10.1	Beviljande av stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.2	Avslag på stadigvarande tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap	8 kap. 2 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.3	Ansökan från konkursförvaltare om serveringstillstånd vid serveringsställe som försatts i konkurs	9 kap. 12 § Alkohollag 8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.4	Serveringstid efter kl. 01.00 till tillfälliga tillstånd för slutna sällskap	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.5	Beslut om serveringstid efter kl.01.00 vid stadigvarande tillstånd eller tillfälligt tillstånd till allmänheten	8 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.6	Ändring av serveringstid inom den lagstadgade normaltiden, kl. 11.00 – 01.00	8 kap. 19 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.7	Ändring avseende dryckeslag	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.8	Ändring avseende utökad/förändrad serveringsyta	8 kap. 14 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.9	Avskrivning av ärende och beslut i ärende som inte föranleder sanktioner		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.10	Beslut om tillfälliga tillstånd till allmänheten inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.11	Beslut om tillfälliga tillstånd till slutna sällskap inom normaltiden	8 kap. 2 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.12	Beslut om stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.13	Godkännande av lokal vid catering	8 kap. 4 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 10.14	Beslut om stadigvarande tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.15	Beslut om tillfälligt tillstånd för servering på gemensam serveringsyta	8 kap. 14 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.16	Beslut om särskilt stadigvarande tillstånd, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st. Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.17	Beslut om särskilt tillstånd, tillfälligt, för provsmakning vid tillverkningsställe	8 kap. 7 § 2 st. Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.18	Beslut om tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang	8 kap. 6 § 1 st. 2 p Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.19	Meddelande av villkor för stadigvarande serveringstillstånd		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.20	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.21	Meddelande av villkor för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.22	Anvisningar och information om lag och föreskrifter	8 kap. 9 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.23	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap. 10 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.24	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på tillståndshavarens begäran	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.25	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga serveringsverksamheten upphört	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.26	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd på grund av att nytt serveringstillstånd meddelats för samma serveringsställe	9 kap. 18 § 1 st. 1 p Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.27	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd i övriga fall	9 kap. 18 § 1 st. 2–3 p Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.28	Beslut om varning	9 kap. 17 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.29	Beslut om försäljningsförbud av folköl	9 kap. 19 § Alkohollag	Individ- och myndighetsutskott	
SON 10.30	Beslut om erinran	9 kap. 17 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.31	Infordrande av uppgifter, bokföring med mera	9 kap. 13–15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.32	Begäran om att få tillträde till lokal	9 kap. 13, 15 §§ Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 10.33	Begäran om polishandreckning	9 kap. 9 § Alkohollag	Alkoholhandläggare Restauranginspektör Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

SON 10.34	Överklagande av domar från förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.35	Omprövning av ärende jämlikt § 27 Förvaltningslagen efter överklagande till förvaltningsrätt/kammarrätt	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.36	Yttrande till Förvaltningsrätt och Kammarrätt med anledning av överklagande, när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	10 kap. 1 § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.37	Beslut att polisanmäla vid misstanke om brott mot alkohollagstiftningen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.38	Beslut om förlängd handläggningstid	5 § Alkohol-förordning	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 10.39	Beslut om kontrollköp	9 kap. 15 a § Alkohollag	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

11. Lotterilag

SON 11.1	Avge yttrande till Spelinspektionen i tillståndsärenden		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 11.2	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lotterilagen		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

12. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel

SON 12.1	Rapportera brister till Läkemedelsverket	21 § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 12.2	Beslut om kontrollköp	21 a § lag om handel med vissa receptfria läkemedel	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

13. Lag om tobak och liknande produkter

SON 13.1	Beviljande av tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.2	Meddelande av villkor för detaljhandelstillstånd samt partihandelstillstånd	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.3	Avslå ansökan om tillstånd att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror	5 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.4	Återkallelse av tobakstillstånd på tillståndshavarens begäran	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.5	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att den tillståndspliktiga försäljningsverksamheten upphört	7 kap. 10 § p 1 Lag om tobak	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	

		och liknande produkter		
SON 13.6	Återkallelse av tobakstillstånd på grund av att nytt tobakstillstånd meddelats för samma försäljningsställe	7 kap. 10 § 1 p Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.7	Återkallelse av tobakstillstånd i övriga fall	7 kap. 10 § 2–4 p Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.8	Beslut om varning	7 kap. 11 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.9	Beslut om förbud att sälja elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	7 kap. 13 § Lag om tobak och liknande produkter	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.10	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	7 kap. 17 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.11	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	7 kap. 18 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.12	Begära handräckning från polis	7 kap. 19 § Lag om tobak och liknande produkter	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.13	Beslut om kontrollköp	7 kap. 22 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.14	Nedsättning av avgifter i vissa fall	8 kap 1–2 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.15	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.16	Meddela föreläggande och förbud utan eller med vite upp till 50 000 kr		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.17	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr inklusive löpande vite		Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.18	Ansöka om utdömande av vite		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.19	Överklaga dom från förvaltningsrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.20	Överklaga dom från kammarrätt	9 kap. 1 § Lag om tobak och	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

		liknande produkter		
SON 13.21	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.22	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	9 kap. 1 § Lag om tobak och liknande produkter	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.23	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobak och liknande produkter		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.24	Beslut om varning		Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.25	Besluta om varning	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.26	Besluta om försäljningsförbud, med eller utan vite	29 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.27	Besluta om föreläggande och andra förbud än försäljningsförbud, utan vite, eller med vite upp till 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.28	Meddela föreläggande och förbud med vite över 50 000 kr	28 + 31 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Individ- och myndighetsutskott	
SON 13.29	Infordra uppgifter som behövs för tillsynsverksamheten	32 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.30	Begära tillträde till lokaler med mera för undersökning	33 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmiljö och tillstånd	
SON 13.31	Begära handräckning från polis	34 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
SON 13.32	Beslut om kontrollköp	37 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.33	Nedsättning av avgifter i vissa fall	40 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.34	Avskriva ärende samt beslut i ärende som inte föranleder sanktion		Alkoholhandläggare Miljöinspektör Livsmedel och tillstånd	
SON 13.35	Överklaga dom från förvaltningsrätt	42 § Lag om tobaksfria	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

		nikotinprodukter (SFS 2022:1257)		
SON 13.36	Överklaga dom från kammarrätt	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.37	Omprövning av beslut efter överklagande av motpart	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.38	Yttrande till förvaltningsrätt eller kammarrätt med anledning av överklagande när yttrandet ligger i linje med det överklagade beslutet	42 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.39	Göra polisanmälan vid misstanke om brott mot lag om tobaksfria nikotinprodukter	43-45 § Lag om tobaksfria nikotinprodukter (SFS 2022:1257)	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	
SON 13.40	Ansöka om utdömande av vite, oavsett vitesbeloppets storlek	6 § Lag (1985:206) om viten	Enhetschef Livsmedel och tillstånd	

Specifikt för Socialjouren

Delegerat av Socialnämnden och Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
1. Socialtjänstlagen, SoL				
SJ 1.1	Beslut att polisanmäla misstanke om brott rörande barn	10 kap. 21 § offentlighets- och sekretesslagen	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.2	Beslut i fråga om: försörjningsstöd enligt norm + 10 %	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.3	Beslut i fråga om övrigt bistånd upp till 10 % av basbelopp	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.4	Beslut om förvaltningens egna boenden	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.5	Beslut om att utredning ej ska inledas	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.6	Beslut om tillfällig placering i jourhem/nätverkshem	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.7	Beslut om akut placering i HVB	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.8	Beslut om placering i skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 1.9	Beslut om att utredning ska inledas	11 kap 1 § SoL	Socialsekreterare socialjouren	
2. Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU				
SJ 2.1	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.2	Begäran om förlängd utredningstid vid 6 § LVU	8 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.3	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	6a § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutsrätt
SJ 2.4	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra då individ- och myndighetsutskottets beslut ej kan avvaktas	9b § LVU	Ordförande i socialnämnden	Kompletterande beslutanderätt

	Ärendetyp	Lagrum	Beslutanderätt	Kommentar
SJ 2.5	Beslut om att omedelbart omhändertagande ska upphöra	9 § LVU	Ordförande i socialnämnden	Vid eget beslut enligt 6 § LVU
SJ 2.6	Beslut om hur vården ska ordnas och om var den unge ska vistas	11 § 3 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.7	Beslut rörande den unges förhållanden i den mån beslutet ej är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Socialsekreterare socialjour	
SJ 2.8	Beslut om rätt till umgänge eller beslut om att vistelseort ej ska röjas för vårdnadshavare då nämndens beslut ej kan avvaktas	14 § 2 st LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.10	Beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Ordförande i socialnämnden	
SJ 2.9	Beslut om läkarundersökning, utseende av läkare samt bestämmande av plats för läkarundersökning	32 § LVU	Ordförande	
SJ 2.10	Beslut om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 st LVU	Ordförande	
SJ 2.11	Beslut om att begära biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande	43 § 2 st LVU	Särskild utsedd tjänsteman enligt bilaga 1	
3. Lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM				
SJ 3.1	Beslut om att inleda utredning då man fått kännedom om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	7 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.2	Beslut om att inledd utredning ska läggas ned	7 § LVM	Enhetschef socialjour	
SJ 3.3	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare socialjouren	
SJ 3.4	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare	13 § LVM	Ordförande	Kompletterande beslutsrätt till SJ 3.3
SJ 3.5	Beslut om upphävande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Ordförande	
SJ 3.6	Beslut om begäran av biträde av polis för genomförande av läkarundersökning	45 § 1 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	

SJ 3.7	Beslut om begäran om biträde av polis för inställelse till vårdinstitution	45 § 2 st LVM	Socialsekreterare socialjouren	
---------------	--	---------------	--------------------------------	--

Bilaga 1

Namnförteckning för beslut avseende 43 § 2 st. LVU

Ansvariga tjänstemän med delegation enligt punkt SON 6.30 och SJ 2.11.

Familjehemsenhet

- Anna Arousell
- Birgitta Wallin
- ~~Maja Lindstrand Levin~~
- **Maria Wallgren**

Mottagningsenhet

- Maria Stenlund
- Elin Ullström
- Mari Lennartsdotter
- Camilla Moilanen
- **Nina Holmsten**

Utredningsenhet Barn

- Erika Hug
- Anne Winsjansen
- Madelene Nilsson
- Sulafa Mahmoud

Utredningsenhet Ungdom

- ~~Annelie Törnblom~~
- **Lena Freij**
- **Eva Jonsson**
- **Malin Christoffersson**
- ~~Riikka Eerikkilä~~
- **Charlotta Svallin**
- **Camilla Flink**

Utredningsenhet Vuxen

- Carolina Gidlundh
- Malin Söderström
- ~~Sören Vahlman~~

Socialjour

- Anna Säaf Vikström
- Robert Larsson
- Magnus Wågberg
- Ingela Kernehed
- ~~Marie-Louise Östling~~
- Carina Jakobsson
- Laila Eriksson Wigg
- ~~Angelica Persson~~
- Annika Karlsson
- **Therese Jonsson**

Beslutsärende: Kurser/konferenser

8

Webbutbildning för politiker i socialnämnd: Vad är socialtjänst?

SKR erbjuder ett utbildningspaket för dig som önskar mer kunskap om socialtjänstens verksamhet och samspel mellan nämnd och förvaltning.

Innehåll

Utbildningen består av ett antal filmer:

- socialtjänstens uppdrag
- lagar och befogenheter
- övergripande om socialtjänstens målgrupper
- kortare introduktioner till olika områden

Filmerna är sammansatta för dig som önskar mer kunskap om socialtjänstens verksamhet och samspel mellan nämnd och förvaltning. De kan ses när som helst och vid flera tillfällen.

Till paketet medföljer tre webbsända heldagar SKR har genomfört under 2022 runt viktiga frågor framåt.

Materialet publiceras efter juledigheterna, i inledningen av januari.

Målgrupp

Utbildningen vänder sig främst till socialnämnder men kan även köpas in av andra som önskar bättre kunskap om socialtjänsten.

Sid 60(202)

Webbutbildningens delar:

Socialtjänstens uppdrag i korthet – hur jobbar socialtjänsten? (28 min)

Åsa Furén-Thulin, chef socialtjänstsektionen, SKR

Övergripande om socialtjänstens lagstiftning – vad får och får inte socialtjänsten göra? (41 min)

Alexandra Lindberg, förbundsjurist, SKR

Framtidens socialtjänst - vad kan en ny lagstiftning innebära för verksamheter? Vilka utmaningar har socialtjänsten framåt? (23 min)

Ove Ledin, handläggare, SKR

Socialtjänstens samverkan med angränsande verksamhetsområden (26 min)

Lotta Wigen, socialdirektör, Huddinge och Arion Chryssafis, socialnämndens ordförande i Solna

Ledning och styrning - en politikerstyrd verksamhet (26 min)

Åsa Furén-Thulin, sektionschef socialtjänst, SKR och Arion Chryssafis, socialnämndens ordförande i Solna.

Hur läser man en utredning? Tips från en politiker (13 min)

Nedslag i socialtjänstens målgrupper:

Barn och unga (22 min)

Lisa Holmgren, handläggare, SKR

Vuxna, missbruk och socialpsykiatri (17 min)

Zophia Mellgren, samordnare, SKR

Funktionsnedsättning (15 min)

Anna Thomsson, handläggare, SKR

Äldre (26 min)

Helena Henningson, handläggare, SKR

En introduktion till:

Kunskapsbaserad socialtjänst (11 min)

Anna Lilja Qvarlander, handläggare, SKR

Systematisk uppföljning (14 min)

Mia Ledwith, samordnare, SKR

Sid 62(202)

IBIC – Individens behov i centrum (8 min)

Anna Thomsson, handläggare, SKR

BBIC – Barns behov i centrum (22 min)

Lisa Holmgren, handläggare SKR

Webbsända utbildningsdagar under 2022 möjliga att se i efterhand:

- Den demografiska utmaningen (6.18 tim)
Sändes den 26 augusti 2022.
- Förebyggande arbete - är vi på väg mot en omställning inom det sociala arbetet? (6.00 tim)
Sändes den 8 mars 2022.
- Hot, våld, desinformation (3.55 tim) Sändes den 28 mars 2022

Beslutsärende: Delegationsbeslut

9

Kommande beslut: Yttrande
till kommunrevisioner -
Revisionskontorets granskning
av ansvar, roller och
befogenheter i politiska- och
förvaltningsorganisationen

22SON223

Missiv

Dnr 22REK10
2022-11-24

Arbetsmarknads- och
Funktionsrättsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Omvårdnadsnämnden
Samhällsbyggnadsnämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Överförmyndarnämnden

Begäran om yttrande: Ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen

Bakgrund och syfte

I samband med beslut om ny politisk organisation och antagande av reglementen december 2018 förändrades förvaltningsorganisationen. Den tidigare organiseringen med en nämnd en förvaltning ersattes av en förvaltning. Kommunstyrelsen blev arbetsgivaransvarig och anställningsmyndighet. Personal är anställd under kommunstyrelsen och verkar inom berörda nämnders verksamhet. Nämnderna har fortsatt verksamhetsansvaret men ingen egen förvaltning att styra för utförandet av verksamheten. I och med att anställda är en central resurs i verksamhetens utförande blir nämnderna beroende av kommunstyrelsens tillhandahållande av anställda för att uppnå fullmäktiges mål och uppdrag. Detta kan få konsekvenser vad gäller nämndernas möjlighet att styra utförandet av verksamheten. Risk finns att arbetsgivaransvar och verksamhetsansvar mellan styrelsen och nämnderna inte är tillräckligt tydliggjort. Vidare har en form av beställar- och utförarsystem införts i förvaltningsorganisationen med kommunstyrelsen som utförare och nämnderna som beställare av förvaltningsstöd i form av personal. Beställar- och utförarsystem ställer krav på tydlighet i relationen mellan kommunstyrelsen och nämnderna.

Beslutsfattandet kan påverkas av en förändring i förvaltningsorganisationen. Det gäller för nämnderna att se till att beslutanderätt delegeras till rätt delegat och att den beslutanderätt som delegeras är inom nämndens ansvarsområde. Om nämnden valt att delegera beslutanderätt ökar kraven på dess intern kontroll när en beslutsfattare beslutar på nämndens vägnar. Granskning av avtalshantering (2021) visade på brister i flera av nämndernas delegationsordningar när det gäller befogenhet att besluta om inköp och upphandling. Risk finns att nämnderna inte säkerställt att befogenhet att fatta beslut utgår ifrån kommunallag och kommunens regler samt styrdokument.

Corona-pandemin aktualiserade frågor om arbetsmiljö bland kommunens verksamheter och vilket arbetsmiljöansvar som kommunstyrelsen respektive nämnderna har. Revisionen har vid dialogmöten under 2021 frågat nämnder om roll- och ansvarsfördelningen för kommunens personal och arbetsmiljöansvaret. Arbetsmiljöansvaret fastslås inte på ett enhetligt sätt i kommunens styrdokument varav det finns en risk att arbetsmiljöansvaret inte är tydliggjort i den politiska organisationen. Detta kan medföra att det systematiska arbetsmiljöansvaret inte bedrivs i enlighet med regelverk.

Granskningens syfte är att bedöma dels om ansvaret för kommunens personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna är tydligt, dels om styrelsen och nämnderna fördelat ansvar och befogenheter i enlighet med lagar, föreskrifter och kommunens styrdokument. Med nämnderna avses arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden.

Granskningsresultat¹

- Har styrdokument fastställts som på ett tillräckligt sätt tydliggör roll- och ansvarsfördelning rörande personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna? **Delvis**
- Har befogenhet att fatta beslut tilldelats i enlighet med aktuellt regelverk? **Delvis**
- Har arbetsmiljöansvaret i såväl politiska organisationen som förvaltningsorganisation fördelats enligt regelverk? **Delvis**
- Har uppföljning systematiska arbetsmiljöarbetet gjorts? **Ja**

Rekommendationer

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas rekommendation(er) till berörd nämnd (se granskningsrapport).

De förtroendevalda revisorernas begär nämndens yttrande:

¹ Revisionsfrågorna besvaras med ja, delvis eller nej.

Med anledning av det som framkommer i granskningsrapporten vill revisorerna ha nämndens kommentarer till de brister som noteras och rekommendation(er) rörande nämnden som rapporten innehåller.

Revisorerna önskar ett yttrande från nämnden senast 2023-03-01.

Revisorerna i Gävle kommun

EK Hamilton

Eva-Karin Hamilton

Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung

Gunilla Beckman Ljung

Revisionschef

Bilaga: Granskningsrapport ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen

REVISIONSKONTORET

Granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska- och förvaltningsorganisationen

Andreas Halvarsson, certifierad kommunal re-
visor
Gunilla Beckman Ljung, revisionschef
kvalitetssäkring

Gävle kommun 2022-11-24

Dnr: 22REK10

www.gavle.se

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	3
2.	Utgångspunkter för granskningen	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte och revisionsfrågor	5
2.3	Avgränsning	5
2.4	Revisionskriterier	6
2.5	Ansvarig nämnd/styrelse	6
2.6	Metod	6
3.	Ansvar för anställda i politiska organisationen	7
3.1	Reglementen	7
3.1.1	Beredning av reglementena	7
3.1.2	Centrala iakttagelser i reglementen	7
3.2	Kommunplan 2022	9
3.3	Bemanningsenhet och kompetensförsörjningsenhet	9
3.4	Behov av anställda och kostnader för anställda	10
3.5	Övriga iakttagelser	10
3.6	Bedömning	11
4.	Befogenheter inom förvaltningsorganisationen	13
4.3	Bedömning	13
4.4	Kommunstyrelsens delegationsordning	14
4.5	Bedömning	15
4.6	Utbildningsnämndens delegationsordning	17
4.7	Bedömning	18
4.8	Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning	18
4.9	Bedömning	19
4.10	Övriga nämnders delegationsordningar	20
4.10.1	Välfärdsnämndernas delegationsordning	20
5.	Ansvar och uppföljning för arbetsmiljön i den politiska organisationen	20
5.3	Bedömning	21
5.4	Ansvar i förvaltningsorganisationen	22
5.5	Bedömning	23
5.6	Uppföljning av arbetsmiljö	23
5.7	Bedömning	24
	Bilaga 1 Bestämmelser i reglementen	25

1. Sammanfattning

I fördelning av ansvar och befogenheter i reglementen, delegationsordningen eller i andra styrdokument är det väsentligt att klart framgår vilket ansvar och befogenhet som vilar på nämnd eller tjänstemän. Fördelning av ansvar avseende anställda varierar beroende på ansvarsområde.

Beställar- och utförarsystemet för förvaltningsstöd¹ avseende anställda är inte införlivat i reglementen. Alltså att kommunstyrelsen ska tillhandahålla förvaltningsstöd medan nämnder ska beställa förvaltningsstöd för utförande av verksamhet. Hur beställar- och utförarsystemet ska hanteras internt behöver närmare framgå av ett styrdokument. Exempelvis vilka beslut nämnden får fatta inom ramen för sitt verksamhetsansvar vice versa kommunstyrelsen inom sitt arbetsgivaransvar. Därtill hur mellanhavanden mellan nämnden och kommunstyrelsen ska regleras och vilka villkor som ska ställas. Denna reglering aktualiseras genom nämndens revisionsansvar inför fullmäktige då nämnderna är beroende av kommunstyrelsens utförande. Regleringen blir förutsättningen för nämnden att kunna styra, leda, kontrollera och följa upp styrelsens utförande av verksamhet. Samtidigt behöver nämnden styra frågor kopplade till uppdraget som styrelsen utför. Alltså besluta om kvalitet, inriktning och omfattning för utförandet. Ovanstående är frågor som nämnden i normalfallet beslutar om i en organisation där nämnden styr över sin egen förvaltning.

Den verksamhet som nämnderna bedriver omfattas av arbetsmiljölagen. Det innebär att även arbetsmiljöansvaret behöver omfatta även nämnderna och inte enbart kommunstyrelsen. I nuvarande ansvarsfördelning behöver kommunstyrelsen i högre grad säkerställa, för att kunna försäkra sig att det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) fungerar, att den årliga uppföljningen genomförs i alla verksamheter. Arbetsmiljöansvaret är i princip fördelat i förvaltningsorganisationen. Riktlinjen för arbetsmiljö och hälsa som närmare anger kommunstyrelsens uppgifter i SAM behöver tydliggöras i hur styrelsen fördelar uppgifter till tjänstemän.

Befogenheterna att fatta beslut har i vissa delar inte fördelats enligt kommunallag, eller inom det ansvar som nämnderna har enligt sitt reglemente. Av styrdokument och intervjuer framgår att enbart kommundirektören är förvaltningschef och därmed den tjänsteman som enligt kommunallagen har befogenhet att vidaredelegera beslutanderätt. Styrelsen har dock gett sektorchef, som inte är förvaltningschef i kommunallagens mening, samma befogenhet som kommundirektör att vidaredelegera beslutanderätt. Konsekvensen är att vissa nämnder i sin delegationsordning också gett sektorchef befogenhet att vidaredelegera beslutanderätt. Vidare har en tjänsteman delegerat beslutanderätter till tjänstemän fast endast en nämnd kan delegera beslutanderätt. Det finns även exempel på beslutanderätter där det inte klart framgår vilken rätt som delegeras och beslutanderätter som inte ligger inom nämndens ansvar. Att fattade delegationsbeslut avseende anställda inte anmälts till kommunstyrelsen innebär att dessa inte vunnit laga kraft. Sammantaget behöver både kommunstyrelsen och berörda nämnder säkerställa en tillräcklig styrning, ledning och kontroll när en beslutsfattare beslutar på styrelsens eller nämndens vägnar.

¹ Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda för att utföra verksamhet.

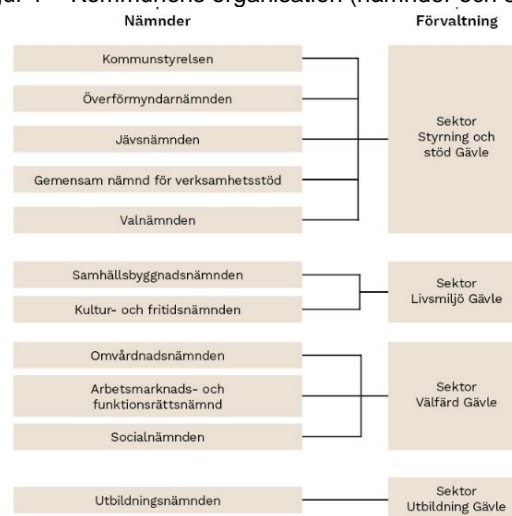
Rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnderna redovisas i rapporten under aktuella avsnitt.

2. Utgångspunkter för granskningen

2.1 Bakgrund

I samband med beslut om ny politisk organisation och antagande av reglementen december 2018 förändrades förvaltningsorganisationen. Den tidigare organiseringen med en nämnd en förvaltning ersattes av en förvaltning, organiserad enligt nedanstående figur.

Figur 1 – Kommunens organisation (nämnder och sektorer)

(Figuren är hämtad från kommunens webbplats)

Kommunstyrelsen blev arbetsgivaransvarig och anställningsmyndighet. Personal är anställd under kommunstyrelsen och verkar inom berörda nämnders verksamhet. Nämnderna har fortsatt verksamhetsansvaret men ingen egen förvaltning att styra för utförandet av verksamheten. I och med att anställda är en central resurs i verksamhetens utförande blir nämnderna beroende av kommunstyrelsens tillhandahållande av anställda för att uppnå fullmäktiges mål och uppdrag. Detta kan få konsekvenser vad gäller nämndernas möjlighet att styra utförandet av verksamheten. Risk finns att arbetsgivaransvar och verksamhetsansvar mellan styrelsen och nämnderna inte är tillräckligt tydliggjort. Vidare har en form av beställar- och utförarsystem införts i förvaltningsorganisationen med kommunstyrelsen som utförare och nämnderna som beställare av förvaltningsstöd². Beställar- och utförarsystem ställer krav på tydlighet i relationen mellan kommunstyrelsen och nämnderna.

Beslutsfattandet kan påverkas av en förändring i förvaltningsorganisationen. Det gäller för nämnderna³ att se till att beslutanderätt delegeras till rätt delegat och att den beslutanderätt som delegeras är inom nämndens ansvarsområde. Om nämnden valt att delegera beslutanderätt ökar kraven på dess intern kontroll när en beslutsfattare beslutar på nämndens

² Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda för att utföra verksamhet.

³ Med nämnden avses: arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden respektive överförmyndarnämnden.

vagnar. Granskning av avtalshantering (2021) visade på brister i flera av nämndernas delegationsordningar när det gäller befogenhet att besluta om inköp och upphandling. Risk finns att nämnderna inte säkerställt att befogenhet att fatta beslut utgår ifrån kommunallag och kommunens regler samt styrdokument.

Corona-pandemin aktualiserade frågor om arbetsmiljö bland kommunens verksamheter och vilket arbetsmiljöansvar som kommunstyrelsen respektive nämnderna har. Revisionen har vid dialogmöten under 2021 frågat nämnder om roll- och ansvarsfördelningen för kommunens personal och arbetsmiljöansvaret. Enligt kommunstyrelsens reglemente ansvarar styrelsen för arbetsmiljön. Nämnderna har enligt sina reglementen verksamhetsansvaret. Risk finns att arbetsmiljöansvaret inte är tydliggjort i politiska organisationen respektive förvaltningsorganisationen. Vilket kan medföra att det systematiska arbetsmiljöansvaret inte bedrivs i enlighet med regelverk⁴

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma dels om ansvaret för kommunens personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna är tydligt, dels om styrelsen och nämnderna fördelat ansvar och befogenheter i enlighet med lagar, föreskrifter och kommunens styrdokument. Följande revisionsfrågor har identifierats⁵:

- 1) Har styrdokument fastställts som på ett tillräckligt sätt tydliggör roll- och ansvarsfördelning rörande personal mellan kommunstyrelsen och nämnderna?
- 2) Har befogenhet att fatta beslut tilldelats i enlighet med aktuellt regelverk?
- 3) Har arbetsmiljöansvaret i såväl politiska organisationen som förvaltningsorganisation fördelats enligt regelverk?
- 4) Har uppföljning systematiska arbetsmiljöarbetet gjorts?

2.3 Avgränsning

Granskningen omfattar följande nämnder: arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden. Därtill omfattar granskningen medarbetare anställda under kommunstyrelsen.

Jävsnämnden, gemensam nämnd för verksamhetsstöd och valnämnden omfattas inte av granskningen.

Delegationsordningarna har granskats på övergripande nivå med inriktning på hur nämnden delegerar avseende anställda och arbetsgivarfrågor samt hur delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Hur uppgifter fördelats i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) har avgränsats till kommundirektör och sektorchef. Det innebär att granskningen inte har omfattat hur uppgifter fördelats längre ner i förvaltningsorganisationen.

⁴ Arbetsmiljölag, arbetsmiljöverkets föreskrifter och kommunen styrdokument.
⁵ Revisionsfrågorna besvaras med ja, delvis eller nej.

2.4 Revisionskriterier

Revisionskriterierna ligger till grund för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen: 5 kap. 28 §. 6 kap. 6 §, 37–38 §§, 40 §. 7 kap. 5–6 §§
- Arbetsmiljölagen: 1 kap. 2 §, 3 kap. 2 §.
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter:
 - Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1).
- Reglementen för: arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden.

2.5 Ansvarig nämnd/styrelse

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, omvårdnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och överförmyndarnämnden.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Tjänsteman som har intervjuats eller besvarat skriftliga frågor är: kommundirektör, sektorchefer, HR-direktör, jurist, förhandlingschef, ekonomi- chefer, HR-chef och kommunsekreterare. Samtliga har givits möjlighet att komma med synpunkter på rapportutkastet för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekta fakta och uttalanden.

3. Ansvar för anställda i politiska organisationen

3.1 Reglementen

3.1.1 Beredning av reglementena

Under 2018 skedde flera förändringar i den politiska- och förvaltningsorganisationen. I maj antog fullmäktige POG-kommitténs förslag till politisk organisation. Förändringarna i den politiska organisationen handlade i korthet om att flytta ansvar för olika uppgifter mellan nämnderna.⁶ Dessa förändringar i ansvar medförde även förändringar inom förvaltningen. Utiifrån förslag till politisk organisation uppdrogs kommunstyrelsen att bereda nya reglementen. Vidare fastslog fullmäktige att innan omorganiseringen skulle en riskbedömning av organisationsförändringens konsekvenser på personal göras. Riskbedömningen skulle presenteras på ett kommunstyrelsesammanträde innan själva beslutet om omorganisering. En risk- och konsekvensanalys genomfördes och anmäldes som för kännedom till kommunstyrelsen den 28 augusti 2018.

I intervjuer beskrivs att det under 2018 togs fram en FOG (förvaltningsorganisation), som utgår ifrån POG-kommitténs förslag. FOG:en inte är beskriven i ett samlat dokument utan beskrivs på olika ställen såsom på intranätet och i skriftligt svar⁷ på frågor om FOG:en.

Under hösten 2018 beredde kommunstyrelsen fram förslag till nya reglementen, ett gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder (benämns härnäst gemensamma reglementet) och ett reglemente per nämnd. Den stora förändringen i både det gemensamma reglementet och reglementet per nämnd var att kommunstyrelsen blev arbetsgivaransvarig och anställningsmyndighet för samtliga anställda i kommunen. Förvaltningarna slogs samman till en gemensam förvaltningsorganisation. Syftet med förändringen beskrivs, i förslag till nya reglementen, öka förutsättningarna att stärka det viktiga arbetsgivararbetet. Likaså möjliggöra en enhetlig arbetsgivarpolitik för samtliga medarbetare i kommunen. Intervjuade uppger också att syftet var att skapa en stabil förvaltningsorganisation över tid oavsett politisk organisation. Av förslaget framgår ingen konsekvensanalys eller juridisk utredning om hur omorganiseringen kommer påverka kommunstyrelsens och nämndernas ansvar samt förutsättning för att kunna utföra verksamheten. Alla reglementen antogs av fullmäktige i december 2018.

3.1.2 Centrala iakttagelser i reglementen

Kommunstyrelsens och nämndernas ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess samtliga arbetstagare. Arbetsgivaransvaret omfattar, i enlighet med fastställda policydokument och riktlinjer ansvar för bland annat organisation, kultur och värdegrund, samverkan, medarbetarskap, chef- och ledarskap, arbetsmiljö, kompetensförsörjning, inkludering, jämställdhet och likabehandling, pension, anställning och lönebildning. Förhållanden som ger förutsättningar och viljeriktning för en hållbar och attraktiv arbetsgivare. Vidare ansvarar styrelsen för arbetsmiljön i kommunen och som arbetsgivarföreträdare för det systematiska

⁶ Exempelvis samla ansvaret för arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd under arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden.

⁷ Dnr: 18KS63-12.

arbetsmiljöarbetet, samt att verksamheten bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagen och föreskrifter om arbetsmiljö.

Nämnderna ansvarar för att dess verksamhetsuppdrag är tydligt och ändamålsenligt organiserat. Detta så att de förtroendevalda kan ta nödvändigt ansvar med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och ramar samt övriga styrdokument, lagar och andra författningar för verksamheten (se bilaga 1 för ytterligare beskrivning av styrelsens och nämndernas ansvar).

Arbetslöshetsnämnd

Enligt lag om arbetslöshetsnämnd ska varje kommun ha en arbetslöshetsnämnd. I lagen fastslås de uppgifter som ankommer på en arbetslöshetsnämnd. Vilken nämnd som explicit är arbetslöshetsnämnd framgår inte av reglementena. Däremot uppger intervjuade att ansvaret som kommunens arbetslöshetsnämnd ingår i arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens (AFN) ansvar att vidta åtgärder som förebygger arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Intervjuad uppger att i kommande revidering av reglementen kommer det förtydligas att AFN är kommunens arbetslöshetsnämnd och svarar för de uppgifter som ankommer på en sådan nämnd.

Kollektivavtal

Med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter kan en kommun uppdra åt till exempel Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) teckna kollektivavtal eller på ett sätt reglera anställningsvillkor för anställda i den kommunen. Denna möjlighet finns inskriven i SKR:s förslag till reglemente.

Kommunstyrelsen har enligt sitt reglemente inte ovanstående möjlighet. I stället uppger intervjuade att frågor om kollektivavtal eller andra regleringar av anställningsvillkor hanteras av kommunen och HR-enheten. Kopplingen till SKR blir genom att lokala kollektivavtalen utgår ifrån SKR:s avtal.

Administrativ service mot ersättning

Enligt reglemente för kommunstyrelsen ska styrelsen efter uppdrag från kommunens nämnder och företag tillhandahålla bland annat övrig administrativ service mot ersättning. Granskningen visar att det inte finns en definition vilka administrativa tjänster som ska tillhandahållas. Det därmed oklart huruvida HR-tjänster ingår bland dessa tjänster.

Delegering av beslutanderätt

Ordningen i kommunallagen kapitel 5 är att fullmäktige beslutar i ärenden om sin verksamhet och om nämnder. Begreppet anställda omnämns inte bland dessa bestämmelser. Enligt kommunallagens kapitel 6–7 beslutar nämnderna i sin tur om sin verksamhet och sina anställda samt fördelning av beslutanderätt såsom delegering.

I det gemensamma reglementet är ordningen en annan än ovanstående. Detta genom att fullmäktige beslutat att ansvar för tillsättande av personella resurser för nämndernas verksamhet och organiseringen av dessa (verksamheten) delegeras från kommunstyrelsen via kommundirektör och sektorchefer. Följden blir att fullmäktige fastlår dels hur

beslutanderätt ska delegeras inom kommunstyrelsen, dels beskrivningar och uppgifter för anställda (kommundirektör och sektorchef).

Begrepp i kommunstyrelsens reglemente

I reglemente för kommunstyrelsen används flera värderingsord/värdeord som "tydlig", "ändamålsenlig" och "erforderlig". Det sistnämnda ordet uppges avse omfatta båda delegationer enligt kommunallag respektive arbetsmiljölag. Definition eller anvisning när och hur dessa ord uppnås framgår inte av reglementet.

3.2 Kommunplan 2022

Kommunplanen fastslår ingen roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna. Däremot lyfter intervjuad upp att kommunplanen innehåller inriktning och uppdrag med bäring på anställda. Vilka tangerar både kommunstyrelsen i egenskap av arbetsgivaransvarig samt anställningsmyndighet och berörda nämnders verksamhetsansvar. Ena exemplet på uppdrag är avskaffande av ofrivilliga delade turer som ska genomföras av kommunstyrelsen, omvårdnadsnämnden och arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden. Det andra exemplet på uppdrag är tydlig minskning av andelen tim- och korttidsvikarier som ska genomföras av kommunstyrelsen och omvårdnadsnämnden. Det tredje exemplet är socialnämndens uppdrag att identifiera åtgärder för en mer framgångsrik kompetensförsörjning och förbättrad arbetsmiljö.

3.3 Bemanningseenhet och kompetensförsörjningsenhet

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2017 att ha en gemensam vikarieanskaffning för anställda (anställningstid <sex månader) i kommunens verksamheter. Beslutet innebar att ett beställar- och utförarsystem infördes innan de nya reglementena antogs. Enligt uppgift har bemanningseenheten ett utföransvar som innebär att svara för utförandet av bemanning, rekrytering och tillsättning utifrån verksamhetens beställningar. Likaså svara för det övergripande arbetsgivaransvaret som innefattar anställningsförutsättningar och arbetsmiljöansvar. Verksamheten svarar för beställning av bemanning. Men också för dels tillsättning av tillfällig bemanning utanför bemanningseenhetens arbetstider, dels planera bemanning på andra sätt i de fall där tillfällig bemanning inte är möjlig.

Bemanningseenhetens arbetssätt är dokumenterade i sju instruktioner⁸. Det kommer att tas fram ett avtal (service level agreement) som klargör mellanhavandena mellan utförare och beställare samt förfarande vid en avvikelse. Intervjuad uppger att det finns flera forum på olika nivåer i förvaltningsorganisationen där avvikelser ska hanteras.

Intervjuade uppger att kommunstyrelsen och sektor styrning och stöd kommer göra en översyn av bemanningseenhetens organisering och arbetssätt.

Fullmäktige beslutade under 2021 att inrätta en gemensam kompetensförsörjningsenhet, i syfte att stödja verksamheten i rekrytering av anställda (anställningstid >sex månader). Även här infördes tillika utökades beställar- och utförarsystemet. Enligt en plan skulle rekryteringsstödet successivt implementeras under andra halvan av 2021. Likt bemanningseenheten svarar kompetensförsörjningsenheten för utföransvaret, alltså

⁸ Instruktionerna finns att tillgå på kommunens intranät, <https://ankaret.gavle.se/Kommunen/Medarbetarportalen/Bemanningseenheten/Rutiner-och-ansvarsomraden/>.

sköta delarna i rekryteringsprocessen, medan verksamheten beställer stöd.

3.4 Behov av anställda och kostnader för anställda

Av intervjuer framkommer nämndens behov av anställda sammanställs i budgetprocessens inledande skede, där nämnden innan sommaren inkommer till styrelsen med sitt budgetäskande. Behovet i form av antalet anställda/tjänster för att utföra verksamheten beskrivs inte i budgetäskandet. Ekonomiska ramar (där behovet ingår) för nämnderna fastställs slutligen genom kommunplanen, som i sin tur bryts ner genom verksamhetsplanen där personalkostnader specificeras i resultaträkningen. I budgetprocessen görs ingen formell beställning av anställda. Däremot i den löpande verksamheten görs som ovan beskrivet (se stycke 3.3) beställning av anställda (anställningstid <sex månader) och rekryteringsstöd.

Kostnader för anställda är uppdelat mellan finansförvaltningen, styrelsen och nämnderna. Intervjuade uppger att styrelsen svarar för friskvårdsbidrag, kostnader knutna till företagshälsovård och fackliga kostnader. Finansförvaltningen svarar bland annat för pensionskostnader. Övriga kostnader såsom arbetsgivaravgifter och lön svarar nämnderna för. Bemanningsenhetens och kompetensförsörjningsenhetens kostnader finansieras genom kommunbidrag som har omfördelats från nämnderna.

Intervjuade uppger att verksamhetsuppföljning med månadsrapporter, delårsrapporter och årsrapport är den primära rapporteringen där nämnden ska rapportera ändrade behov av anställda eller eventuella avvikelser för att fullgöra sitt verksamhetsansvar. Nämnden ska beskriva planerade åtgärder vid negativ resultatprognos.

3.5 Övriga iakttagelser

Kommunstyrelsens intern kontrollplan innehåller en måttlig risk (gul) om att regelverket för arbetsmiljö inte efterlevs i förvaltningsorganisationen. Riskerna kommer kontrolleras genom den årliga uppföljningen där svarsfrekvensen ska vara minst 80 %. Välfärdsnämnderna har i sin respektive intern kontrollplan en hög risk (röd) att personal/kompetensförsörjningen, främst bemanningsenheten, inte tillgodoser verksamheternas behov.

Kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsrapporter per delår 1 och 2 innehåller beskrivningar med bäring på anställda, både ur ett arbetsgivarperspektiv och verksamhetsperspektiv:

- Kommunstyrelsen: Bemanningsenheten har haft stora utmaningar under pandemin att tillgodose behovet av anställda (anställning <sex månader) inom sektor välfärd och sektor utbildning.
- Samhällsbyggnadsnämnden: Pågående arbete med resursförstärkning och minska sårbarheten vid personalförändringar för att möta det ökade behovet av nämndens tjänster.
- Kultur- och fritidsnämnden: En verksamhet är beroende av anställda med anställningstid kortare än sex månader. Det anges att en verksamhet (Gasklockorna) ändrat arbetsuppgifter för vissa av sina anställda i syfte att behålla kompetens och personal.
- Utbildningsnämnden: Inom förskolan har anställningar övergått till månadsanställningar för vikarier i syfte att stärka upp verksamheten. Likaså har timanställda visstidsanställts för en ökad kontinuitet. Nämnden har tagit fram en egen

kompetensförsörjningsplan för bl.a. förskolan, som syftar till att kartlägga nuläget i utbildningssektorn samt identifiera kommande kompetensbehov.

- Omvårdnadsnämnden: Omstrukturering av personal har genomförts på vård- och omsorgsboendet Furugården och till boendet har det varit svårt att rekrytera finsktalande personal med adekvat utbildning.
- Socialnämnden: Genomförande av nämndens uppdrag har inneburit att en så kallad personalram setts över och en beredskapsplan tagits fram för hantering av ökad arbetsbelastning. En kompetens- och befogenhetstrappa har tagits fram.

Av utbildningsnämndens protokoll framgår att till nämnden har Skolverkets olika beslut om statsbidrag rörande anställda (till exempel fortbildning, anställning, höjda löner etcetera) anmälts löpande.

På arbetsgivarutskottets sammanträde i maj 2019 diskuterades kommunstyrelsens arbetsgivaruppdrag och gränsdragningen mellan nämnderna, kommunstyrelsen och arbetsgivarutskottet avseende uppföljning och återrapportering av arbetsgivar- och personalfrågor.

3.6 Bedömning

Vår bedömning är att det delvis fastställts styrdokument som tydliggör roll- och ansvarsfördelning mellan kommunstyrelsen och nämnderna. Fullmäktiges uppgift är att besluta om den kommunala nämndorganisationen. Enligt vår bedömning har fullmäktige beslutat att kommunstyrelsen ansvarar både för verksamheter och tillhandahåller tjänster åt nämnderna. Det sistnämnda innebär att styrelsen blir utförarnämnd, vilket framgår explicit av reglementet genom uppgiften att erbjuda administrativ service mot ersättning. Implicit framgår av reglementet att styrelsen tillhandahåller förvaltningsstöd⁹ till nämnderna i och med att de inte har en egen förvaltning. Denna uppgift förtydligas genom fullmäktiges beslut om inrättande av kompetensförsörjningsenhet och styrelsens beslut om gemensam vikarieanskaffning. Nämndernas ansvar är enbart för verksamheter och beställare av förvaltningsstöd avseende anställda. Sammantaget bedömer vi att beställar- och utförarsystemet för förvaltningsstöd avseende anställda behöver fastställas även i reglementen, så att det tydligt framgår att styrelsen tillhandahåller förvaltningsstöd medan nämnderna beställer förvaltningsstöd.

Hur beställar- och utförarsystemet ska hanteras internt framgår i viss grad av instruktioner för bemanningsenheten och budgetprocessen. Dessa dokument beskriver enbart vissa delar av systemet och är således inte heltäckande. Det behövs enligt vår bedömning ett styrdokument som närmare beskriver beställar- och utförarsystemet. Exempelvis hur mellanhavanden mellan nämnden och kommunstyrelsen ska regleras, vilka villkor (volym, kvalitet, uppföljning etc.) som ska ställas. Likaså vilka beslut nämnden respektive styrelsen får fatta avseende förvaltningsstöd inom sina respektive ansvar (verksamhet/arbetsgivare). För som stycke 3.5 visar, sett till det styrelsen och nämnderna utför, är rågången mellan verksamhetsansvar och arbetsgivaransvar inte helt tydlig.

⁹ Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda för att utföra verksamhet.

Utgångspunkten i kommunallagen är att nämnden själv avgör hur verksamheten lämpligast ska bedrivas. Denna självständighet är en viktig utgångspunkt utifrån ett ansvarsperspektiv och nämndens så kallade revisionsansvar¹⁰ mot fullmäktige. I kommunen påverkas nämndernas möjligheter att utföra sitt uppdrag självständigt i och med att de är beroende av styrelsen som tillhandahåller förvaltningsstöd. Nämndens revisionsansvar mot fullmäktige är detsamma även när skötseln av en verksamhet överlämnas till en annan utförare. Eller i förhållandet till styrelsen som utför verksamhet för någon av nämnderna. Det finns därmed en risk för att nämnderna inte kan säkerställa sitt verksamhetsansvar och utföra sitt uppdrag från fullmäktige när nämnderna inte har egen rådighet över anställda.

Jämfört med en organisation med "en nämnd en förvaltning" kräver beställar- och utförarsystem en helt annan reglering och hantering för bibehållen tydlighet i roll- och ansvarsfördelningen. Kraven ökar på nämndens styrning, ledning, kontroll och uppföljning. Vår bedömning är att det saknas ett dokument (motsvarande överenskommelse) eller hänvisning till styrdokument, som reglerar villkoren mellan nämnden och styrelsen. Villkor för styrelsens uppdrag och utförande uttrycka på ett sådant sätt att de skyldigheter som följer av kommunallagen och fullmäktiges uppdrag kan styras och kontrolleras av nämnden. Det finns därmed en risk att nämndens intern kontroll över den verksamhet som styrelsen bedriver på nämndens uppdrag inte är tillräcklig, utifrån det långtgående ansvar som nämnden har för att självständigt leda, styra och kontrollera det arbete som utförs på uppdrag av annan part. Vidare bedömer vi att det heller inte finns något dokument som reglerar hur styrelsen ska återrapportera till nämnden. Det innebär att nämnden inte kan kontrollera styrelsens utförande av den verksamhet som nämnden enligt sitt reglemente är ansvarig för. En konsekvens av detta är att det blir svårt för nämnden att leda och styra styrelsens utförande av nämndens verksamhet. Vidare måste nämnden, utöver att besluta om vilka uppdrag som lämnas till styrelsen, även besluta om frågor kopplade till själva utförandet, det vill säga mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Ovanstående är frågor som nämnderna i normalfallet beslutar om i en organisation där nämnderna beslutar om sin egen förvaltning samt anställda.

Vår bedömning är i övrigt att kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräcklig beredning av reglementen. Delegering av beslutanderätt och att anställda får uppgifter direkt från kommunfullmäktige följer inte kommunallagen. Det behöver förtydligas vilka administrativa tjänster som ska tillhandahållas mot ersättning. Likaså behöver begreppen "tydlig", "ändamålsenlig" och "erforderlig" definieras så att det blir tydligare i prövning av kommunstyrelsens ansvar om styrelsen säkerställt dessa begrepp i utförande av verksamhet. Det är dock positivt att ansvaret för arbetslöshetsnämnd kommer tydliggöras i nästa revidering av reglementen.

Rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Revidera reglementen genom att införliva beställar- och utförarsystemet för förvaltningsstöd avseende anställda.
- Ta fram ett styrdokument som definierar beställar- och utförarsystemet.

¹⁰ Revisionsansvar innebär att nämnden prövas utifrån sitt lagstadgade uppdrag och generella ansvar. Följer av KL 5 kap. 24 §, 6 kap. 6 §, 12 kap. 1 §.

Rekommendationer till nämnderna:

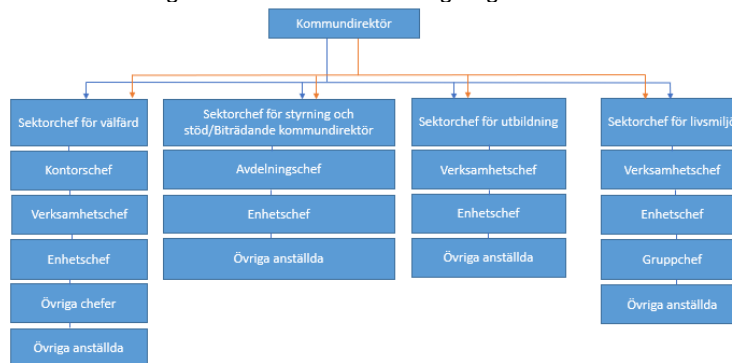
- Reglera kommunstyrelsens utförande av förvaltningsstöd avseende anställda. Regleringen bör innehålla de delar som nämnden behöver för att kunna styra, leda, kontrollera samt följa upp verksamheten i syfte att fullgöra sitt revisionsansvar.

4. Befogenheter inom förvaltningsorganisationen

4.1 Förvaltningsorganisationen

I figuren nedan beskrivs förvaltningsorganisationen. Som figuren visar varierar titlar på chefer mellan sektorerna.

Figur 2 – Översikt förvaltningsorganisationen

(Figuren är yrkesrevisorernas egen)

4.2 Instruktion för kommundirektör och sektorchefer

För kommundirektören finns i enlighet med kommunallagen en instruktion¹¹. Den anger, i likhet med gemensamma reglementet¹², att kommundirektören är kommunens ledande tjänsteman och anställs av samt svarar inför kommunstyrelsen. Kommundirektören är förvaltningschef för förvaltningsorganisationen. Även samtliga intervjupersoner uppger att kommundirektören är den enda förvaltningschefen.

Kommundirektören är chef över sektorchefer (se blåa pilar). Kommunirektören kan fatta delegationsbeslut i olika ärenden och vidaredelegera beslutanderätten till biträdande kommunirektör eller sektorchef (se orangea pilar).

4.2.1 Instruktion för sektorchefer

I enlighet med kommunirektörens instruktion finns en instruktion för sektorchef styrning och stöd¹³, och en instruktion för övriga tre sektorchefer (livsmiljö, utbildning respektive välfärd)¹⁴. Av båda instruktioner framgår att sektorchefen anställs av kommunirektör, som sektorchef även svarar inför. Sektorchef är sektorns ledande tjänsteman och svarar inför berörd(a) nämnd(er). Vidare anges att sektorchef kan fatta beslut i olika ärenden på delegation.

4.3 Bedömning

Vi konstaterar att kommunirektören är förvaltningschef. Det innebär att kommunirektören är den enda som med stöd av kommunallagen (7 kap 5 §) får vidaredelegera beslutanderätt till någon anställd i kommunen.

¹¹ Av instruktionen framgår inte när den är antagen eller diarienummer.

¹² Se bilaga 1, § 2 gemensamma reglementet.

¹³ Datum när instruktionen fastställts eller diarienummer framgår inte.

¹⁴ Datum när instruktionen fastställts eller diarienummer framgår inte.

Detta förutsätter att någon nämnd beslutat att beslutanderätt får vidaredelegeras.

4.4 Kommunstyrelsens delegationsordning

4.4.1 Allmänt

Delegationsordningen¹⁵ är antagen av styrelsen den 8 februari 2022. Av den framgår att delegaten beslutar på styrelsens vägnar. Alltså är styrelsen själv ansvarig för de beslut som fattats av någon annan (till exempel anställd) genom delegation. I delegationsordningen framgår att i frågor om vidaredelegation ska sektorchef jämföras med förvaltningschef. Som tidigare beskrivet (se kapitel 3) anger både gemensamma reglementet och kommundirektörens instruktion att endast kommundirektören är förvaltningschef.

4.4.2 Delegerade beslutanderätter

Delegationsordningen är indelad i 13 kapitel, varje kapitel är i sin tur indelad i områden under vilka delegerade beslutanderätter och delegater sorteras. Ärenden som inte får delegeras är bland annat ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.

Tabell 1 - Allmänt	
Ärende	Delegat
Mindre omorganisation av förvaltningen	Kommundirektör
Omorganisation inom sektor styrning och stöd	Sektorchef

Någon definition, avgränsning eller anvisning för tolkning av begreppet "mindre" framgår inte av delegationsordningen. Intervjuad uppger att mindre omorganisation kan avse överföring av verksamhet mellan sektorer.

I kapitel 8–10¹⁶ anges delegerade beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor. Exempel på delegerade beslutanderätter är:

Tabell 2 - Arbetsgivarfrågor	
Ärende	Delegat
Beslut om anställning (över 6 månader)	Närmaste chef
Förbud mot bisyssla	Sektorchef eller förhandlingschef
Uppsägning av personliga skäl och avsked	Sektorchef (får vidaredelegeras)
Disciplinansvar	
Avstängning	
Omplacering inom sektor	

Som tabellen ovan visar har sektorchef rätt att vidaredelegera beslutanderätt om till exempel uppsägning och avstängning, fast sektorchef inte är förvaltningschef.

Av varken delegationsordningen eller annat dokument framgår vem/vilka som har rätt att besluta om anställning <sex månader (till exempel visstidsanställning). Heller inte om beslutet definieras som delegationsbeslut eller verkställighet. Av intervjuer framkommer att både tjänstemän på bemanningenheten och närmsta chef i verksamheten fattar dessa beslut om anställning.

¹⁵ Dnr: 22KS55.

¹⁶ Kapitel 8: arbetsgivarfrågor (kommunövergripande), kapitel 9: arbetsgivarfrågor – beslut om sektorchefer och biträdande kommundirektör, kapitel 10: arbetsgivarfrågor – beslut om övriga chefer.

Tabell 3 - Arbetsgivarfrågor – beslut om chefer	
Besluten avser: anställning, lönesättning, överenskommelse om avslut av anställning, förbud mot bisyssla, beviljande av t.ex. kurser, disciplinansvar, avstängning och uppsägning av personliga skäl eller avsked.	
<u>Ärende</u>	<u>Delegat</u>
Beslut om sektorchefer och biträdande kommun- direktör	Kommundirektör
Beslut gällande kontorschef	Sektorchef
Beslut gällande avdelningschef	Sektorchef
Beslut gällande övriga chefer	Överordnad chef
Om beslutet rör en chef som inte går under be- nämningen kontors-, avdelnings- eller en enhets- chef är berörd delegat personens närmast över- ordnade chef	

Som figur 2 visar har sektorer enhetschef. Beslut gällande enhetschef beskrivs inte i delegationsordningen liksom tabell 3 där principen, enligt vår uppfattning, är att överordnad chef beslutar om arbetsgivarfrågor för berörd chef. Dock kan sektorchef eller närmaste chef besluta om olika arbetsgivarfrågor avseende enhetschef med stöd av delegerade beslutanderätter i tabell 2.

4.4.3 Anmälan av delegationsbeslut

Delegationsordningen anger att samtliga beslutanderätter ska anmälas till kommunstyrelsen, vilket är förutsättningen för att överklagandetiden ska börja löpa. Delegaten ansvarar för att beslutet anmäls till kommunstyrelsen. Närmare formkrav på själva anmälan tillika sammanställningen av delegationsbesluten, alltså vilka uppgifter¹⁷ som ska framgå av anmälan, anges inte i delegationsordningen. Av intervju framgår att anmälan av delegationsbeslut ska göras till sektor styrning och stöds registratur. Registratorer och kommunsekreterare sammanställer besluten till kallelsen till styrelsens sammanträde där besluten ska anmälas. För ovan beskriven hantering finns Platina som systemstöd.

Kommunstyrelsen har under perioden juni 2021-juni 2022 sammanträtt elva gånger¹⁸. Vid samtliga sammanträden, med undantag för tre, finns två stående ärenden: "redovisning av delegeringsbeslut" och "anmälningar vid kännedom". Under perioden april 2021-april 2022 har delegationsbeslut fattats om nyanställning (anställning >sex månader). Alla dessa delegationsbeslut med undantag för de beslut som fattats i maj 2021 har anmälts under ärendet anmälningar för kännedom. I anmälningarna anges till exempel den enhet som anställt, befattning på den anställda och anställningsdatum. Däremot anges inte delegat, alltså vilken tjänsteman som fattat beslutet.

Enligt uppgift från HR-avdelningen har delegationsbeslut om avsked respektive uppsägning fattats under första halvan av 2022. Inga av dessa delegationsbeslut har anmälts till styrelsen.

4.5 Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen har delvis tilldelat befogenheter i enlighet med kommunallagen. Styrelsen har delegerat beslutanderätter

¹⁷ Delegat, beslutsdatum, hänvisning till aktuell punkt i delegationsordningen etc.

¹⁸ Sammanträdesdatum: 2021-06-08, 2021-09-14, 2021-10-04, 2021-10-12, 2021-10-18, 2021-10-26, 2021-11-15, 2021-11-23, 2022-02-08, 2022-03-15 och 2022-04-12.

avseende omorganisation (se tabell 1). Givet att ingen närmare beskrivning ges kan dessa beslutanderätter avse ärenden om verksamhetens inriktning, omfattning eller kvalitet. Beslut i dessa ärenden får enligt såväl kommunallag som styrelsens egen delegationsordning inte delegeras.

Styrelsen bedöms inte ha fastslagit om beslutanderätten avseende anställning <sex månader är delegationsbeslut eller verkställighet. Detta behöver fastslås ur ett laglighetsprövningsperspektiv ifall denna typ av beslut ska kunna laglighetsprövas eller inte. Vidare är det inte fastslaget vilken tjänsteman som har rätt att besluta om anställning <sex månader. Styrelsen behöver tydliggöra och komplettera vilken delegat som har rätt att besluta om arbetsgivarfrågor (se tabell 3) för enhetschef. Delegaterna "närmaste chef" respektive "överordnad chef" behöver också tydliggöras eftersom det inte framgår vilken tjänsteman som är delegat. Det går alltså inte att kontrollera vilken tjänsteman motsvarande "närmaste chef" eller "överordnad chef" som är mottagare av delegerad beslutanderätt. Jämförelsevis specificeras tjänsteman/tjänstetitel för övriga delegater.

Som tidigare konstaterat (se kapitel 3) är kommundirektören förvaltningschef och den enda tjänstemän med stöd av kommunallagen som får vidaredelegera beslutanderätt. Bedömningen är att det inte finns stöd i kommunallagen för en ordning där sektorchefer är att jämställa med förvaltningschef i fråga om att vidaredelegera. Det betyder att sektorchefer inte får vidaredelegera beslutanderätt till anställda i förvaltningsorganisationen.

Bedömningen är att vissa delegationsbeslut inte har anmälts till styrelsen och därmed inte vunnit laga kraft. Anmälda delegationsbeslut har anmälts i fel ärende och ska enligt vår bedömning anmälas under ärendet "redovisning av delegeringsbeslut". För att öka insynen och transparensen i styrelsens beslutsfattande behöver redovisningen av delegationsbeslut vara mera informativ. Exempelvis bör det framgå vilken delegat som fattat beslut om anställning >sex månader.

Slutligen behöver styrelsen, se kommande bedömningar, samordna arbetet med sin och övriga nämnders delegationsordningar i syfte att göra dokumenten stringenta när det gäller beslutanderätter avseende anställda och arbetsgivarfrågor. Vår bedömning är att enbart kommunstyrelsen, utifrån sitt arbetsgivaransvar, kan delegera beslutanderätter avseende anställda och arbetsgivarfrågor.

Rekommendationer:

- Revidera delegationsordning så att:
 - enbart förvaltningschef har befogenhet att vidaredelegera beslutanderätt.
 - det anges vilken delegat som beslutar om arbetsgivarfrågor för enhetschefer.
 - beslutanderätter om organisation preciseras närmare så att dessa beslut inte avser ärenden om mål, omfattning, inriktning eller kvalitet.
- Fastslå om beslut om anställning <sex månader är delegationsbeslut eller verkställighet och vilken tjänsteman som har befogenhet att fatta dessa beslut.
- Säkerställ att delegationsbeslut anmäls till styrelsen.

4.6 Utbildningsnämndens delegationsordning

4.6.1 Allmänt

Delegationsordningen¹⁹ är antagen av nämnden den 27 april 2022. Inledningsvis ges en allmän beskrivning om delegering, bland annat att nämnden får delegera beslutanderätt till anställd och möjligheten för sektorchefen att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd. Vidaredelegerad beslutanderätt från sektorchefen till anställd anges inte kunna vidaredelegeras till en ytterligare tjänsteman. Av delegationsordningen framgår ingen beslutanderätt som får vidaredelegeras. Som tidigare beskrivet (se stycke 3.3 och 3.5) är det enbart kommundirektör i egenskap av förvaltningschef som får vidaredelegera beslutanderätt.

Utöver delegationsordningen finns dokumenten Delegation, personalärenden och Tillägg till delegationsordningen. Det sistnämnda dokumentet upphörde gälla i juli 2022. Delegation personalärenden är fastställd av sektorchef för utbildning den 3 maj 2019, alltså tidigare än kommunstyrelsens senaste revidering av sin delegationsordning. Dokumentet gäller för personalärenden inom sektor utbildning och har en koppling till kapitlet om arbetsgivarfrågor i kommunstyrelsens delegationsordning. Av dokumentet framgår att möjlighet finns att vidaredelegera. Som ovan beskrivet har utbildningsnämnden i sin delegationsordning inte fastställt någon beslutanderätt som får vidaredelegeras.

Nedan kommenteras skillnaderna mellan kommunstyrelsens delegationsordning (se tabeller 1–3) och Delegation personalärende (se tabell 4–6 nedan).

Tabell 4 - Anställning och avslut	
Ärende	Delegat
Anställningar, vikariatsförordnanden och förändrad tjänstgöringsgrad för befattningar	Vidaredelegerat från sektorchef till närmaste chef
Vederbörande beslutsdelegat fattar även beslut om entledigande.	

Ärende, alltså den beslutanderätt som delegeras, anges på olika sätt. Kommunstyrelsens delegationsordning anger beslut om anställning >sex månader medan Delegation personalärende anger beslut för alla typer av anställningar. Som tidigare beskrivet är det inte fastställt om beslut om anställning <sex månader är delegation eller verkställighet samt vem som har rätt att fatta dessa beslut.

Delegaten är också olika där kommunstyrelsen delegerar till närmsta chef och det finns ingen rätt att vidaredelegera beslutanderätten. Delegation personalärende anger att beslutanderätten är vidaredelegerad från sektorchef till närmaste chef.

Kommunstyrelsens delegationsordning anger att sektorchef får vidaredelegera till valfri anställd om uppsägning av personliga skäl och avsked. I Delegation personalärende finns en begränsning att beslutanderätten enbart får vidaredelegeras till närmaste chef.

Tabell 5 - Omställningsåtgärd	
Ärende	Delegat

¹⁹ Diarienummer framgår inte.

Omställningsåtgärder	Sektorchef
----------------------	------------

Beslutanderätten återfinns inte i styrelsens delegationsordning. Det förklaras av intervjuad att omställningsåtgärd²⁰ betraktas som verkställighet till följd av en uppsägning eller avsked.

Tabell 6 - Deltagande i konferens	
Ärende	Delegat
Deltagande i kurs eller konferens, tjänsteresa vid resor utanför Norden och Island	Vidaredelegerat från sektorchef till närmaste chef
Förbud mot utövande av bisyssla	

Ingen av dessa två beslutanderätter får vidaredelegeras enligt kommunstyrelsens delegationsordning. När det gäller beslut om förbud mot utövande av bisyssla är delegaterna sektorchef eller förhandlingschef (se tabell 3), alltså inte närmaste chef som Delegation personalärende anger.

Granskning av protokoll och sammanträdeshandlingar perioden maj 2021-maj 2022 visar att inga delegationsbeslut avseende anställda fattats.

4.7 Bedömning

Vi bedömer att utbildningsnämnden har delvis tilldelat befogenheter i enlighet med kommunallagen. Med utgångspunkt i bedömningen i avsnitt 3.3 och 3.5 bedömer vi att nämndens formulering avseende vidaredelegering inte följer kommunallagen i och med att sektorchef inte är förvaltningschef.

Kommunallagen anger att enbart en nämnd får delegera beslutanderätt för att till exempel underlätta sitt beslutsfattande. Det innebär enligt vår bedömning att sektorchef, i det här fallet genom ett eget antaget dokument, inte får delegera beslutanderätter. Vidare överensstämmer inte dokumentet Delegation, personalärende med kommunstyrelsens delegationsordning. Vidare kan nämnden inte delegera beslutanderätt som inte ingår i nämndens ansvar eller uppgifter. Det är endast kommunstyrelsen som kan, givet sitt arbetsgivaransvar, delegera beslutanderätter avseende anställda och arbetsgivarfrågor.

Rekommendationer:

- Säkerställ att delegerad beslutanderätt utgår ifrån nämndens ansvar och uppgifter som den har enligt sitt reglemente.
- Säkerställ att delegerad beslutanderätt utgår ifrån nämndens delegationsordning eller beslut av nämnden.

4.8 Samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning

4.8.1 Allmänt

Delegationsordningen²¹ är antagen av nämnden den 25 maj 2022. Delegationsordningen består av tre kapitel, under varje kapitel sorteras de beslutanderätter som delegeras från nämnden.

I samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning finns en hänvisning till kommunallagens bestämmelser om vidaredelegering (7 kap. 5–7 §§).

²⁰ Omställningsåtgärd omfattar olika typer av åtgärder kopplat till en person, som är anställd eller varit anställd. Exempelvis efter avslutad anställning få stöd till återinträde på arbetsmarknad eller ekonomisk förstärkning.

²¹ Dnr: 22SBN86.

Nämnden för ett resonemang om att enbart kommundirektören i egen-
skap av förvaltningschef får vidaredelegera beslutanderätt i kommunen.
Det anges vara osäkert om nämnden kan besluta att sektorchef får vida-
redelegera beslutanderätt. En risk finns att ett beslut fattat på vidaredele-
gering kan komma att upphävas vid laglighetsprövning. I delegationsord-
ningen anges att när sektorchef vidaredelegerat sin beslutanderätt ska
dessa beslut anmälas till sektorchef, som sedan ansvarar för anmälan av
beslutet till nämnden. Nämnden har dock inte beslutat att någon beslu-
tanderätt får vidaredelegeras.

Nedan kommenteras berörda beslutanderätter som nämnden delegerat.

Tabell 7 – Sektorchef	
Ärende	Delegat
Besluta i samtliga ärenden där nämnden har delegerat sin beslutanderätt.	Sektorchef

Intervjuad uppger att delegationen avser de beslutanderätter som näm-
nden delegerat till anställda, som sektorchefen kan i sin tur kan överta vid
frånvaro av ordinarie delegat.

Ett av delegationsordningens kapitel avser personalärenden. Beslutande-
rätterna uppges av intervjuad vara en hänvisning till kommunstyrelsens
delegationsordning.

Tabell 8 – Personalärenden	
Ärende	Delegat
Anställning av verksamhetschefer	Sektorchef
Anställning av enhetschefer	Verksamhetschefer
Anställning av underställd personal	Enhetschefer

Intervjuad uppger att titeln verksamhetschef används inom sektor livs-
miljö och inom sektor välfärd. Titeln kontorschef som återfinns i kommun-
styrelsens delegationsordning (se tabell 3) används inte inom sektor livs-
miljö. Som tidigare beskrivet är det inte helt tydliggjort i kommunstyrel-
sens delegationsordning vilken chef som beslutar om arbetsgivarfrågor
avseende enhetschef. Det innebär att hänvisningen i tabell 8 inte helt
överensstämmer med kommunstyrelsens delegationsordning. Vidare
som tidigare beskrivet är det närmaste chef som beslutar om anställning
>sex månader. Alltså behöver det inte vara just enhetschef som tabell 8
anger. Samtidigt är det som tidigare beskrivet inte tydliggjort vem som
beslutar om anställning <sex månader.

Granskning av protokoll och sammanträdeshandlingar perioden maj
2021-maj 2022 visar att inga delegationsbeslut avseende anställda fat-
tats.

4.9 Bedömning

Vi bedömer att samhällsbyggnadsnämnden delvis har tilldelat befogen-
heter i enlighet med kommunallagen. Vi bedömer att samhällsbyggnads-
nämnden, utifrån att det saknas en anvisning eller hänvisning i delegat-
ionsordningen, har delegerat beslutanderätter avseende anställda.
Nämnden kan inte delegera beslutanderätt som inte ingår i nämndens
ansvar eller uppgifter. Det är endast kommunstyrelsen som kan, givet sitt
arbetsgivaransvar, delegera beslutanderätter avseende anställda och ar-
betsgivarfrågor.

Med utgångspunkt i bedömningen i avsnitt 3.3 och 3.5 bedömer vi att

sektorchef inte får vidaredelegera beslutanderätt i och med att sektorchef inte är förvaltningschef. Sedan behöver nämnden revidera avsnittet om vidaredelegering för en ökad stringens. Vidare behöver nämnden tydliggöra beslutanderätter som får delegeras, så att det inte kan tolkas som att sektorchef kan överta alla delegerade beslutanderätter. Exempelvis får en anställd inte överta delegerad beslutanderätt som enbart en ordförande får besluta om (till exempel brådslande ärenden).

Rekommendationer:

- Revidera delegationsordning så att:
 - delegerad beslutanderätt utgår ifrån nämndens ansvar och uppgifter som den har enligt sitt reglemente.
 - enbart förvaltningschef får vidaredelegera beslutanderätt.
 - sektorchef inte kan överta alla delegerade beslutanderätter.

4.10 Övriga nämnders delegationsordningar

4.10.1 Valfördsnämndernas delegationsordning

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, socialnämnden, och omvårdnadsnämnden har en gemensamt antagen delegationsordning²². Den innehåller inga beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor eller rätt att vidaredelegera beslutanderätt.

4.10.2 Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning

Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning²³ innehåller inga beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor eller rätt att vidaredelegera beslutanderätt.

4.10.3 Överförmyndarnämndens delegationsordning

Överförmyndarnämndens delegationsordning²⁴ innehåller inga beslutanderätter avseende arbetsgivarfrågor eller rätt att vidaredelegera beslutanderätt.

5. Ansvar och uppföljning för arbetsmiljön i den politiska organisationen

5.1 Kommunstyrelsens ansvar

Reglementet anger att arbetsgivaransvaret omfattar arbetsmiljö. Styrelsen ansvarar för arbetsmiljön i kommunen och svarar som arbetsgivarföreträdare för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), samt att verksamheten bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagen och föreskrifter om arbetsmiljö. Detta ansvar omfattar både styrelsens egen verksamhet och nämndernas verksamhet.

Riktlinje för arbetsmiljö och hälsa²⁵ antogs av styrelsen i juni 2019, alltså efter att reglementena antogs (dec 2018). Riktlinjen anger en roll- och ansvarsfördelning inom både politiska organisationen och förvaltningsorganisationen. Enligt riktlinjen ansvarar kommunstyrelsen ytterst för arbetsmiljöfrågorna inom organisationen. I arbetsmiljöarbetet är kommunstyrelsens uppgifter att:

22 Dnr: 20ON364, 20AFN170, 20SON415.

23 Dnr: 22KFN61.

24 Diarienummer anges inte.

25 Riktlinjen innehåller inget diarienummer.

- Se till att kommundirektör får uppgifter i SAM.
- Se till att kommundirektör har befogenheter, resurser, kunskaper och kompetens för att kunna driva arbetsmiljöarbetet.
- Ge kommundirektör rätt att vidarefördela uppgifter så långt ut i organisationen att SAM kan drivas ute på arbetsplatserna samt att tillräckliga befogenheter, resurser, kunskaper och kompetens följer med.
- Se till att SAM följs upp och fungerar i alla verksamheter.

Rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet²⁶ följer reglementena genom att ange att kommunstyrelsen har i egenskap av arbetsgivare det juridiska ansvaret för arbetsmiljön i kommunen. För att ansvaret ska uppfyllas (genomförande i praktiken) anger rutinen att styrelsen behöver fördela uppgifter till chefer i kommunen. Vem som antagit eller när rutinen antagits anges inte.

5.1.1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskotts ansvar

Arbetsgivarutskottet inrättades i januari 2019 och består av fem ledamöter. Enligt instruktion²⁷ är utskottet ett beredande organ som ska bereda och samordna styrelsens arbetsgivaransvar samt frågor rörande exempelvis:

- Behov och förutsättningar inom exempelvis arbetsmiljö.
- Mål och resursplan inklusive koncernövergripande uppföljning och analys av arbetsgivarperspektivet på kort och lång sikt.

Enligt instruktionen får arbetsgivarutskottet under beredningen fatta beslut av verkställighetskaraktär. Ingen beslutanderätt är delegerad till utskottet genom styrelsens delegationsordning.

5.2 **Nämndernas ansvar**

Som tidigare beskrivet ansvarar nämnderna för att dess verksamhetsuppdrag är tydligt och ändamålsenligt organiserat så att de förtroendevalda kan ta nödvändigt ansvar med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och ramar samt övriga styrdokument, lagar och andra författningar för verksamheten.

Riktlinje för arbetsmiljö och hälsa anger att nämnderna ansvarar för att verkställa verksamheten i enlighet med lagar och förordningar, som till exempel arbetsmiljölagen med dess föreskrifter och interna styrdokument. Detta innebär ett annat ansvar än det som reglementena fastslår, dvs. att nämnderna vare sig har ett arbetsmiljöansvar eller uppgift att följa regelverket för arbetsmiljö. Ansvar för arbetsmiljön ligger på kommunstyrelsen.

5.3 **Bedömning**

Utgångspunkten är att arbetsgivaren ansvarar för arbetsmiljö. Med arbetsgivare avses de förtroendevalda. Ansvarsfördelningen för arbetsmiljön får inte vara otydlig i den politiska organisationen, det har fastställts genom regelverket för arbetsmiljö och i hovrättens dom (mål nr 2701–05)²⁸. Kommunstyrelsen och kommunstyrelsens ordförande har ett särskilt ansvar att tillse en tydlig ansvarsfördelning.

²⁶ Av rutinen framgår inte vem som antagit, datering eller diarienummer.

²⁷ Antagen av kommunstyrelsen 2019-01-22, dnr: 19KS33.

²⁸ Hovrättens dom handlade om arbetsmiljöansvaret för en dödsolycka i samband med rivningsarbete av en kommunal byggnad. Hovrätten menade bland annat att det var svårt att avgöra vem som bar arbetsgivaransvaret i

Vår bedömning är att arbetsmiljöansvaret delvis har fördelats i den politiska organisationen. Följden blir en otydlig ansvarsfördelning. Bedömningen vilar på att dokumenten som fastslår ansvarsfördelningen inte är enhetliga. Enligt reglementen och rutinen är styrelsen ansvarig för arbetsmiljön. Samtidigt anger av styrelsen antagen riktlinje att nämnderna svarar för arbetsmiljön och efterlevnad av arbetsmiljölagen samt föreskrifter för arbetsmiljö. Vår bedömning är att i nämndernas verksamhetsansvar ingår ett arbetsmiljöansvar. Detta då arbetsmiljölagen (1 kap. 2 §) gäller för varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning. Kommunstyrelsen kan därmed inte ensam ha ansvaret för arbetsmiljön i kommunen.

Vi bedömer att det finns en risk, som också kommunstyrelsen delar i sin intern kontrollplan, att styrelsen inte kan efterleva sitt arbetsmiljöansvar i alla nämnders verksamheter. Detta då efterlevnad av ansvaret, som baseras på en årlig uppföljning tillika kontroll, enbart följdes upp och kontrollerades i hälften av kommunens verksamheter (2021 års uppföljning).

Rekommendation till kommunstyrelsen:

- Revidera reglementen att även nämnderna är arbetsmiljöansvariga för den verksamhet som bedrivs av nämnden.

5.4 Ansvar i förvaltningsorganisationen

Hur arbetsmiljöansvar inom tjänstemannaorganisationen ska fördelas beskrivs i flertalet dokument.

Medarbetarpolicyn²⁹, som antogs av fullmäktige 2018-09-24, vänder sig till alla medarbetare inom Gävle kommunkoncern, alltså förvaltningar och helägda bolag. Policyn är inte uppdaterad sett till att den anger att förvaltningsorganisationen består av flera förvaltningar och inte en förvaltning. I policyn beskrivs förväntningar på chef & ledare och medarbetare i arbetsmiljöarbetet.

Riktlinjen för arbetsmiljö och hälsa beskriver hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivs inom kommunkoncernen och vilket ansvar följande tjänsteman har: HR-direktör, chefer, medarbetare, skyddsombud, HR-avdelningen sektor Styrning och stöd och HR-funktionen sektor och bolag. Genom riktlinjen, dokument på intranätet och anställningsavtal (beskrivs nedan) uppger intervjuade att kommundirektören fått uppgifter i systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM).

Granskning av protokoll under perioden visar att kommunstyrelsen inte fattat något övrigt beslut avseende uppgifter i SAM.

Rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet utgår ifrån bestämmelser i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöverkets föreskrifter. Som tidigare beskrivet anger rutinen i detalj vad/hur/vem/vilka/när uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras av chefer i kommunen. Rutinen

kommunen och att klargöra ansvaret låg på kommunstyrelsen. Ett särskilt ansvar låg på kommunalrådet, i egenkap av kommunstyrelsens ordförande, att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och därmed förutsättningarna för att arbetsmiljöarbetet bedrevs på ett lagenligt sätt. Förvaltningschef och kommunalråd dömdes straffrättsligt. Med anledning av domen har SKR i ett cirkulär fastslagit grunderna för arbetsmiljöansvaret i kommuner och regioner. <https://skr.se/download/18.14995aea175214466cfc123/1602843887835/08045.pdf>

29 Dnr: 18KS58.

kompletteras med andra dokument³⁰ för genomförande av olika delar i SAM. Ett av dessa dokument är fördelning av arbetsmiljöuppgifter³¹. Dokumenten beskriver en rutin tillika förfarande vid fördelning av uppgifter från kommunstyrelsen → förvaltningschef/kommundirektör → sektorchef → kontorschef → verksamhetschef → enhetschef. Bland dessa återfinns inte titeln avdelningschef, som är en chefstitel inom sektor styrning och stöd. Undertecknat dokument motsvarar en skriftlig bekräftelse att arbetsmiljöuppgifter mottagits och vilket ansvar som chefen har. Dokumentet ska förvaras i personalakten.

Granskning visar att kommundirektören och samtliga sektorchefer undertecknat dokumentet, vilket innebär att kommundirektör fördelat samt sektorchef mottagit arbetsmiljöuppgifter. Dessa uppger även att arbetsmiljöuppgifter fördelas i anställningsavtal där arbetsmiljöansvar ingår i tjänstebeskrivningen.

5.5 Bedömning

Vi bedömer att arbetsmiljöansvaret i princip fördelats inom förvaltningsorganisationen. Genom undertecknade av anställningsavtal och dokumentet för fördelning av arbetsmiljöuppgifter fördelas uppgifter samt rätten att vidarefördela uppgifter från kommunstyrelsen → kommundirektör → sektorchef.

Riktlinjerna anger vilka uppgifter som kommunstyrelsen svarar för. Riktlinjen anger inte hur kommundirektören ska få uppgifter, befogenheter och kunskaper, rätt att vidarefördela etc. Dessa delar fordrar beslut av styrelsen, enligt vår bedömning. Detta så att det blir tydligt i ansvarsfördelningen från kommunstyrelsen ner i förvaltningsorganisationen avseende SAM. Risk finns annars att tjänstemän har uppgifter i SAM som i grunden inte har fördelats från kommunstyrelsen.

Rekommendation till kommunstyrelsen:

- Tydliggör riktlinje för arbetsmiljö och hälsa om hur kommunstyrelsen ska utföra de uppgifter som ankommer på styrelsen.

5.6 Uppföljning av arbetsmiljö

Som tidigare beskrivet är en av kommunstyrelsens uppgifter att se till att SAM följs upp och fungerar i alla verksamheter, så att styrelsen kan fullgöra sitt arbetsmiljöansvar. Enligt instruktion är arbetsgivarutskottets roll är att bereda uppföljningen inför styrelsens beslut.

Dokumentet arbetsgång för årlig uppföljning av SAM³² beskriver syfte, arbetsgång, tidplan och tillvägagångssätt för uppföljningen. Syftet är att genom uppföljning på sektornivå och kommunövergripande nivå (aggregerat resultat av uppföljningar på sektornivå) säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs på alla nivåer i förvaltningsorganisationen. Som stöd för chefers uppföljning finns en särskild modul i Stratys, som intervjuade använder sig av.

Granskning visar sektor styrning och stöd, sektor välfärd och sektor livsmiljö följt upp sin arbetsmiljö under 2021. Vi har inte tagit del av sektors

30 Dokumentet finns att tillgå på intranätet och avser exempelvis: risk- och konsekvensanalys, returnering av arbetsmiljöuppgifter och generell arbetsmiljörund.

31 Dokumentet innehåller inget diarienummer eller datering.

32 Dokumentet innehåller inget diarienummer eller datering.

utbildnings uppföljning för 2021. Den kommunövergripande uppföljningen av 2021 års arbetsmiljöarbete redovisades till arbetsgivarutskottet i maj 2021. Uppföljningen består av ca 25 frågor som täcker in SAM:s olika delar. Antalet respondenter var ungefär 450 som motsvarar en svarsfrekvens på ungefär 50 %. Svarsfrekvensen beskrivs variera mellan sektorerna, där sektorer med lägre svarsfrekvens varit hårt belastade av covid och bemanningsfrågan. Uppföljningen identifierade fem utvecklingsområden såsom högre användning av SAM i Stratys och genomförande av den årliga uppföljningen på samtliga nivåer i förvaltningsorganisationen. Utskottet noterade uppföljningen och uppföljningen redovisades inte till kommunstyrelsen.

När granskningen genomförs har årets uppföljning av SAM ännu inte redovisats till arbetsgivarutskottet eller kommunstyrelsen.

Vidare har arbetsgivarutskottet fått återkoppling av arbetsmiljöverkets inspektion. Utskottet uppdrog sektor styrning och stöd i december att omhänderta och återkoppla till utskottet om förbättringsområden till följd av inspektionen.

5.7 Bedömning

Vi bedömer att SAM för 2021 har följts upp på kommunövergripande nivå och i berörda sektorer. Att det gjorts är i enlighet med arbetsmiljöverkets föreskrifter. För att kommunstyrelsen ska kunna försäkra sig om att arbetsmiljön genomförs i hela förvaltningsorganisationen behöver styrelsen vidta åtgärder för att höja chefers involvering i och prioritering av uppföljning för att på så sätt höja svarsfrekvensen. Denna bedömning är i linje med det utvecklingsområde som identifierats i 2021 års uppföljning.

Enligt kommunallagen och sin instruktion bedömer vi att arbetsgivarutskottet inte har befogenhet att besluta om att notera uppföljning eller lämna uppdrag. Detta då dessa beslut motsvarar delegationsbeslut vilket kommunstyrelsen inte har delegerat. Den befogenhet arbetsgivarutskottet har är att bereda ärenden genom att föreslå vilket beslut som kommunstyrelsen ska fatta. Vidare har hela kommunstyrelsen ett kollektivt ansvar för arbetsmiljön i kommunen. Uppföljning är en förutsättning för att fullgöra ansvaret, som sedan styr behov av åtgärder (styrning och ledning). Det finns således en risk kopplat till det kollektiva ansvarstagandet när enbart fem av 13 ledamöter (och 13 ersättare) fått uppföljning och åiterrapportering av SAM. Vi menar att uppföljning av arbetsmiljön behöver minst åiterrapporteras till kommunstyrelsen.

Rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställ att årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet görs i samtliga verksamheter.
- Se till att uppföljning av arbetsmiljön rapporteras till minst kommunstyrelsen.

Bilaga 1 Bestämmelser i reglementen

Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder

1 § Uppdrag och verksamhet

Samtliga nämnder ska säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Nämnderna har tillika ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

§ 2 Arbetsgivaransvar, anställande myndighet och organisation av förvaltningen

Kommunstyrelsen har utöver sina verksamhetsområden även arbetsgivaransvar och är anställande myndighet för hela förvaltningsorganisationen, till skillnad mot övriga nämnder som har ansvar för sitt verksamhetsområde. Det innebär att kommunstyrelsen är ansvarig för arbetsgivarpolitiken och är ansvarig arbetsgivare gentemot kommunens anställda medarbetare. Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all kommunal personal.

Kommunen har en förvaltning. Kommunstyrelsen är den som anställer förvaltningschef, tillika kommundirektör.

Styrelsen ansvarar för förvaltningens organisation och sektorsindelning. Ansvar för tillsättande av personella resurser för nämndernas verksamhet och organiseringen av dessa delegeras från kommunstyrelsen via kommundirektör och sektorchefer.

Reglemente för kommunstyrelsen

§ 3 Allmänt om ledning, styrning och samordning

Styrelsen ska utöva ledningsfunktionen genom att leda, styra och samordna förvaltningens personal- och arbetsgivarpolitik.

§ 6 Arbetsgivaransvar och anställande myndighet

Styrelsen ska

1. ansvara för övergripande arbetsgivarvarumärkesarbete.
2. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.
3. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt. Styrelsen har förhandlingsrätt om medbestämmande i arbetslivet gentemot arbetstagarorganisationerna.
4. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, inklusive besluta om stridsåtgärd.
5. ge råd och biträde i arbetsgivarpolitiska frågor till kommunens nämnder och bolag.
6. ansvara för samordnad statistik, och analys för strategiska ställningstaganden.
7. föra kommunens talan i mål enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, och

8. besluta i förflyttnings- eller omplaceringsärenden.
9. styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.
10. styrelsen ska utfärda erforderliga delegationer och instruktioner för förvaltningen.

Övriga nämnders reglementen

Övriga nämnders reglementen innehåller enhetliga bestämmelser.

3 § Organisation inom verksamhetsområdet och anställande myndighet

Nämnden ansvarar för att dess verksamhetsuppdrag är tydligt och ändamåls enlig organiserat så att de förtroendevalda kan ta nödvändigt ansvar med hän syn till av fullmäktige fastställda mål och ramar samt övriga styrdokument, lagar och andra författningar för verksamheten.

Kommunstyrelsen har utöver sina verksamhetsområden även arbetsgi-varansvar och är anställande myndighet för hela förvaltningsorganisat- ionen, till skillnad mot övriga nämnder som har ansvar för sitt verksam- hetsområde. Det innebär att kommunstyrelsen är ansvarig för arbetsgi- varpolitiken och är ansvarig arbetsgivare gentemot kommunens anställda medarbetare.

Kommunstyrelsen är den som anställer förvaltningschef, tillika kommun- direktör. Kommunen har en förvaltning. Styrelsen ansvarar för förvalt- ningens organisation och sektorsindelning. Ansvar för tillsättande av per- sonella resurser för nämndernas verksamhet och organiseringen av dessa delegeras från kommun styrelsen via kommundirektör och sektors- chefer

Kommande beslut: Tillsynsplan
2023 för Tillståndsgruppen,
enhet Livsmedel och tillstånd,
Livsmiljö Gävle

13

23SON7

Missiv

2023-01-16

Diarienummer: 23SON7

Handläggare:

Dan Törnros
026-17 80 00
dan.tornros@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Tillsynsplan 2023 för Tillståndsgruppen, enhet Livsmedel och tillstånd, Livsmiljö Gävle

Förslag till beslut

Att fastslå 2023 års tillsynsplan för Tillståndsgruppen på Livsmedel och tillstånd.

Bakgrund

Syftet med en tillsynsplan är att skapa en tydlig struktur på tillsynsarbetet. Här presenteras en sammanhållen tillsynsplan för tillståndsgruppens samtliga verksamhetsområden för att tydliggöra dess uppdrag och omfattning.

Förslaget

Serveringsställen med serveringstillstånd

Alkohollagen är en social skyddslag med mål att begränsa alkoholens skadeverkningar. Tillgången till alkohol begränsas genom att tillståndshavarna ska uppfylla högt ställda krav för att få ett serveringstillstånd samt under tillståndets löptid efterleva alkohollagen och fortsätta uppfylla de initialt ställda kraven. Kommunens uppgift är att ge information och stöd till tillståndshavarna samt kontrollera att reglerna följs. Handläggning och tillsyn är avgiftsfinansierad.

Tillsynen av verksamheter med serveringstillstånd består av förebyggande tillsyn, inre tillsyn och yttre tillsyn.

Förebyggande tillsyn är både utbildning, rådgivning och praktiskt tillsynsarbete.

Genom kunskaper och samarbete kan problem undvikas, både för krögaren och för kommunen. Förebyggande tillsyn består 2023 av följande insatser:

- Utbildningen "Ansvarsfull alkoholservice" (nedan: AAS), vilket är en tvådagarskurs som erbjuds tillståndshavare och restaurangpersonal en gång per år, i samarbete med övriga gästrikkommuner och Polismyndigheten. I år kommer Sandvikens kommun att ha huvudansvaret för kursen. Kursen vänder sig till krögare i kommunerna Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby. Kommunernas alkoholhandläggare kommer att delta på kursdagarna. Vi kommer att anlita utbildningsföretag för hela kursen. Genom att låta en fristående aktör undervisa och vi själva medverka som "bollplank" till läraren renodlar vi vår roll gentemot tillståndshavarna.
- Utbildningen "AAS" speciellt riktad till studentföreningarna på Högskolan i Gävle, i samarbete med Gefle Studentkår, Studenthälsan och Polismyndigheten. Här kommer vi att fortsätta agera som föreläsare en gång per år.
- Kurs i metoden "Krogar mot Knark". En halvdagskurs för krogpersonal kommer att hållas i Sandviken i anslutning till AAS. Kursen arrangeras i samverkan med Polismyndigheten och övriga gästrikkommuner.
- Upprätthålla ett löpande gott samarbete med Polismyndigheten i dess egenskap som tillsynsmyndighet över restauranger med serveringstillstånd och som mycket viktig samarbetspartner i arbetet med "Ansvarsfull Alkoholservice" såväl som "Krogar mot Knark".
- *Krögdialog* med tillståndshavare i Gävle, planeras att hållas några gånger under året. Träffarna kommer att ske i nära samarbete med Näringslivsenheten som också är sammankallande. Även andra myndigheter som har en naturlig koppling till kommunens tillståndshavare kan komma att medverka.
- Utskick av *KrögarNytt* minst fyra gånger under år 2023. Utskicket utgör en möjlighet till informationsutbyte och dialog. Utskicket är också ett sätt att informera tillståndshavare av serveringstillstånd om lagändringar och annan aktuell information som är viktig att känna till.
- Vi håller hög tillgänglighet för möten och samtal med tillståndshavare på eget initiativ eller på deras initiativ. Detta för att säkerställa en trygg och god restaurangmiljö genom att agera bollplank och ge information till tillståndshavare. För att säkerställa kontinuerlig tillgänglighet under sommarmånaderna kommer vi

att planera verksamheten så att minst två heltidstjänster är i tjänst under semesterperioden.

Inre tillsyn betyder att man kontrollerar att grundläggande förutsättningar för tillstånd fortfarande är uppfyllda, t ex vad gäller ekonomisk och personlig lämplighet.

Tillståndshavaren är anmälningspliktig gällande förändringar i verksamheten eller i bolaget. För den inre tillsynen är samarbete med andra myndigheter avgörande. Inre tillsyn utförs 2023 genom följande aktiviteter:

- Fortlöpande informationsutbyte och samarbete med andra myndigheter.
- Inre tillsynsutredningar på förekommen anledning så som tips och andra inkomna uppgifter.
- På serveringsområdet ska inre tillsyn göras minst en gång per år avseende alla tillståndshavare.

Yttre tillsyn är tillsyn i praktiken av hur alkohollagen efterlevs ute på restaurangerna.

Tillsynen ska vara både generell och riktad. Generell tillsyn sker av samtliga serveringsställen ett bestämt antal gånger årligen, beroende på storlek, öppettider, målgrupp, mängd såld alkohol enligt restaurangrapporten etc. Samtliga serveringsställen med regelbundna öppettider ska besökas minst en gång per år. Fokus vid tillsynen är ordning, berusningsnivåer och att serveringen är måttfull.

Riktad tillsyn är tillsyn av något speciellt förhållande på ett antal ställen, exempelvis särskild kontroll av tillgång till lagad mat, hur stängningstiderna sköts, ordning och nykterhet i anslutning till stängning, efterlevnad av tilldelade uteserveringsytor. Den riktade tillsynen är i första hand förebyggande. Under 2023 kommer fokus i den riktade tillsynen att ligga på förebyggande arbete mot narkotikaanvändning på krogen eftersom det både finns indikationer på ökad användning på krogarna och även misstankar om att gäster blir ofrivilligt drogade. På grund av det ökade antalet brister under 2022 gällande utrymningsvägar på serveringsställen kommer även riktad tillsyn att göras med fokus på brandskydd. Vår ambition är att öka handläggarnas och restauranginspektörernas kunskap om såväl tecken på narkotikapåverkan som kunskap om brandskyddskrav.

Yttre tillsyn kan också ske *på förekommen anledning*, då uppgifter från allmänhet eller andra myndigheter eller tidigare tillsynsbesök motiverar att uppföljningsbesök görs på

individuella serveringsställen. Uppföljande tillsyn är i första hand korrigerande av gällande brister och i syfte att förhindra framtida problem.

Alla tre typerna av yttre tillsyn kan ske av kommunen enskilt eller i samverkan med andra myndigheter som Samhällsbyggnadsnämnden, räddningstjänsten, Polismyndigheten och Skatteverket. Under 2023 kommer ett antal tillsynsbesök att göras tillsammans med kommunens livsmedelsinspektörer för att öka samsynen på enheten. Kommunens yttre alkoholtillsyn utförs av både arvoderade restauranginspektörer och av enhetens egna alkoholhandläggare.

Tillsynen syftar till att få bukt med missförhållanden, förhindra att nya uppstår och att få till stånd ett gott och nära samarbete och en ökad samsyn mellan kommunen och restaurang- och krogbranschen.

Vårt mål med dessa aktiviteter är att krognäringen och kommunen tillsammans skapar en sund, trygg och trivsam restaurang- och krogmiljö i Gävle kommun.

Försäljnings- och serveringsställen, öl klass II (folköl)

Försäljning och servering av folköl regleras i alkohollagen, liksom kommunens ansvar att genomföra tillsyn av dessa verksamheter. Inget tillstånd krävs för att sälja folköl utan det räcker med att anmäla verksamheten till kommunen innan den påbörjas. Vid anmälan sker ingen lämplighetsprövning. Däremot ställs krav på hur försäljning och servering i praktiken sker, till exempel kontroll av kundens ålder och nykterhet, att verksamheten är livsmedelsregistrerad och tillhandahåller mat och att det finns ett verksamhetsanpassat egenkontrollprogram. Kommunens uppgift är att ge service till försäljnings- och serveringsställena och kontrollera att reglerna följs. Verksamheten finansieras av en fast årlig tillsynsavgift.

Under 2023 planeras tillsynsbesök på hälften av verksamheterna med anmäld folkölsförsäljning. Tillsynsbesöken sker oanmälda och kan ske i samband med kontrollköp.

Försäljningsställen tobak, tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarett/påfyllningsbehållare

Inre tillsyn

Det saknas idag sekretessbrytande bestämmelser i lag om tobak och liknande produkter vilket gör att inre tillsyn av verksamheter med tobakstillstånd inte kan göras på samma sätt som för verksamheter med serveringstillstånd. Inre tillsynsutredningar kommer dock att göras i ansökningsärenden, bolagsändringar och på förekommen anledning. Det kan exempelvis handla om tips eller andra inkomna uppgifter. Övriga produkter är inte tillståndspliktiga och därmed är det vid sådan försäljning inte aktuellt med inre tillsyn.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn av handlarna sker normalt dagtid. Den utförs av enhetens egna handläggare och fokuserar på skyltning, marknadsföring, märkning, uppsikt och personalens kunskap om regler och egenkontrollrutiner. Planen för år 2023 är att minst 50 % av försäljningsställena får ett besök. Fler besök kan bli aktuella om första besöket kräver uppföljning, liksom vid tips från allmänhet eller myndigheter.

Många försäljningsställen saluför flera olika åldersbegränsade varor vilket motiverar att tillsynen av dessa områden samordnas.

Fortlöpande informationsutbyte och samarbete med andra myndigheter ska ske under året. Samordnade tillsynsbesök kan göras tillsammans med exempelvis polisen, Skatteverket och Miljö och hälsa.

Kontrollköp

Tillståndsgruppen kommer under år 2023 att fortsätta med arbetsmetoden kontrollköp. Metoden utgör en typ av förebyggande tillsynsåtgärd. Den går ut på att kommunen arvoderar personer över 18 år men med utseende som gör att de kan tas för yngre än 18, vilka ges i uppdrag att genomföra försök till köp av tobak, folköl och/eller receptfria läkemedel i butiker. Kontrollköpen utförs under direkt överinseende av enhetens handläggare. Resultatet kan inte användas för sanktion. Syftet är i stället att kontrollköpen ska utgöra grund för kommunens information och samtal med verksamhetsutövarna om vikten av noggrann ålderskontroll av den som vill köpa dessa

åldersbegränsade varor. Ett första samtal med butikspersonalen tas alltid i direkt anslutning till kontrollköpet.

Under 2023 planeras kontrollköp att göras på hälften av de handlare som saluför tobaksfria nikotinprodukter.

Övrigt

Utskick av *FörsäljarNytt* med information till butiker som säljer tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigg, folköl och/eller receptfria läkemedel planeras att göras minst två gånger under 2023.

Försäljningsställen, vissa receptfria läkemedel

Den 1 november 2009 blev det tillåtet för andra aktörer än öppenvårdsapotek att sälja vissa receptfria läkemedel. Försäljningen är reglerad genom lag (2009:730), om handel med vissa receptfria läkemedel. Bestämmelserna syftar till att säkerställa att läkemedel hanteras och säljs på ett sådant sätt att de inte skadar människor, egendom eller miljö samt så att läkemedlens kvalitet inte försämras.

Tillsynsmyndighet på området är Läkemedelsverket men det är den kommun där detaljhandeln bedrivs som ska utföra den praktiska kontrollen av regelverkets efterlevnad. Tillsynen finansieras genom en fast årlig tillsynsavgift.

Tillsynen av försäljningsställen bör enligt Läkemedelsverkets vägledning ske med intervall som inte överstiger två-tre år. Tillståndsgruppen planerar att besöka minst en tredjedel av de anmälda försäljningsställena under år 2023 och resterande under 2024 och 2025. Tillsynsbesöken sker oanmälda.

Eftersom receptfria läkemedel i det flesta fall (f.n. på 85% av aktuella försäljningsställen i Gävle kommun) saluförs på samma ställen som folköl och/eller tobak, finns det en samordningsvinst i att så långt möjligt utföra läkemedelskontrollen i samband med folköls- och tobakstillsynen.

Dan Törnros

Enhetschef

Livsmiljö och tillstånd

Kommande beslut: Remiss- E-
petition #203972- Bostad först

14

22SON203

Missiv

Ärende Dnr 22KS373
Dok/Handl id 22KS373-4
2022-11-03

kommunstyrelsen@gavle.se

Till Socialnämnden

Ärende E-petition #203972 - Bostad först

Vårt dnr **22KS373**

Översänder ärende för beslut i Socialnämnden

Handlingar E-petition (kontaktuppgifter), E-petition, Delegationsbeslut

Svarsdatum Senast den **4 mars 2023**

Upplysningar

I samband med att beslut ska fattas med anledning av förslaget bör förslagsställaren underrättas om vid vilket sammanträde förslaget kommer att behandlas.

När beslut har fattats kontaktar respektive nämnd förslagsställaren och meddelar beslutet samt skickar ett protokollsutdrag till Kommunstyrelsens registrator kommunstyrelsen@gavle.se med hänvisning till **22KS373**. Beslutet anmäls sedan till Kommunfullmäktige.

Vid frågor kan ni kontakta:

Anders Selander
Kommunsekreterare
026-17 98 30
anders.selander@gavle.se

Med vänlig hälsning

Registrator
Styrning och stöd
Administrativa avdelningen
Kanslienheten

Ärendenummer: #203972 | Datum: 2022-10-25 11:49

✓1. Personuppgifter

✓2. Förslag

Rubrik

Ange vilken rubrik som ska sättas på ditt förslag.

Rubrik

Bostad först

Beskrivning

Beskriv kortfattat och motivera varför just ditt förslag skulle vara bra för Gävle kommun.

Bostad först i sthlm fungerar så bra så 80% klarar eget boende.

Mitt förslag är att Hela människan(RIA)håller i det och kommunen köper tjänsten av dem.

Samt att man tar ut några socialsekreterare som håller i både boende,ekonomi samt övriga kontakter.

MVH Per Gunnarsson.

Vill du presentera ditt förslag?

Du som lämnat in ett förslag kommer efter avslutad röstning eventuellt bli inbjuden till det möte där ditt ärende tas upp. Du kan komma till mötet och muntligt lämna synpunkter när det beredda förslaget tas upp för beslut. Din presentationen begränsas till tre minuter.

Mötet hålls i regel sista måndagen i månaden.

Ja

Kommande beslut:
Reglemente - Föreningsstöd
till föreningar för målgrupper
inom Valfärds nämnders
ansvarsområden

15

22SON226

Reglemente

Föreningsstöd till föreningar för målgrupper inom Sektor
Välfärds nämnders ansvarsområden

2022-12-06

Diarienummer: 22AFN164, 22ON414, 22SON226

Allmänt

Arbetsmarknads- och funktionsstödsnämnden, Omvårdnadsnämnden och Socialnämnden ger möjlighet till föreningar att söka föreningsstöd. Årligen görs en översyn av föreningsstödet storlek. Föreningsstödet är uppdelat på *Verksamhetsstöd* och *Särskilt stöd* och det är nämnderna som beslutar om vilka regler som gäller för just det stöd som föreningen ansöker om.

Syfte

Syftet med föreningsstödet är att stimulera lokala föreningar till att genomföra aktiviteter som gynnar målgrupperna inom Valfärd Gävles nämnder.

Allmänna bestämmelser

För att kunna göra en ansökan om föreningsstöd så behöver föreningen uppfylla följande allmänna bestämmelser:

- Att föreningen på ett aktivt sätt arbetar med att företräda målgrupper inom Valfärd Gävles nämnders ansvar.
- Att föreningen har ett nära samarbete med Gävle kommuns verksamheter.
- Att föreningen har en stadigvarande verksamhet med antagna stadgar.
- Att föreningen är uppbyggd enligt demokratiska principer, främjar integration och mångfald, låter jämställdhet genomsyra såväl organisation som verksamhet och motverkar diskriminering samt aktivt arbetar med tillgänglighetsaspekter.
- Att föreningen har registrerat organisationsnummer samt innehar bank- eller plusgirokonto kopplat till föreningens huvudkassa vilken ska vara benämnd med föreningens namn.
- Att föreningen är registrerad i Gävle kommuns föreningsregister.
- Att föreningen håller årsmöte där revisorer utses och verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning, budget- och verksamhetsplan samt revisionsberättelse godkänns.
- Att föreningen inte har tillgängliga ekonomiska tillgångar som överstiger 50% av kassaomsättningen. Undantag kan ske:
 - För mindre och nystartade föreningar. Hänsyn kan tas till den låga omsättningen som kan ge skörhet från ett år till ett annat om man inte erhåller föreningsstöd.
 - Om föreningen motiverar hur man ska använda pengarna till ändamålsenliga inköp eller liknande

Förutom dessa allmänna bestämmelser gäller specifika bestämmelser för respektive föreningsstöd, se nedan.

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstöd utbetalas utifrån planerade aktiviteter. För att erhålla verksamhetsstöd krävs att föreningen lever upp till de allmänna bestämmelserna. Föreningen ska vara en lokal förening, vilket avser att förening bedriver sitt huvudsakliga arbete inom Gävle kommuns geografiska område. Storleken på verksamhetsstödet fördelas utifrån planerade aktiviteter.

Särskilt stöd

För att ansöka om särskilt stöd krävs att föreningen har en samorganisation. Särskilt stöd kan då ansökas av de lokala samorganisationerna som fungerar som paraplyorganisationer. I ansökan ska det beskrivas mellan vilka föreningar samorganisation sker. Särskilda stödet avser att stödja samordning för administration, personal och lokaler. Storleken på särskilt stöd beräknas utifrån antal medlemsföreningar, hyreskostnader och hur mycket samordnande arbetsuppgifter organisationen hanterar.

Ansökan

Ansökan sker på angiven blankett senast 1/10 årligen. Till ansökan bifogas:

- Senaste verksamhetsberättelse med bokslut och revisionsberättelse
- Gällande stadgar (gäller endast vid förstagsansökan)

Ansökan ska vara styrkt av ordförande eller kassör. Beslut tas i nämnderna senast **december månad varje år** och återrapporteras till den ansökande föreningen.

Utbetalning sker endast via plus- eller bankgiro till föreningens huvudkassa som ska vara benämnd med föreningens namn.

Uppföljning

Den förening som fått beviljat föreningsstöd är skyldig att rapportera utförda aktiviteter under året senast **15 november varje år**. Uppföljningen sker genom att gå in på ansökningsblanketten och fylla i genomförda aktiviteter och skicka in på nytt. Samverkan med Gävle kommuns verksamheter ska beskrivas i föreningens årliga verksamhetsberättelse.

Kontroll och utbetalning

Föreningarna är skyldiga att ge nämnderna insyn i verksamheten vid uppföljande kontroller och därmed också skyldiga att lämna de uppgifter som krävs. Om föreningen

bryter mot reglementet eller då utbetalning av föreningsstöd skett på felaktiga uppgifter^{Sid 110(202)} har nämnden rätt att återkräva beviljat stöd.

Om nämndernas fastställda summa för föreningsstöd inte utbetalas så kommer kvarstående belopp att utbetalas som schablon i förhållande till ansökt bidrag i samband med nämndernas årsbokslut.

Tjänsteskrivelse

2022-12-06

Handläggare:

Anders Paulsen
026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Diarienummer: 22SON226

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Revidering av reglemente för föreningsstöd

Förslag till beslut

Att anta det nya reglementet för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Sammanfattning av ärendet

Reglementet som styr föreningsstöd behöver uppdateras då nuvarande reglemente inte ger alla föreningar samma möjligheter till att ansöka om föreningsstöd. Dagens reglemente styr också ersättningen mot antal medlemmar. Föreslagen justering av reglementet syftar i stället till att styra föreningsstödet mot de planerade aktiviteter som föreningen avser att erbjuda till målgrupper inom Sektor välfärds nämnder. Nuvarande reglemente innehåller inte någon uppföljning av erhållna medel och därför behöver också en ny modell för ansökan och uppföljning tas fram så att den harmoniserar med föreslaget reglemente.

Bakgrund

Dagens reglemente är styrt mot vissa föreningar. Detta medför att vissa andra föreningar inte ges möjlighet till att ansöka om föreningsbidrag. Små föreningar kan ha många aktiviteter för målgrupperna men med dagens reglemente så ges dessa inte möjlighet till stöd. Nuvarande reglementes ersättning är baserad på antal medlemmar vilket inte ger alla föreningar samma möjligheter till ersättning för de faktiska aktiviteter som föreningen aktivt arbetar med. En justering av reglementet avser därför att styra mot aktiviteter för målgrupper inom Sektor Valfärds nämnder.

Utredning

Förslag till nytt reglemente medför en jämlik möjlighet för alla föreningar som verkar inom målgrupper för Vårdsnämnder att söka föreningsstöd. Genom att öppna upp reglementets regler så möjliggör det att flera föreningar kan ansöka om stöd. Dagens stöd är reglerat mot antal medlemmar. En justering av reglementet medför i stället att stödet styrs till de aktiviteter som planeras genomföras. I nuvarande reglemente finns möjlighet till verksamhetsstöd, särskilt stöd och projektstöd. I föreslaget reglemente tas möjlighet till projektstöd bort, då belopp för ansökta medel beslutas på årsbasis av nämnderna och inte kan ges över tid. Verksamhetsstödet avser aktiviteter som föreningen planerar att utföra under året. Möjlighet till ansökan om Särskilt stöd fortsätter att finnas kvar för den föreningen som har en samorganisation. Särskilt stöd kan då ansökas av de lokala samorganisationerna som fungerar som paraplyorganisationer. Vissa specifika föreningar ex. RSMH har tidigare haft möjlighet att ansöka om särskilda stöd, detta bör förslagsvis i stället läggas inom en IOP-överenskommelse eller rymmas inom verksamhetsstödet för aktiviteter, så att reglementet styr mot en mer jämlik möjlighet för ansökan om föreningsbidrag.

Då föreslaget reglemente öppnar upp för fler föreningar att söka föreningsbidrag så innebär det också att vissa föreningar, ex patientföreningar kan ansöka om bidrag både från kommunen och regionen.

I föreslaget reglemente finns fler allmänna regler som gäller för ansökan om föreningsbidrag, detta för att reglera att föreningar som ansöker om stöd lever upp till ett jämlikt och demokratiskt förhållningsätt. En skrivelse i föreslaget reglemente styr också en kontinuerlig uppföljning av de föreningsstöd som utbetalas. Då beloppet för föreningsstöd fastställs årligen av nämnden så finns också en skrivelse i reglementet som styr hur eventuella kvarstående medel hanteras i de fall det fastställda beloppet inte motsvarar de ansökningar om stöd som inlämnats.

Underlag för beslut

Som underlag till beslut biläggs det nya reglementet för " Föreningsstöd till föreningar för målgrupper inom Sektor Vårds nämnders ansvarsområden".

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårds

Kommande beslut: Utseende
av representant till Gävle
kommuns Funktionsrättsråd

16

23SON8

Missiv

2023-01-17

Diarienummer: 23SON8

Handläggare:

Lena Wigg
026-17 80 00
lena.wigg@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Representant till Gävle kommuns Funktionsrättsråd

Förslag till beslut

Att utse en representant från Socialnämnden till ersättare i Gävle kommuns Funktionsrättsråd.

Bakgrund

Gävle kommuns Funktionsrättsråd är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan funktionsrättsorganisationer och styrelser och nämnder i Gävle kommunkoncernen. Rådet är en remissinstans för frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

Rådet ska ge styrelser och nämnder inom kommunkoncernen möjlighet att ta del av och beakta funktionsrättsorganisationers synpunkter i ett tidigt skede.

Rådet ska ge funktionsrättsorganisationer i kommunen möjlighet att ta initiativ och att aktivt verka för förändringar och utveckling av kommunens verksamheter och då särskilt vad gäller verksamheter som rör personer med funktionsnedsättning.

Kommunkoncernens styrelser och nämnder ska i rådet informera om sin verksamhet och planerade förändringar som är betydelsefulla för personer med funktionsnedsättning.

Av funktionsrättsorganisationerna utsedda ledamöter och ersättare i rådet kan ingå i arbets- och referensgrupper inom ramen för kommunkoncernens verksamheter.

Gävle kommuns Funktionsrättsråd organiseras av kommunstyrelsen och administreras således av Styrning och stöd.

Gävle kommuns Funktionsrättsråd sammanträder minst fyra gånger per år.
Mandatperioden för rådet överensstämmer med den för kommunens nämnder.

Förslaget

I enlighet med reglemente för Kommunala Tillgänglighetsrådet ska Socialnämnden utse en ersättare.

Representanten väljs för innevarande mandatperiod, dvs 2023 – 2026.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Reglemente Gävle kommuns Funktionsrättsråd

Reglemente Gävle kommuns funktionsrättsråd

Beslut i ärendet har tagits i Kommunstyrelsen den 4 februari 2020 (dnr 19KS580)

Funktion

Kommunens Funktionsrättsråd är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan funktionsrättsorganisationer och styrelser och nämnder i Gävle kommunkoncern. Det är remissinstans i frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

Rådet ska ge styrelser och nämnder inom kommunkoncernen möjlighet att ta del av och beakta funktionsrättsorganisationer synpunkter i ett tidigt skede. Rådet ska ge funktionsrättsorganisationer i kommunen möjlighet att ta initiativ och att aktivt verka för förändringar och utveckling av kommunens verksamheter och då särskilt vad gäller verksamheter som rör personer med funktionsnedsättning.

Kommunkoncernens styrelser och nämnder ska i rådet informera om sin verksamhet och planerade förändringar som är betydelsefulla för personer med funktionsnedsättning.

Av funktionsrättsorganisationer utsedda ledamöter och ersättare i rådet kan ingå i arbets- och referensgrupper inom ramen för kommunkoncernens verksamheter.

Organisation

Kommunens Funktionsrättsråd organiseras av kommunstyrelsen och administreras således av Styrning och stöd.

Sammansättning

Kommunens Funktionsrättsråd består av:

Kommunstyrelsen utser: 2 ledamöter

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden utser: 2 ledamöter

Samhällsbyggnadsnämnden utser: 1 ledamot

Utbildningsnämnden utser: 1 ledamot

Omvårdnadsnämnden utser: 1 ersättare

Socialnämnden utser: 1 ersättare

Kultur och fritidsnämnden utser: 1 ersättare

Funktionsrättsorganisationerna Gävle utser tillsammans 9 ledamöter och 9 ersättare till rådet från i kommunen verksamma funktionsrättsföreningar.

Platserna fördelas så att Funktionsrätt Gävle utser 6 ledamöter och 6 ersättare och Föreningsnätverket utser 4 ledamöter och 4 ersättare. Ledamotskapet är personligt. Mandatperioden för rådet överensstämmer med den för kommunens nämnder.

Ordförande

En av kommunstyrelsens ledamöter är tillika rådets ordförande.

Vice ordförande

Funktionsrätt Gävle utser bland sina utsedda ledamöter en förste vice ordförande.

Föreningsnätverket utser bland sina utsedda ledamöter andre vice ordförande.

Ersättares närvaro- och yttranderätt

Utsedda ersättare har närvaro- och yttranderätt vid rådets sammanträden.

Andras närvaro- och yttranderätt

Rådets möten är slutna men rådet kan inför visst möte eller för viss period medge personer närvara och ha yttranderätt. På samma sätt får rådet vid enskilt möte ge andra personer rätt att närvara och yttra sig vid det mötet. Kontaktpolitiker (se nedan) samt kommunal och oppositionsråd har närvarorätt men inte närvaroskyldighet vid rådets möten.

Arbetsformer

Sammanträden

Kommunens Funktionsrättsråd sammanträder minst fyra gånger per år. Extra sammanträden får av ordföranden hållas då det är motiverat. Rådet kan förutom egna sammanträden också delta i planering och genomförande av särskilda samrådsmöten för personer med funktionsnedsättning eller andra aktiviteter där någon vill ha rådets medverkan.

Funktionsrättsrådet får därutöver inrätta utskott. Rådet får besluta om instruktioner och regler för de utskott de inrättar.

Protokoll

Vid rådets egna sammanträden förs protokoll som justeras av ordförande och en av handikapporganisationernas ledamöter i rådet. Sammanträdesprotokoll delges rådets ledamöter och ersättare och publiceras på kommunens hemsida.

Föredragande tjänsteman

Vid rådets sammanträden deltar föredragande tjänsteman då så anses påkallat.

Beredning och kallelse/föredragningslista

Rådets beredningsgrupp förbereder ärenden och föreslår dagordning till rådets sammanträden. Gruppen består av rådets ordförande, förste vice ordförande, andre vice ordförande, sekreterare samt kommunens tillgänglighetssamordnare. Gruppen kan till sig knyta andra personer vid behov.

Kallelse med föredragningslista och sammanträdeshandlingar distribueras så att de är rådets ledamöter och ersättare tillhanda senast en vecka före aktuellt sammanträde.

Remissvar

Funktionsrättsorganisationerna som företräds i rådet utformar om möjligt gemensamma remissyttranden i frågor som remitterats till rådet. Rådet som helhet får också avfatta och lämna yttranden. Beslut i sådana fall fattas med enkel majoritet. Sittande ordförande har i förkommande fall utslagsröst.

Kontaktpolitiker

Styrelser inom Gävle kommunkoncern får bland sina ledamöter och ersättare utse egna kontaktpersoner med särskilt ansvar för att uppmärksamma rådet på aktuella frågor och ärenden inom respektive ansvarsområde. Saknas sådan utsedd politiker faller uppgiften på styrelsens ordförande.

Utbildning

Ledamöter och ersättare i rådet har rätt till utbildning kopplad till uppdraget.

Arvode

Till av funktionsrättsorganisationerna utsedda ledamöter och ersättare utgår arvode och resekostnadsersättning i enlighet med vad som sägs i Bestämmelser om ersättningar till kommunalt förtroendevalda i Gävle kommun.

Informationsärende: Anmälningsärenden

17

Sid 120(202)

Gävle
KOMMUN

Kommunplan

med årsbudget 2023
och utblick 2024–2026

Innehållsförteckning

1 Beslutsförslag	3
2 Organisationsbild Gävle kommunkoncern	5
3 POLITISK HUVUDSKRIVELSE FÖR VALPERIODEN	7
3.1 Ledningsfilosofi	8
3.2 Politisk styrning	9
3.3 Kommunövergripande mål.....	12
3.4 Finansiella mål	16
4 ÅRSPLAN	18
4.1 Budgetmodell och kalkylförutsättningar	18
4.2 Sammanfattande ekonomisk analys	19
4.3 Finansiering av verksamheterna	20
4.4 Kommunens nämnder	22
4.5 Kommunens bolag.....	31
5 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR.....	39
5.1 Driftramar	39
5.2 Resultatbudget	40
5.3 Balansbudget	41
5.4 Kassaflödesbudget	42
5.5 Notförteckning till resultatbudget	43
5.6 Notförteckning till balansbudget	48
5.7 Driftbudget.....	52
5.8 Investeringsbudget 2023-2026.....	53
5.9 Försäljning av anläggningstillgångar 2023-2026	55
5.10 Exploateringsbudget 2023-2026	55
5.11 Stadshuskoncernen.....	57

Bilagor

Bilaga 1: Investeringsplan 2023-2026

Bilaga 2: Pågående exploateringsprojekt i detalj 2023-2026,

Bilaga 3: Planerade exploateringsprojekt KP 2023

1 Beslutsförslag

1. att för finansiering av 2023 års och tidigare års investeringar jämte förmedlade lån till företag inom kommunkoncernen upplåna högst 12 650 mnkr
2. att tidigare lånebeslut upphävs i motsvarande mån
3. att bemyndigande kommunstyrelsen att inom beloppsram på 12 350 mnkr år 2023 utlämna lån eller teckna borgen för kommunens bolag för finansiering av investeringar, leasing, omsättning av tidigare lån samt för löpande rörelsekrediter inom i Kommunplanen angivna kreditramar per bolag
4. att bemyndiga kommunstyrelsen att uppta tillfälliga lån år 2023 inom en beloppsram på 1 000 mnkr
5. att fastställa föreliggande förslag till kommunövergripande mål, inriktningar och politiska uppdrag, samt ägardirektiv för nämnder och bolagsstyrelser åren 2023 - 2026
6. att fastställa Gävle Stadshus AB aktieutdelning till 166,8 mnkr från nuvarande 155,2 mnkr.
7. att godkänna förslag till budget för åren 2023 - 2026 för stadshuskoncernens bolag och Gävle Vatten AB enligt de sammanfattande budgetsiffror som finns i tabellerna under avsnitt 5.11 Stadshuskoncernen, Bolagsöversikt.
8. att bolagen inom bolagskoncernen omarbetar sina budgetar utifrån beslutad kommunplan och de nya ägardirektiven
9. att fastställa kommunens resultat- och balansbudget för åren 2023 - 2026
10. att till den del negativt balanskravsresultat uppstår med anledning av medfinansiering till Trafikverket skall det utifrån synnerliga skäl inte återställas
11. att resultatutjämningsreserv till sin helhet skall användas vid ytterligare negativt balanskravsresultat
12. att fastställa föreslagna driftsramar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna
13. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov, projektmedel mm
14. att fastställa föreslagen reviderad investeringsplan (bilaga 1) och reviderad exploateringsbudget (bilaga 2 och 3) för kommunen, inklusive investeringar hos de kommunala bolagen som riktas mot den kommunala skattefinansierade verksamheten för åren 2023-2026.
15. att fastställa föreslagna investeringsramar för affärsinvesteringar avseende bolag inom stadshuskoncernen och Gävle Vatten AB, samt att den operativa beslutsordningen ska gälla inför investeringarnas verkställande inom stadshuskoncernen
16. att fastställa internräntan inom kommunen till 1,25 %
17. att fastställa räntan för kommunens egen utlåning till Gavlefastigheter Gävle kommun AB till 1,25%.
18. att bemyndiga ekonomidirektören att inom ram omfördela centrala anslag till nämnderna avseende kompensation för ökade hyres- och kapitaltjänstkostnader till följd av färdigställda investeringar
19. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning
20. att nämnder och bolag skall avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt tidsplaner och anvisningar från Sektor Styrning och stöd
21. att, i den del upprättad kommunplan omfattar även förslag till revisorernas budget, hänskjuta frågan om slutlig beredning av revisorernas budget till kommunfullmäktiges presidium
22. att besluta om nedanstående ändringar i ägardirektiven 2023 för följande bolag:
 - Gävle Stadshus AB - Aktieutdelningen till Gävle kommun skall uppgå till 166,8 mnkr.
 - Gavlefastigheter Gävle kommun ABs avkastning efter finansiella poster men före bokslutsdispositioner skall uppgå till 56,4 mnkr varav resultatkravet för kommunala fastigheter skall vara 53,4 mnkr.
 - Gavlefastigheter Gävle kommun AB skall lämna en aktieutdelning på 38,2 mnkr till Gävle Stadshus AB för vidarebefordran till Gävle kommun.
23. att ge Sektor styrning och stöd möjlighet till redaktionella justeringar i Kommunplanen inför beslut i Kommunfullmäktige.

Organisationsbild Gävle kommunkoncern

2 POLITISK HUVUDSKRIVELSE FÖR VALPERIODEN

Vi är stolta över Gävle. Vi tror på Gävles möjligheter och vi har en längtan att skapa ett mer jämlikt och bättre samhälle med större möjligheter för fler. Ett starkt, rättvist, hållbart och nytänkande Gävle som möter framtiden med mod och innovation. Vi tror på samarbete där starka samhällsstrukturer står sida vid sida med familjer, civilsamhälle, näringsliv och människor som med sitt engagemang vill bidra till ett bättre Gävle. Vi utgår från en gemensam värdegrund som respekterar alla människors lika värde där vi värnar alla gävlebornas demokratiska och mänskliga fri- och rättigheter.

Att klara det viktiga välfärdsuppdraget är en av våra största uppgifter framåt. Då måste skatteintäkterna öka och vi måste föra en progressiv, framtidsinriktad och långsiktig hållbar och ansvarstagande politik såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Gävle ska vara en konkurrenskraftig och attraktiv kommun att bo, verka och leva i. Vi vill att den kommunala grundservicen, såsom förskola, skola och äldreomsorg, inte ska centraliseras till Gävles tätort utan ska finnas tillgänglig även i landsbygderna. Så kan hela kommunen leva och utvecklas.

Innovativa lösningar ska prägla utvecklingen i såväl kommunen som inom den kommunala organisationen. Kommunens arbete är ett medel för att gävleborna och företagen ska kunna bli sitt allra bästa.

För att fortsätta utvecklas som koncern, i takt med samtidens utveckling, i allt mer komplicerade beroendekedjor och under nya förutsättningar behöver vi arbeta systematiskt med utveckling och förnyelse. Innovation ska prägla vårt arbete och lösningarna ska utgå från våra medborgares behov. Enkelt, effektivt och efterfrågat ska vara ledord. Insatser och prioriteringar framåt ska i alla nämnder och bolag fokusera på att bidra till förbättrad och effektivare service och verksamheter inom ramen för de resurser man tilldelats. Digitaliserings- och innovationsarbetet ska utvecklas för mer samhällsnytta och effektivitet för medborgare och företag.

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. Vi ska arbeta aktivt med en rättvis omställning inom kommunen och för kommunens invånare och våra företag. Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Vi ska skydda mer natur och klimatanpassa Gävle i en högre takt för att klara ett förändrat klimat.

Vi ser problem som måste lösas. Vi behöver bryta den höga arbetslösheten som bitit sig fast, den otrygghet och den segregation som drar isär vår kommun och håller människor tillbaka. Vi måste arbeta mer förebyggande och med fler tidiga insatser för att stärka individer, familjer och bryta negativa trender. En orolig tid kräver tryggt och robust politiskt ledarskap, ett ledarskap som enar och ett ledarskap för alla gävlebor. Samhällsproblemen ska lösas – inte utnyttjas för att splittra och söndra.

Vi lever i en orolig tid, nyss i en global pandemi, med krig i Europa, hög inflation, stigande räntor och extrema el- och bränslepriser. Allt detta påverkar givetvis hur mycket av och i vilken takt vi kan förverkliga våra ambitioner. Våra förutsättningar att lyckas fullt ut avgörs inte bara av oss själva och vår förmåga att skapa ökade skatteintäkter och vår egen förmåga till omställning. Den avgörs också av omvärldsfaktorer och nationell politisk inriktning och finansiering.

Vi förenas i viljan att bidra till Gävles fortsatta utveckling tillsammans. Vi ska ta ansvar för kommunens utmaningar men också ta vara på våra stora möjligheter, både i kraft av det nya politiska ledarskapet, i hela vår koncern och i alla positiva krafter som tillsammans med oss vill göra ett bra Gävle ännu bättre.

Åsa Wiklund Lång och Jörgen Edsvik (S)

Julia Cederstrand (C)

Jan Myléus (KD)

Kristofer Dahlgren (L)

Therese Metz (MP)

2.1 Ledningsfilosofi

Tillitsbaserad styrning

Gävle kommun ska tillämpa en tillitsbaserad styrning och ledning på alla nivåer. Vi definierar tillitsbaserad styrning i enlighet med Tillitsdelegationens definition där kultur och arbetssätt har fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov. Den tillitsbaserade styrningen och ledningen som vi definierar här är en utveckling av den värdegrund Gävle kommunkoncern sedan tidigare tagit fram som fokuserar på uppdraget, kvalitet, bemötande och samarbete.

Varje beslutsnivå verkar aktivt för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren.

Tillit i en stor organisation med fler än 8 000 medarbetare bygger på att det gemensamma målet är tydligt. Tydliga ramar, verksamhetsnära mål och mandat är en förutsättning. Lust och engagemang i uppdraget och möjligheter att få prova nya metoder likaså.

Tillit - sträva efter att som utgångspunkt välja att lita på dem du samarbetar med och ha positiva förväntningar.

Medborgarfokus - sätt medborgarens upplevelse och kunskap i fokus och försök förstå vad medborgaren sätter värde på.

Helhetssyn - uppmuntra alla i styrkedjan att aktivt och gemensamt ta ansvar för helheten och samverka över gränser.

Handlingsutrymme - delegera handlingsutrymme och välkomna medbestämmande, men var också tydlig kring vem som har mandat att göra vad, och skapa goda förutsättningar för medarbetarna att klara sitt uppdrag.

Stöd - säkerställ ett verksamhetsnära och kvalificerat professionellt, administrativt och psykosocialt stöd i kärnverksamheten.

Kunskap - premiera kunskapsutveckling, lärande och en praktik baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Öppenhet - sträva efter öppenhet genom att dela information, välkomna oliktankande och respektera kritik.

Tillit betyder inte fritt valt arbete, utan vi vill förstärka den egna såväl som organisationens kreativitet för att klara uppdraget i en utmanande tid. En kultur och ett ledarskap som främjar en tillitsbaserad organisation ska få en betydligt mer framskjuten roll samtidigt som styrningen via ekonomi, mål- och resultatstyrning ska bli mindre detaljerad och mer möjliggörande. Uppföljning är viktigt för att veta att vi är på rätt väg, men målet och vägen dit är viktigare.

Framgångskultur

Värdegrund är ett samlingsbegrepp för frågor om moral, etik, relationer, demokrati och livsåskådning. Det är ett begrepp som kan användas för att beskriva de värderingar som formar en organisations normer och handlingar. Vi vill sätta mer fokus på den kultur som finns i vår organisation och som påverkar våra medarbetares agerande och mående på jobbet och som är en stor del i hur väl en verksamhet fungerar. Organisationskulturen handlar om vanorna, värderingarna, de oskrivna reglerna och den stämning som råder på arbetsplatsen. Alla bidrar till kulturen i en organisation. Kulturen sitter inte i väggarna. Den sitter i människorna. Det innebär att det alltid går att förändra, förädla, förbättra och utveckla en organisationskultur för att nå ökad kvalitet, trivsel och sammanhållning.

Vi vill se en tydligare framgångskultur i hela vår kommun. En kultur som gör att vi vill lyckas, vågar misslyckas och vågar ta nya tag. En kultur där alla vill och får tänka nytt. Vi vill se en kultur av höga förväntningar och hög tillit i alla delar av kommunen. En kultur som främjar helhet och samverkan och en kultur där vi gör varandra bättre. Vi ska ge varandra tio sätt att lyckas, inte tio anledningar att det inte går. Och om det vi vill uppnå ändå inte går fullt ut, så får vi varandra tio nya möjligheter att nå så långt det går. Så bygger vi en kultur som är möjlighetsbaserad och inte problemorienterad.

De förhållningssätt som vi vill ska bidra till denna framgångskultur är:

Möjliggörande

Vi möjliggör och öppnar dörrar för nya idéer. Vi har alltid ett medborgarfokus - gott bemötande och god service möjliggör nya vägar.

Medskapande

Medarbetare, brukare, invånare, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer är självklart med och bidrar till hela kommunens utveckling.

Medvetenhet

Vi gör medvetna och hållbara val ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Målet är att uppnå god kvalitet i våra verksamheter. Det ska ske inom ramen för en långsiktig hållbar ekonomi och är beroende av tydlig styrning där relevant uppföljning, utvärdering och analys är förutsättningar för att kunna göra välavvägda prioriteringar och vägval.

2.2 Politisk styrning

En politiskt styrd organisation

Gävle kommun är en politiskt styrd organisation vars högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen och de ytterligare nämnder som fullgör kommunens uppgifter. I kommunkoncernen finns även fem helägda och två delägda bolag. Utöver bolagen finns fyra kommunalförbund.

Enligt regeringsformen är syftet med kommunal verksamhet att trygga rätten till bostäder och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet, sysselsättning och för goda förutsättningar för hälsa. Kommunen är även ansvarig för den service som har stor betydelse för samhällets funktionalitet såsom infrastruktur, vatten- och avfallshantering samt tillsyn av miljöfarlig verksamhet och livsmedelshantering.

Kommunen styrs, förutom av regeringsformen, även av kommunallagen som ger stort utrymme för självstyre. Detta innebär att kommunen har rätt att själv bestämma på vilket sätt arbetsuppgifter ska organiseras och hur resurser ska fördelas.

Kommunens verksamheter erbjuder tjänster och service till människor, företag och organisationer. Det resultat som levereras till de som nyttjar tjänsterna och servicen, har betydelse för tilliten till kommunkoncernen.

Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsområden, dess uppgifter och dess inbördes förhållanden och arbetsformer i reglementen. Kommunfullmäktige beslutar också om reglemente för kommunens revisorer.

Gävles kommunplan har en övergripande roll för kommunens styrning. Utöver kommunplanen, som uppdateras med politiska uppdrag till förvaltningen varje år, finns ett antal strategiska program och planer som samverkar och är styrande för all verksamhet inom Gävle kommun.

Agenda 2030

Agenda 2030 antogs 2015 av FN:s generalförsamling och innebär att alla medlemsländer i FN har förbundit sig att arbeta för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar värld till år 2030.

De 17 målen i Agenda 2030 handlar om att skapa anständiga och hållbara levnadsförhållanden och levnadsvillkor för alla världens människor. Eftersom förutsättningarna för att nå de 17 målen är lokala, medan målen är globala, blir varje lands utmaningar och styrkor unika. Det som sker på den lokala nivån är centralt för genomförandet av agendan.

Gävle kommuns styrmodell

Styrmodellen för Gävle kommun består av ett antal mål, program och principer som alla har beslutats av kommunfullmäktige.

2018 inrättades fem kommunövergripande mål. Dessa mål rör allt från förbättrade skolresultat och förbättrat företagsklimat till en trygg och hållbar kommun. Samtliga mål är utförligt beskrivna i denna kommunplan.

I samband med att de kommunövergripande målen beslutades, infördes också en ny framgångskultur inom Gävle kommun. Framgångskulturen, där medarbetare ska våga testa nytt genom den tillitsbaserade styrningen, grundas på tre förhållningssätt. Dessa är möjliggörande, medskapande och medvetenhet.

Varje kommunplan innehåller förutom budget ett antal politiska uppdrag som nämnder och bolag ska uppnå under kommande år.

Parallellt med de kommunövergripande målen, och de politiska uppdragen, har Gävle kommun också tre strategiska program inom miljö, social hållbarhet och näringsliv samt en översiktsplan för det växande Gävle.

Inom kommunkoncernen finns utöver förvaltningen också ett antal bolag och kommunalförbund. Dessa styrs dels av kommunplanen, men behöver också följa reglementen, bolagsordningar och förbundsordningar.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer 3 övergripande finansiella mål. Utgångspunkten för de finansiella målen är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som de konsumerar.

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i förvaltningsberättelsen i årsredovisning och delårsbokslut. Revisorerna ska göra en bedömning om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med beslutade finansiella mål.

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.” Så uttrycks denna grundläggande princip i 11 kap 1 § kommunallagen. I samma paragraf anges att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna bör enligt förarbetena även innehålla en uttolkning av vad god ekonomisk hushållning betyder för kommunen/regionen och hur den mer konkret kan uppnås. God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun och region, utifrån lokalt rådande förutsättningar.

2.3 Kommunövergripande mål

Kommunfullmäktiges mål är koncernövergripande och gäller för valperioden. De kommunövergripande målen kompletteras med finansiella mål. Målen beskrivs mer detaljerat på följande sidor. De fem kommunövergripande målen ger en vision om hur Gävle ska utvecklas på lång sikt.

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Trygghet tidigt i livet är en grundförutsättning för att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas på bästa sätt. Förskolan ger alla barn – oavsett andra förhållanden i och runt sin familj– en tryggare, mer lärorik och mer stimulerande uppväxt. Därför ska barnens rätt till förskola öka. Eftersom alla barn är olika och familjers behov likaså, så ska annan pedagogisk omsorg än förskola kunna erbjudas de familjer som önskar det.

Barngrupperna ska inte vara större än att alla barn blir sedda av personalen och får en trygg omsorg i en stimulerande pedagogisk miljö. För att lyckas med målet om minskade barngrupper måste mer pricksäkra insatser genomföras i varje rektorsområde. Ambitionen om minskade barngrupper måste gå hand i hand med en god kompetensförsörjning och god arbetsmiljö för personalen.

Varje elev ska mötas där den är och utmanas med höga förväntningar utifrån sina förutsättningar. För att höja elevernas resultat krävs fokus på kunskapsuppdraget, rätt resurser av stödpersonal i skolan och fler utbildade lärare med bättre förutsättningar att möta varje barns behov. Arbetet för en mer likvärdig skola och att stärka skolans kompensatoriska uppdrag ska fortsätta med oförminskad kraft. Alla elever i Gävles skolor ska må bra och trivas i skolan. Nolltolerans mot mobbing och kränkningar ska vara en självklarhet. Den psykiska hälsan bland barn och unga måste stärkas. Vi ska utveckla en modern och mer förebyggande elevhälsa med fler kompetenser och ökad tillgänglighet. Skolans elevhälsa och samverkan mellan skola, familj, socialtjänst och andra instanser är en viktig grund för att lyckas.

Skolfrånvaro ska bekämpas. Kommunen ska utveckla både trygghetsarbetet och det våldsförebyggande arbetet i skolan genom vidareförädling av nuvarande insatser, i nära kontakt med föräldrar/vårdnadshavare. Nolltoleransen för droger i skolmiljön ska upprätthållas med fler metoder, och i samverkan med polisen. Samverkan mellan skola, socialtjänst, civilsamhället och polis ska öka ytterligare.

Elever ska få mer arbetsmarknadskunskap och bättre studie- och yrkesvägledning så att ungdomar gör välinformerade val och får en realistisk bild av var jobbomöjligheterna är störst. Därför är det viktigt att stärka samarbetet mellan skola och arbetsliv i grundskolan, med särskilt fokus på våra yrkesprogram, i tät koppling till företag.

Gymnasieskolan är en viktig språngbräda in i högre utbildning och till arbete. Elevhälsan är fortsatt viktig för elever som behöver stärkt stöd i omställningen att gå från högstadiet till gymnasiet. Alla program i Gävles kommunala gymnasier ska ha högskolebehörighet som norm. För att ytterligare höja statusen på gymnasieskolans yrkesprogram ska vi stärka samarbetet i yrkesprogrammen mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Fortbildning för fler i jobb

Vi vill att det ska bli lättare att kunna utbilda sig till bristyrken på alla nivåer, att en utbyggnad av olika kompetenslyft och yrkesvux ska fortsätta lokalt och regionalt. För den som är yrkesverksam ska det bli enklare att kompetensväxla och ställa om under arbetslivet. Vuxenutbildningen ska ha goda förutsättningar att möta befolkningens ökande behov av utbildning och omställning för att matchas mot de lediga jobben. Vuxenutbildningen ska hitta fler vägar att arbeta kompensatoriskt och fler pedagogiska arbetsformer ska utvecklas. Kopplingen och samverkan mellan Vuxenutbildningen och Högskolan i Gävle ska stärkas.

Vi vill fortsätta reformeringen av den lokala arbetsmarknadspolitiken riktad till de personer som står allra längst från arbetsmarknaden. Höga krav och förväntningar ska finnas på att alla tar ett personligt ansvar för att delta fullt ut i aktiviteter och utbildning som kan leda till jobb. Kopplingen och samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen ska bli ännu bättre.

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Barnen först

Trygga sammanhang i familjen, skolan, i närområdet, civilsamhället och på fritiden är centrala för barn- och ungas förutsättningar att klara sig bra i livet. Tidiga insatser är ofta helt avgörande för att möta barn och unga som riskerar att fara illa. Ytterst måste det finnas ett starkt föräldraansvar och ett utvecklat familjestöd men för föräldrar som av någon anledning inte förmår det, behöver tidigt stöd och avlastning finnas och vid allvarliga brister ska inte samhället stå vid sidan av utan att agera. Barnets bästa ska alltid vara den viktigaste principen.

Tillgång till föreningsliv, idrott, kultur, spontanaktiviteter och andra intressen som bidrar till utveckling, lek och glädje har också stor betydelse för att ge varje barn ett rikare liv. Vi vill skapa en meningsfull fritid för alla barn, oavsett ekonomiska förutsättningar. Fler insatser och fler aktiviteter behöver utvecklas så att alla kan delta. Den jämlika fritiden kräver också fler satsningar för barn med olika funktionsvariationer.

Mänskliga rättigheter i en kommun fri från våld

Tilliten till samhället och människor emellan måste stärkas. Det är av yttersta vikt i ett samhälle som vill hålla ihop. Demokratin behöver också stärkas. Medborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för demokratins utveckling.

Ingen ska utsättas för kränkande behandling, fördomar eller diskriminering i vår kommun. Alla ska kunna känna sig trygga i sitt hem, på jobbet och i den offentliga miljön. Alla barn har rätt att växa upp fria från våld och barnperspektivet behöver stärkas ytterligare. Vi vill fortsätta utveckla vårt arbete för en kommun helt fri från våld.

Jämlika villkor

I Gävle kan samhällets klyftor och ojämlikhet tydligt märkas mellan olika stads- och kommundelar. Högre arbetslöshet, lägre utbildningsnivå, större barnfattigdom, sämre hälsa och lägre valdeltagande är några exempel på hur invånare i vissa stads- och kommundelar drabbas hårdare än andra. För att vända den här utvecklingen och skapa goda livsvillkor i hela kommunen ska vi fortsätta att utveckla våra Stadsdelslyft och våra ytterområdessatsningar.

Bekämpa brottsligheten - jobba mer förebyggande

Kriminalitet, våld och brottslighet begränsar människors frihet och sprider rädsla och förstör både framtidstron och tilliten i samhället. Kommande år krävs en kraftsamling från hela samhället för att bryta segregationen och stoppa nyrekryteringen till gängen, med fokus på åldrarna 7–15 år. Tidiga insatser är avgörande för att möta upp grundproblematiken bakom och förhindra rekrytering av barn och unga till kriminell verksamhet och radikala och odemokratiska grupperingar.

Tidiga insatser kan skapa nya möjligheter och hindra en negativ utveckling.

Vi vill satsa på fler fältassistenter, införa en första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. I grunden handlar det om att stärka familjestrukturen och föräldraansvaret men också att bygga ett starkare förtroende och tillit till socialtjänsten. Kommunala trygghetsinsatser i form av trygghetskameror och kommunala ordningsvakter ska komplettera polisens arbete. Men det krävs också en starkare polisen närvaro med fler områdespoliser som arbetar lokalt och brottsförebyggande. Kommunen och polisen ska ytterligare stärka sin redan goda samverkan och fler gemensamma insatser och överenskommelser ska identifieras.

Stärkt arbete med myndighetssamverkan mot fusk och brott

Vi vill stärka det lokala samarbetet mot den organiserade brottsligheten genom att jobba mer systematiserat mot utnyttjande av välfärdssystem, arbetslivskriminalitet och osund konkurrens. Därför vill vi stärka både vårt eget kontrollsystem i kommunen men också stärka den lokala myndighetssamverkan i Gävle för ökade möjligheter till upptäckt, kartläggning och kontroll av osunda verksamheter som kan vara en arena för fusk, kriminalitet och välfärdsbrott.

Bostäder till alla genom hela livet

Vår samhällsplanering ska främja jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatmiljömässig hållbarhet. Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. För att få levande och trygga stadsdelar behöver bostäder, skolor, affärsverksamheter, service och arbetsplatser finnas sida vid sida. Vi ska planera för en tillräcklig nybyggnadsnivå med prisnivåer som fler klarar av, hitta nya sätt att nå minskad boendesegregation, minskad hemlöshet, blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer i hela kommunen och hitta fler sätt att främja byggnation i hela vår kommun. Vi vill skapa fler tillgänglighetsanpassade bostäder, i fler stads- och kommundelar. Under kommande år ska det också planeras för betydligt fler småhusområden. Hemlöshet ska aldrig accepteras utan fler metoder och stödinsatser måste till för att alla ska omfattas av rätten att få och kunna behålla en bostad. Metoden ”Bostad först” ska införas i Gävle kommun.

Medarbetarna, vår viktigaste resurs

Vi vet att personalens insatser är avgörande för kvaliteten i hela vår koncern. Gävle kommun ska därför stärka och göra sin arbetsgivarpolitik mer likvärdig.

Arbetsvillkor, arbetsmiljö och möjlighet till utveckling och omställning ska vara så bra att fler orkar arbeta heltid och vill arbeta kvar längre, och att fler unga söker sig till välfärdsyrkena. Vi vill stegvis öka grundbemanningen, minska timvikariebehovet, skapa mer trygga anställningsvillkor för fler och fasa ut delade turer för de som önskar med syfte att så väl bli en attraktivare arbetsgivare som att höja kvalitén i verksamheterna. Medarbetare inom välfärden ska få relevant kompetensutveckling och vi ska hitta sätt att möjliggöra att fler kan studera och kompetensväxla på betald arbetstid. Den breddade rekryteringen ska fortsätta i fler verksamheter med syfte att öka såväl kvalitet och måluppfyllelse som att minska kostnader. Alla medarbetare ska ha tillräckliga kunskaper i svenska och de som behöver, ska kunna studera svenska på betald arbetstid. Tillgången till medicinsk kompetens och annan specialistkompetens i kommunen ska säkras, oavsett utförare. Kvinnor och män som jobbar i Gävle kommun ska ha lika tillgång till arbetskläder och arbetsskor. Kommunen som arbetsgivare ska också vara ett föredöme genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Målet är att 2% av kommunens anställningar ska tillhöra denna grupp.

Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Alla seniorer i kommunen ska kunna leva ett oberoende och aktivt liv med stor möjlighet till delaktighet i samhället. Därför arbetar vi för att göra Gävle till en mer äldrevänlig kommun. Vi vill stärka det förebyggande arbetet riktat till äldre. Psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas i högre grad och förebyggas. Vi vill utveckla de uppsökande och förebyggande samtalen som i många fall kan göra att den som lever i ofrivillig ensamhet kan lotsas till volontärer, sammanhang och insatser som bryter social isolering och ohälsa.

Vården av de äldre behöver både mer resurser och ökad prioritet. En god bemanning inom äldreomsorgen är A och O för att alla ska ges den omsorg och service som den behöver i sin vardag. Samverkan mellan kommun och region är avgörande för en god vård och omsorg för de sköraste. För att utveckla den nära vården ur den äldres perspektiv vill vi se en fortsatt utbyggnad av de mobila teamen där personal från kommun och region tillsammans ger vård- och omsorg i hemmet. Vi vill också se ökad medicinsk kompetens i kommunen och vi behöver säkerställa att kommunens olika korttidsplatser är rätt dimensionerade och fyller rätt behov.

De äldre ska ha så hög personalkontinuitet, det vill säga möta så få olika personal som möjligt. Valfärdsteknik är ett viktigt komplement i vården och omsorgen av äldre. Vi ser ett behov att se över och särskilt öka bemanningen inom demensvården. Gävle kommun ska mer beakta behoven hos unga med demens. Dagverksamhet som också ger avlastning för anhöriga, ska utvecklas ytterligare.

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Fler företag ska ha möjlighet att etableras i Gävle och fler befintliga företag ska kunna växa och frodas. Med växande företagsamhet får vi förbättrade förutsättningar att öka skatteintäkterna. Med ökade skatteintäkter kan välfärden stärkas och kommunen kan fortsätta att utvecklas. Gävle ska bidra till att möta näringslivets behov av fördubblad elkonsument genom ökad energiproduktion och ökad energieffektivisering i vår region. Vi vill också bidra till att ökad produktion av vätgas blir möjlig, för att underlätta industrins gröna omställning - i vår region finns både tekniken, kunnandet och viljan.

Vi ska tillgängliggöra betydligt mer verksamhetsmark med tillgång till el och vatten i kommunen under mandatperioden. Infrastruktur och service ska planeras i anslutning till marken och kommunen ska vid behov samordna de kontakter företagen behöver för att snabbt komma på plats. Vi ska arbeta för en kraftigt utbyggd laddinfrastruktur för elfordon i hela kommunen. Vi vill dessutom ta krafttag kring utvecklingen av besöksnäringen i vår region. Besöksnäringen är en av Sveriges snabbast växande branscher och en viktig näring i omstruktureringen av vår arbetsmarknad.

Företagen driver utveckling

En framgångsrik kompetensförsörjning är en förutsättning för en stark välfärd och företagens möjlighet till utveckling. Vi ska därför bidra till att minska kompetensglappen och stärka samarbetet med fler branscher på gymnasiet yrkesprogram och bygga ut vuxenutbildningen mer utifrån företagens behov.

Det ska vara lätt att göra rätt och att vara företagare i Gävle. Därför ska arbetet utifrån Tillväxt och tillsyn intensifieras, bland annat genom effektiv service, att kommunen vågar nyttja hela bedömningsutrymmet i tillämpningen av lagar och att avgifter i huvudsak tas ut när en tjänst är utförd.

Vi ska digitalisera betydligt fler tjänster, såsom bygglov och avtal, och öka tillgängligheten i våra tjänster och ständigt eftersträva regelförenklingar. Därför ska en väg in- konceptet, liksom företagsservice stärkas och kommunens handläggning gentemot företag samordnas. Bemötandefrågor ska prioriteras så att företagen känner kommunens genuina stöd. Ett möjliggörande synsätt ska råda där enkelt, effektivt och efterfrågat ska vara ledord.

Vi vill att den kommunala upphandlingen används både för att skapa fler lokala affärer men också för att nå kommunala mål, sociala, ekonomiska och miljömässiga. När det gäller innovation i upphandling är det viktigt att öppna upp och efterfråga marknadens förslag på lösningar.

Särskilt fokus ska läggas på att skapa goda relationer med det lokala näringslivet. En aktiv dialog före och efter upphandlingarna ska göra att våra behov och krav är väl kända och möjliga att nå.

Ett annat led i ett gott näringslivsklimat är att kommunen inte bedriver osund konkurrens med näringslivet men även att oseriöst företagande inte konkurrerar ut seriösa aktörer. Förståelsen mellan kommunen och företagen måste öka liksom kommunens kommunikation varför vi bedriver den verksamhet vi gör. För att motverka osund konkurrens måste vår avtalsuppföljning bli bättre. Samarbetet mellan kommunkoncernen och arbetsmarknadens parter ska stärkas både vid framtagandet av anbudsvillkor och i hur uppföljning av dessa.

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

En stad och kommuns attraktivitet avgörs, förutom av jobb och utbildningsmöjligheter, mycket av möjligheterna att leva ett gott liv i en stimulerande, trygg och fin miljö. Idrott, rörelse och en aktiv fritid är hörnstenar i ett gott liv. Kommunen ska fortsatt främja både bredd- och elitidrottens förutsättningar och på olika sätt stödja Gävlebornas möjligheter till en aktiv fritid. Den attraktiva och moderna staden ska erbjuda olika mötesplatser i form av parker, torg, spontanaktiviteter, kultur, musik, restauranger, kaféer och annat som höjer upplevelsen och skapar trivsel. Vi ska säkerställa ett grönare och mer klimatanpassat samhälle.

Det behövs nya och fler komplement till handeln, fler timmar på dygnet, för att skapa flöden av människor som vill vara i stadskärnan. Kring Agnes kulturhus finns goda möjligheter att skapa sådana miljöer. Den fria kulturen och bredden i vårt kulturutbud ska värnas. Gävle Symfoniorkester spelar en viktig roll i Gävles och hela regionens musik- och kulturliv.

För att nå våra mål behövs en stadsplanering som främjar jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatmässig hållbarhet. Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. En välskött kommun upplevs som mer trygg. Vi ska därför också ha en nollvision för skadegörelse.

Vi bor i en kommun med många livskraftiga landsbygder, såsom Hamrångebygden i norr, Hedesunda i söder och Forsbacka i väster. Vi vet att dessa platser har potential att bli än mer attraktiva som besöksmål, för inflyttning och utveckling. Med rätt politik kan hela kommunen få växa. Kommunen ska därför utveckla såväl landsbygdspolitiken som ytterområdessatsningen.

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. Klimatpolitiken ska ha ett tydligt jämlikhets- och rättviseperspektiv.

För att snabba på omställningen är medborgarengagemang och digitalisering ett sätt för kommunen att involvera fler i klimatomställningen. Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Samhället har ett ansvar att skapa de förutsättningar som behövs för att medborgare och verksamheter ska kunna leva och fungera hållbart. Det ska vara lättare att göra rätt och våra miljöambitioner ska gynna innovation, nya idéer och nya jobb.

Som en del i att nå klimatmålet ska samverkan stärkas mellan offentliga aktörer, näringsliv, högskola, civilsamhälle och andra viktiga aktörer för att utarbeta gemensamma mål och utbyta goda exempel och strategier. Det innebär att Gävle ska fortsätta delta i europakommissionens satsning på 100 klimatneutrala städer och i Viablecities. Dessa samarbeten ger oss god möjlighet till lärande, inspiration och extern finansiering.

Gävle ska klara målet om ren luftkvalité i staden. För att få renare, hälsosammare luft så ska det bli lättare att cykla och ta bussen, och genomfartstrafik ska stödjas för att ledas om där det är möjligt. Då blir det dessutom mindre trängsel för de som faktiskt behöver ta bilen. Vi måste ta tillvara de kunskaper som finns för att minska klimatpåverkan.

Kollektivtrafiken måste stärkas. Kommunen ska i samverkan med regionen arbeta för att kraftigt öka kollektivtrafikanvändningen, målet om dubblerat resande med kollektivtrafik ska nås. Trafikens omställning till att bli fossilfri är avgörande för att lyckas med miljöarbetet.

Extremväder och klimatförändringar gör att vi måste ha en ännu bättre robusthet och beredskap i hela

samhället. Vi behöver öka vårt oberoende och minska vår sårbarhet. Ökad osäkerhet i omvärlden och erfarenheter från pandemin gör också att vi behöver ha en ännu bättre egen beredskap inom fler områden.

2.4 Finansiella mål

Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Det ekonomiska överskottet över tid är viktigare än resultatet enskilda år. Med målet att över tid redovisa överskott på 1% kan befintlig finansiell stabilitet stödja ett omställningsarbete där kostnadsutvecklingen initialt inte följer intäktsutveckling. Därmed kan kommunens budget och utfall per år understiga målet, men med ambitionen att långsiktigt redovisa resultat enligt mål. När de yttre förutsättningarna ändras, genom intäktsförstärkningar eller lägre kostnadstryck, kan ett högre resultatkrav påverka övriga finansiella mål positivt.

Gävle kommun har, inklusive prognos för 2022 med ett överskott på 192 mnkr, ett genomsnittligt överskott på 2,92% under senaste åtta åren. Därmed finns förutsättningar att hantera år med låga eller negativa resultat

I denna kommunplan planeras för negativt resultat för år 2023 och 2024. Med historiskt höga resultat kommer målet fortsatt att överskridas. Detta förutsätter dock att planerade effektiviseringar på 4% under planeringsperioden faller ut.

Vid beräkning av resultatet exkluderas realisationsvinster och -förluster samt exploateringsresultat. Dessutom exkluderas intäkt- och kostnadsposter som redovisas som extraordinära eller kostnader som bidrar till ett negativt balanskravsresultat och är av kommunfullmäktige beslutade att de inte skall återställas. Tidigare år har det omfattat intäkter för realisationsvinster vid försäljning av bolag, kostnader för skyfallet 2021 och försäkringslösningen 2021 av delar av pensionsåtagande. I denna plan exkluderas medfinansiering av Trafikverket, planerat till 2023 och 2024.

Indikator	Nuläge	Värde 2023	Värde 2024	Värde 2025	Värde 2026
Resultat i procent av skatteintäkter, Skatter, generella bidrag och utjämning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren.	2,92	1,96	1,47	1,14	1,46

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Utgångspunkten är 32% utifrån planeringshorisonten när målet sattes inför 2020.

För 2022 beräknas soliditeten uppgå till närmare 35% Med denna kommunplan med budgeterat kraftiga underskott för åren 2023 och 2024 sjunker soliditeten till 31% vid utgången för 2026. Därmed uppnås inte målet för perioden.

Under åren 2023 tom 2026 budgeteras för nettoinvesteringar inom Gävle vatten på sammanlagt över 2 mdr. Gävle vatten har inte möjlighet att med eget överskott finansiera delar av sina investeringar. Gävle vatten är i grunden finansierad av taxor genom vattenkollektivet.

Exkluderas Gävle vattens investeringar under planeringsperioden från koncernens soliditet kommer soliditeten att stärkas till över 33%.

Skuldsättning uttryckt som lån per invånare planeras att stiga relativt kraftigt under perioden. Investeringar sker främst i bolagen.

Endast värden för koncernens soliditet redovisas.

Indikator	Nuläge	Värde 2023	Värde 2024	Värde 2025	Värde 2026
Kommunens soliditet					
Kommunens soliditet (inkl GFAB)					
Kommunkoncernens soliditet	34,9	31,5	30,7	31,1	31,0
Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB)					

Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringsgraden i kommunen överstiger 100% och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna över en åttaårsperiod överstiger 67%.

Självfinansieringsgraden i kommunen kommer inte att nå målet med anledning av budgeterade negativa resultat.

Målet om självfinansieringsgrad över 67% under senaste åtta åren kommer att belastas av budgeterade negativa resultat i kommunen. Beräkning lämnas inte i denna plan.

Indikator	Nuläge	Värde 2023	Värde 2024	Värde 2025	Värde 2026
Självfinansieringsgrad, per år, kommunens egna					
Avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna					
Självfinansieringsgrad, per år, totalt					
Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt					

3 ÅRSPLAN

Årsplanen beskriver vad kommunfullmäktige vill fokusera på under året för att nå de kommunövergripande målen. Årsplanen beskriver också de ekonomiska förutsättningarna för kommunkoncernens verksamheter.

När årsplanen är beslutad ska nämnder och bolagsstyrelser besluta om sina respektive verksamhetsplaner.

3.1 Budgetmodell och kalkylförutsättningar

Ekonomiska ramarna har på tjänstemannanivå räknats fram utifrån känd kostnadsnivå efter analys av det senaste bokslutet. Ekonomiska obalanser, som inte har kunnat identifierats som tillfälliga, mot gällande budget har följt med som grund. För kommande år har intäkter och kostnader därefter indexerats. Hänsyn har även tagits till volymförändringar till följd av beräknade befolkningsförändringar i åldersgrupper som påverkar skol- och äldreomsorgsverksamhet mm.

Ramarna beskriver därmed vad verksamheten med nuvarande servicenivå kommer att kosta under de närmaste åren. Ramarna överlämnas därefter till den politiska nivån för prioriteringar där avstämning även ska ske mot de framtagna kommunövergripande målen.

De ekonomiska ramarna består för den skattefinansierade verksamheten av ett tilldelat kommunbidrag (anslag) som skall ses som den ersättning kommunfullmäktige tilldelar nämnderna för att bedriva beslutad verksamhet för att uppnå fastlagda mål.

Nationella förutsättningar

Sverige befinner sig i en situation med kraftigt ökade priser. Med ett krig i Ukraina och tidigare obalanser, i bland annat varuflöden, efter Corona-pandemin påverkas världens ekonomier och särskilt Europas länder. Priser har ökat kraftigt, främst som effekt av en energikris. Därav har världens och även Sveriges Riksbank under året höjt styrräntor. I och med ökande priser stiger även kostnaderna för pensionsåtaganden, vilka följer den allmänna prisutvecklingen och inte löneutvecklingen i samhället. Förutsättningarna för Sveriges kommuner och Regioner är att den ekonomiska verkligheten motsvarar en real negativ skatteunderlagsprognos. Motsvarande att kostnaderna kommer att stiga mer än tillväxten i skatteunderlag och att köpkraften minskar med närmare 2% av kommunens samlade skatteintäkter, statsbidrag och kommunal utjämning. Det motsvarar för Gävle kommun en minskad finansiering av befintlig verksamhet på ca 140 mnkr.

I förutsättningarna för denna budget finns medfinansiering av Trafikverkets investeringar i ny järnväg. Detta motsvarar 240 mnkr för 2023 och 150 mnkr för 2024. Detta kommer som en effekt av tidigare av Riksdagen beslutad nationell trafikplan.

I budgetunderlaget är regeringens budgetproposition för 2023 medräknad. Detta ger en utökad finansiering genom statsbidrag på drygt 40 mnkr för 2023 och framåt.

Hantering av negativ budget och tidigare vinstmedel

Utgångspunkten för budget är en kraftigt underfinansierad verksamhet. Därmed har användande av befintlig resultatutjämningsreserv (RUR) möjliggjorts samt att redan vid planering av budget fatta beslut om att kostnader i och med finansiering av Trafikverkets investeringar i infrastruktur, vilka bidrar till ett planerat negativt resultat, inte skall återställas. Dvs att kommande ekonomiska planer inte planeras med överskott för att återställa tidigare underskott.

Enligt SKRs estimering är RUR möjlig att använda för åren 2023 och 2025. Ett verkligt användande kommer efter årsslutet på 2023 endast att ske i relation till ett eventuellt negativt resultat enligt balanskravsutredning.

Tilldelning av ramar och avsatta reserver

I de till nämnderna tilldelade ramarna ingår inte ersättning för tillkommande hyror och kapitaltjänstkostnader till följd av investeringar under planperioden. En summa är reserverad under finansförvaltningen som motsvarar de beräknat framtida kostnaderna som är till följd av de planerade investeringarna. Nämnderna tilldelas utökad ramkompensation motsvarande hyra eller kapitaltjänstkostnad när investeringen är färdigställd och kostnaderna för nämnden uppstår.

Reserver har satts av med 30 mnkr per år under planperioden för att hantera volymavvikelser.

Det finns 20 mnkr reserverat på finanssen för att möta de politiska målsättningarna.

Det är avsatt reserver utan specificerat ändamål, till kommunstyrelsens disposition med 15 mnkr per år, varav drygt hälften kalkyleras som bestående kostnader.

Det finns 30 mnkr reserverat för år 2023 och kommande år för osäkerheter i kommande skatteprognoser och med anledning av de kraftiga kostnadsökningarna inom verksamheter styrda av myndighetsbeslut. Av dessa kalkyleras 20 mnkr per år som bestående kostnader.

Följande kalkylförutsättningar har ingått i beräkningarna av de ekonomiska ramarna.

Nämndernas intäkter utöver kommunbidrag har uppräknats med 5,0 procent 2023, 1,5 procent 2024 och 1,7 procent övriga år. För vissa statsbidrag, hyresintäkter mm används dock lägre indextal. Nämnderna kompenseras för ökade lönekostnader med 2,0 procent per år under planperioden.

Inflationskompensationen uppgår till 5,0 procent år 2023, 1,5 procent 2024, samt med 1,7 procent år 2024 och 2025. För köp av verksamhet har indexering gjorts utifrån ett snitt av ramkompensationen

för personal- respektive övriga kostnader.

Internräntan uppgår till 1,25% för hela planperioden.

För att möjliggöra acceptabla nivåer i kommunens totala resultat har kostnadsreduceringar motsvarande 1,0% ålagts följande nämnder; Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Kultur och fritidsnämnden, Utbildningsnämnden, Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden samt Omvårdnadsnämnden. Totalt 71 mnkr 2023 och ytterligare 225 mnkr 2024–2026.

Skatteintäkterna är beräknade efter den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) från oktober månad 2022 avseende utvecklingen av skatteunderlaget mm.

3.2 Sammanfattande ekonomisk analys

Gävle kommunkoncern:

Preliminärt resultat för kommunkoncernen visar på en total förlust på 38,8 mnkr. Resultat innan elimineringar i bolagen är +150 mnkr, elimineringar -188,8 varav 166,8 avser aktieutdelning från Gävle Stadshus AB till Gävle kommun.

Totalt kommer investeringarna för år 2023 uppgå till 2 430 tkr fördelat på Gävle kommun 634,2 mnkr, Gävle Stadshus-koncernen 1 411,2 mnkr, Gävle Vatten AB 346,0 och övriga bolag 38,6 mnkr.

Enligt preliminär finansieringsbudget är kommunkoncernens lånebehov 1 375 mkr varav 433 mnkr avser Gävle kommun, 354 mnkr Gävle Stadshuskoncern och 302 mnkr Gävle Vatten AB. Det innebär en ökad skuldsättning på 13 300 kr/invånare om antalet invånare är 103 400 personer.

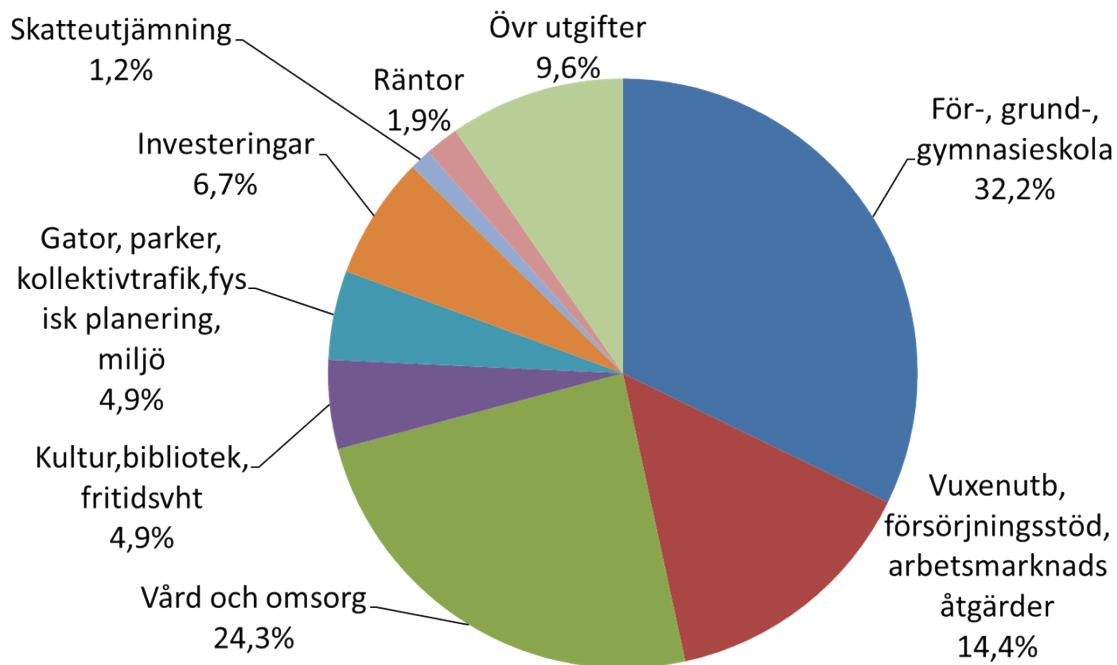
3.3 Finansiering av verksamheterna

Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Vad går pengarna till?					
För-, grund-, gymnasieskola	2 954	3 132	3 169	3 250	3 315
Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder, försörjnings stöd	1 356	1 399	1 428	1 451	1 470
Vård och omsorg	2 242	2 359	2 442	2 469	2 529
Kultur, bibliotek och fritidsverksamhet	441	474	492	507	513
Gator, parker, kollektivtrafik, fysisk planering o miljö	456	475	512	547	570
Pensionskostnader	342	524	560	428	511
Övrigt	398	693	642	513	312
Avgår interna räntor	-48	-27	-35	-45	-49
Summa verksamhetens kostnader	8 142	9 029	9 209	9 120	9 171
Avgår internt tillförda medel	-44	-255	-281	-143	-137
Kommunalt kostnadsutjämningsystem	101	108	110	112	114
LSS-utjämning	8	7	7	7	7
Finansiella kostnader	95	180	218	241	284
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	561	654	893	526	361
Förändring i rörelsekapital	181	0	0	0	0

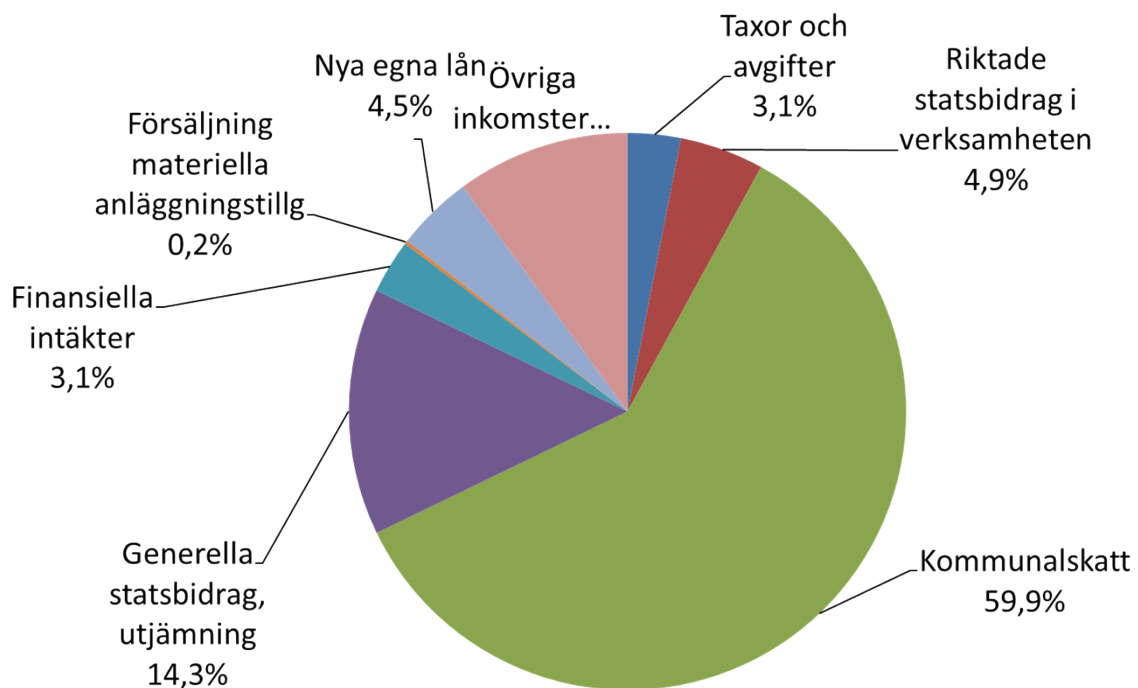
Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Amortering av egna lån	0	0	56	421	206
Till egen kassa	0	0	0	0	0
Summa utbetalningar	9 044	9 722	10 211	10 283	10 006
Var kommer pengarna från?					
Taxor och avgifter	288	300	307	313	320
Riktade statsbidrag i verksamheten	476	474	480	487	491
Övrigt i verksamheten	582	741	1 170	1 075	651
Summa verksamhetens intäkter	1 346	1 514	1 957	1 875	1 462
Kommunalskatt	5 604	5 820	6 065	6 313	6 555
Kommunalt inkomstutjämningsystem	915	955	1 002	1 036	1 079
LSS-utjämning	0	0	0	0	0
Regleringsbidrag mm från staten	285	158	155	120	86
Övriga generella statsbidrag	0	42	42	42	42
Fastighetsavgift	226	238	238	238	238
Finansiella intäkter	261	304	524	380	436
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	45	20	20	20	20
Ny egna lån	362	433	0	0	0
Förändring i rörelsekapital	0	237	208	259	88
Summa inbetalningar	9 044	9 722	10 211	10 283	10 006

Kommunens utgifter återfinns främst inom de prioriterade verksamheterna skola, vård och omsorg mm. Kostnadsökningen under planeringsperioden uppgår för dessa verksamheter till 425 mnkr eller cirka 6 procent. De samlade bruttoutgifterna i kommunen år 2023 uppgår till 9,7 miljarder kronor eller cirka 93 500 kronor per invånare. Kommunen satsar sina resurser främst inom de prioriterade områdena. Av de sammanlagda anslagen (kommunbidragen) i driftbudgeten på 7,1 miljarder kronor riktas 83 procent till dessa verksamheter. Den enskilt viktigaste inkomstposten utgörs av den kommunala inkomstskatten som uppgår till 60 procent av kommunens totala inkomster. Detta motsvarar cirka 56 000 kronor per invånare. Inkomster från taxor och avgifter kommer främst från förskole- och omvårdnads verksamhet.

Utgifternas fördelning i budget 2023

Inkomsternas fördelning i budget 2023

3.4 Kommunens nämnder

Kommunstyrelse

Nämndens ansvarsområden

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för;

- att besluten som fattas av kommunfullmäktige genomförs, följs upp och utvärderas.
- Gävle kommuns ekonomi.
- utvecklingen av Gävle.

Inriktningar och politiska uppdrag

Kommunstyrelsen uppdras att säkerställa en tydligare beredningsprocess med tydliga ekonomiska underlag för kommunkoncernens och våra övriga intressebolags totala investeringsvolym. Även eventuella behov av medfinansieringslösningar med staten ska ingå.

Kommunstyrelsen ska utarbeta förslag på hur våra stora omvandlingsprojekt ska ledas och finansieras och hur externa aktörer kan bli en del av lösningen.

Kommunstyrelsen ska tydliggöra hur resurserna till de samlade infrastruktur - och omvandlingsprojekten inklusive samhällsbyggnadsnämndens infrastrukturprojekt påverkas av varandra resursmässigt, såväl personellt som ekonomiskt. Föreslå organisation och resursfördelning av de medel som tillförs kommunstyrelsen för tillväxt.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att den ekonomiska uppföljning i alla nämnder och styrelser redovisas på likvärdigt sätt så att uppföljningen i såväl delar som helhet blir tydlig.

Kommunstyrelsen ska belysa hur kommunens förvaltningsorganisation påverkar möjligheten till insyn, ansvarstagande och uppföljning för nämnderna. Tillitsstyrningen ska definieras tydligare på alla nivåer i organisationen.

Kommunstyrelsen ska genomlysna vilka råd, samråd och nätverk som kommunen driver eller är delaktiga i. I genomlysningen skall bedömd nytta och ekonomiskt utfall redovisas. Förslag på förändringar ska föreslås.

Kommunstyrelsen ska uppdatera sponsringspolicyn för att gå i linje med de kommunövergripande målen. En inventering och rapport ska göras av kommunkoncernens samtliga projektmedel, föreningsstöd och sponsringsformer.

Kommunstyrelsen ska förstärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet tillsammans med Gävles företag.

Kommunstyrelsen uppdras att beställa en djupanalys av extern part av kommunens sjukfrånvaro där åtgärder och handlingsplan ska tas fram på kort o lång sikt.

Kommunstyrelsen uppdras inrätta ett klimat och miljödialogforum för näringsliv, föreningsliv och akademi.

Kommunstyrelsen uppdras att utreda en minsta grönyte- kvot för innerstaden.

Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en färdplan tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund och livsmedelsproducenter hur vi kan nå mer lokal matproduktion.

Kommunstyrelsen uppdras att personellt förstärka arbetet med landsbygdsutveckling. Ytterområdessatsningen ska också tillföras 1 mnkr att ansöka enligt särskilt beslut.

Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en ny styrmodell som inkluderar hur de strategiska

programmen blir en mer tydlig del av styrningen. I uppdraget ska också ingå att minska administration och ytterligare regelverk i samband med myndighetsutövning.

Kommunstyrelsen uppdras att i samverkan med Samhällsbyggnadsnämnden tillämpa och förankra en kultur i enlighet med Tillväxt och tillsyns ambitioner. Där servicen utgår ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet tillämpas. Uppdraget omfattar också att använda digitaliseringen som verktyg i utvecklingen av rådgivning, vägledning och information inom myndighetsutövningen. Ett klarspråksperspektiv behöver genomsyra arbetet.

Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utreda en eventuell omorganisation och sammanslagning av resurser som arbetar med markförvaltning, markförsäljning och utveckling av kommunal mark.

Kommunstyrelsen uppdras att tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden föra dialog med näringslivsorganisationer för att se om det finns lärdomar att göra från hanteringen av pandemin samt om det finns behov och önskemål av förenklingar för näringslivet som går att genomföra inom lagens ramar men inte gjorts tidigare.

Nämndens ram

Kommunstyrelsen mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	475,9	476,2	478,4	480,6
Investeringsram*	108,9	109,3	102,4	37,4
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- arbetsmarknad
- vuxenutbildning
- daglig verksamhet (EDV=enheten för daglig verksamhet)
- stöd och service till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga
- försörjningsstöd

Inriktningar och politiska uppdrag

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att säkerställa att Vuxenutbildningens koppling och samverkan med Högskolan, näringslivet och Arbetsförmedlingen stärks.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att undersöka om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen, främst inom SFI.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att förstärka insatserna så att elevavhoppen inom vuxenutbildningen minskar.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att mer beakta unga med demens med boende, aktiviteter och stöd.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden uppdras att utreda behovet av och hur en BoDa-verksamhet (kombinerat boende och dagverksamhet för personer inom LSS) ska kunna införas.

Nämndens ram

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	1 106,5	1 127,6	1 141,7	1 156,7
Investeringsram*	66,2	80,0	332,6	106,6
*varav via Kommunala fastighetsbolag	63,4	73,4	328,4	105,4

Socialnämnd

Nämndens ansvarsområden

Socialnämnden har det politiska ansvaret för kommunens verksamheter inom socialtjänst, vilket omfattar bland annat;

- uppgifter och uppdrag enligt socialtjänstlagen
- familjerätt
- familjerådgivning
- serveringstillstånd för restauranger
- lotteritillstånd
- kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen med vissa undantag

Inriktningar och politiska uppdrag

Socialnämnden uppdras ta fram en handlingsplan för att fler ska vilja bli familjehem, kontaktfamilj eller kontaktperson för de barn och unga som behöver det.

Socialnämnden uppdras att möjliggöra förstärkta familjestödsutbildningar och andra stödjande insatser till familjer.

Socialnämnden uppdras att införa fler förebyggande insatser för barn 7–15 år.

Socialnämnden uppdras att stärka det förebyggande arbetet med till exempel fler fältassistenter, införa någon form av första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. För stärkta förebyggande insatser finns 5 mnkr att ansöka från kommunstyrelsens finansförvaltning genom särskilda beslut.

Socialnämnden uppdras att införa en fritidspeng till barn i utsatthet.

Socialnämnden uppdras att ta fram en handlingsplan för hur metoden ”Bostad först” kan införas i Gävle kommun, i syfte att minska hemlösheten.

Nämndens ram

Socialnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	604,5	610,2	615,3	620,1
Investeringsram*	2,0	2,1	2,1	2,2
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,9	1,0	1,0	1,0

Omvårdnadsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden har ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat;

- stöd och omsorg till äldre
- förebyggande verksamhet
- hemtjänst och hemsjukvård

Inriktningar och politiska uppdrag

Omvårdnadsnämnden uppdras att utreda hur fler träffpunkter för seniorer i samverkan med ideell sektor eller medpensionärsorganisationerna kan möjliggöras

Omvårdnadsnämnden uppdras att utveckla de uppsökande samtalen till äldre.

Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa att alla med omsorgsbehov ska få en fast omsorgskontakt som känner till den enskildes behov och håller samman olika vård- och omsorgsinsatser.

Omvårdnadsnämnden uppdras att möjliggöra fler insatser mot den psykiska ohälsan hos äldre.

Omvårdnadsnämnden uppdras att ta fram en behovs- och handlingsplan för hur bemanningen inom demensvården ska öka.

Omvårdnadsnämnden uppdras att utöka utbildningsinsatserna kring demens och vård i livets slutskede.

Omvårdnadsnämnden uppdras att säkerställa att rätt form av korttidsplatser/ korttidsboenden finns tillgängliga.

Omvårdnadsnämnden uppdras att göra en översyn av regelverket för privata respektive kommunala utförare för att säkerställa att krav och regelverk är likvärdiga.

Nämndens ram

Omvårdnadsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	1 403,8	1 470,7	1 482,0	1 525,1
Investeringsram*	41,9	12,4	115,6	115,6
*varav via Kommunala fastighetsbolag	29,2	4,2	104,2	104,2

Kultur och fritidsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Nämnden har det politiska ansvaret för kommunens kultur- och fritidsaktiviteter, vilket omfattar bland annat;

- badanläggningar och friluftsbad
- symfoniorkester och konserthus
- folkbiblioteken
- kulturskolan
- konsthall och offentlig konst
- budget- och skuldrådgivning
- ärenden inom nämndens verksamhetsområde om stöd och bidrag till föreningar och andra organisationer

Inriktningar och politiska uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden uppdras att möjliggöra fler spontanaktivitetsytor.

Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utöka konceptet fritidsbank för gratis utlåning av sport-, aktivitets och fritidsutrustning. Fritidsbanken ska även möjliggöra för personer med funktionsvariation att få en mer givande fritid. För konceptet finns 500 000 kronor avsatta under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka genom särskilt beslut.

Kultur- och fritidsnämnden uppdras att genomföra en utredning hur förlängd snösäsong i Hemlingby ska kunna möjliggöras.

Kultur- och fritidsnämnden uppdras permanenta satsningen med kultur för äldre. För satsningen finns 500 000 kronor avsatta under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka genom särskilt beslut.

Nämndens ram

Kultur- och fritidsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	376,5	374,7	375,9	376,8
Investeringsram*	270,1	112,8	99,0	13,5
*varav via Kommunala fastighetsbolag	214,1	96,4	82,4	2,9

Samhällsbyggnadsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Samhällsbyggnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- mark och vatten
- allmänna platser, vägar och trafik
- fastigheter och byggnadsväsende
- miljö- och hälsoskydd
- den kommunala lantmäterimyndigheten som organisatoriskt tillhör samhällsbyggnadsnämnden

Inriktningar och politiska uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att ta fram ett åtgärdsprogram för att klara målen om ren och frisk luft i innerstaden ska tas fram.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att införa ett trafikledningssystem och parkeringsledningssystem för att minska genomfartstrafiken genom innerstaden och förbättra möjligheterna till snabb parkering.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att vidta åtgärder för förbättrade cykelmöjligheter i syfte att dubblera cykelresandet. Utökade investeringar ska förberedas och föreslås. Kostnadseffektiva lösningar som fler cykelgator och cykelstråk ska prioriteras. För satsningen finns 2 miljoner kronor under kommunstyrelsens finansförvaltning att ansöka i särskilt beslut.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att göra en utredning med tillhörande strategi för att nå målet om dubblerat resande med kollektivtrafik. Åtgärder ska föreslås för att göra kollektivtrafiken tryggare, snabbare och mer prisvärd. Särskild utredning ska genomföras för att utöka de fria pensionärsresorna till att även innefatta helger och kvällar, samt att möjliggöra kostnadsfri kollektivtrafik på helger och skollov till barn och unga.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att planlägga och förbereda för 3 nya naturreservat.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att utveckla samverkan och omvärldsbevakning genom till exempel dialog med Stockholm Business alliance, se över Näringslivets regelnämnds lista över

efterfrågade regelförenklingar samt hämta erfarenheter från ekonomistyrningsverket.

Samhällsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda en eventuell omorganisation och sammanslagning av resurser som arbetar med markförvaltning, markförsäljning och utveckling av kommunal mark.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att i samverkan med Kommunstyrelsen tillämpa och förankra en kultur i enlighet med Tillväxt och tillsyns ambitioner. Där servicen utgår ifrån kundens behov och intressen och där hela lagutrymmet tillämpas. Uppdraget omfattar också att använda digitaliseringen som verktyg i utvecklingen av rådgivning, vägledning och information inom myndighetsutövningen. Ett klarspråksperspektiv behöver genomsyra arbetet.

Samhällsbyggnadsnämnden uppdras att tillsammans med Kommunstyrelsen föra dialog med näringslivsorganisationer för att se om det finns lärdomar att göra från hanteringen av pandemin samt om det finns behov och önskemål av förenklingar för näringslivet som går att genomföra inom lagens ramar men inte gjorts tidigare.

Nämndens ram

Samhällsbyggnadsnämnden mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	354,6	378,8	401,6	415,0
Investeringsram*	176,7	206,8	165,0	147,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	2,0	0,0	0,0	0,0

Utbildningsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Utbildningsnämnden ansvarar för frågor som rör;

- förskola
- pedagogisk omsorg
- förskoleklass
- grundskola och anpassad grundskola (tidigare grundsärskola)
- fritidshem
- gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (tidigare gymnasiesärskola)
- vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen

Inriktningar och politiska uppdrag

Utbildningsnämnden ska säkerställa att skolor åk F-3 i ska behållas i våra ytterområden.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att fler insatser sker för elever med hög skolfrånvaro och där eleverna riskerar att inte nå målen.

Utbildningsnämnden uppdras att utöka läxhjälp och lovskola till stöd för fler elever. Utökning ska i ske med goda arbetsförutsättningar för lärarna, för att de ska ha rätt återhämtning under läsåret.

Utbildningsnämnden uppdras att tillse till att alla barn- och unga ska ha god tillgång till elevhälsan. Vi vill stärka och utveckla en modern och mer förebyggande elevhälsa med fler kompetenser och ökad tillgänglighet.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att elever på alla gymnasieprogram ska kunna starta företag inom Ung Företagsamhet.

Utbildningsnämnden uppdras att genomföra en genomlysning för att säkerställa att utbudet av annan pedagogisk omsorg möter föräldrars behov, att informationen är tydlig att annan omsorgsmöjlighet finns, att det är lätt och tydligt hur man väljer och hur man startar nya familjedaghem och hur kommunen kan arbeta för att rekrytera nya dagbarnvårdare om behovet finns.

Utbildningsnämnden uppdras att säkerställa att de pedagogiska luncherna i förskolan återinföras. De är en viktig del av barnens lärande.

Utbildningsnämnden ska utifrån säkerställt behov, anställa fler lärare, speciallärare och specialpedagoger och växla upp arbetet med breddad rekrytering och till exempel fler lärarassistenter för att frigöra tid för lärarna till undervisningen.

Utbildningsnämnden ska säkerställa att alla barn möts av svensktalande personal och de medarbetare som behöver ska ges tillgång till utökad språkutbildning.

Utbildningsnämnden uppdras att införa en rutin för hur arbetskläder löpande ska tillhandahållas medarbetare inom förskola och förskoleklass.

Nämndens ram

Utbildningsnämnden mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	2 719,7	2 730,0	2 761,7	2 783,0
Investeringsram*	391,0	421,6	179,7	378,5
*varav via Kommunala fastighetsbolag	358,0	397,4	139,0	340,0

Överförmyndarnämnd

Nämndens ansvarsområden

Överförmyndarnämnden ansvarar för;

- tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Överförmyndarnämnden mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunbidrag	14,7	15,0	15,2	15,5
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Valnämnd

Nämndens ansvarsområden

Valnämnden ansvarar för;

- genomförandet av allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige
- att det finns lokaler att rösta i
- att anställa röstmottagare som räknar den första preliminära rösträkningen i vallokalerna på valnatten och rapporterar resultatet

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Valnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	0,4	2,6	0,4	3,0
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Jävsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Jävsnämnden ansvarar för;

- tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsbyggnadsnämnden normalt har ansvaret, men inte kan på grund av jäv

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämnden ram

Jävsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	0,4	0,4	0,4	0,4
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

Nämndens ansvarsområden

Nämnden ansvarar för samverkan av administrativ, ofta IT-relaterad art, för de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden. De kommuner som ingår är: Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors.

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Gemensam nämnd för verksamhetsstöden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	0,1	0,1	0,1	0,1
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Revisorskollegie

Nämndens ansvarsområden

Den kommunala revisionen är lagstadgad och granskar den verksamhet som finns i kommunen samt provar ansvarstagandet. Revisorerna granskar, bedömer och uttalar sig i den årliga revisionsberättelsen om kommunens;

- räkenskaper och medelförvaltning
- redovisning och verksamhetens resultat
- styrelsens och nämndernas förvaltning så att fullmäktige kan bedöma om styrelsen och nämnderna kan ges fortsatt förtroende

Inriktningar och politiska uppdrag

Nämnden har inga politiska uppdrag.

Nämndens ram

Revisorskollegiet	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2023	2024	2025	2026
Kommunbidrag	7,3	7,4	7,6	7,7
Investeringsram*	0,1	0,1	0,1	0,1
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Finansförvaltning

Funktion

Inom finansförvaltningen budgeteras och redovisas intäkter och kostnader som inte är direkt hänförliga till en nämnd eller kommunstyrelsen. Främst utgörs det av skatteintäkter, arbetsgivaravgifter och pensioner. Den av kommunen upprättade internbanken för förmedling av lån till kommunen bolag ryms också inom finansförvaltningen.

Utöver tilldelade ramar och behov av ramanpassning för nämnderna reserveras ett samlat utrymme under finansförvaltningen för att hantera osäkerheter. Utrymme för politiska satsningar budgeteras till 15,0 mnkr för 2023 och samma belopp per år under resterande år under planperioden. Drygt hälften av dessa utrymmen kalkyleras vara strukturella, dvs motsvara behov som består åren framåt.

För finansiering av politiska målsättningar finns det 20 mnkr reserverat på finanssen.

Med anledning av osäkra skatteprognoser och kostnadsutvecklingen i verksamheter som är styrd av myndighetsbeslut reserveras 30 mnkr per år under planperioden. Av dessa kalkyleras 20 mnkr per år som bestående kostnader.

För att hantera osäkerheten i de prognostiserade volymerna hos nämnderna budgeteras reserver om 30 mnkr per år för åren 2023 till 2026.

På grund av kraftigt ökade el och räntekostnader kommer Gavlefastigheter AB behöva debitera Gävle kommun för de ökade kostnaderna. Det är idag oklart hur detta kommer att slå och var kostnaderna kommer att uppstå och det har reserverats 70 mnkr centralt 2023. Av dessa bedöms 20 mnkr vara bestående kostnader.

För att kunna verkställa de stora investeringsprojekt som kommer i samband med Trafikverkets investering i Gävle krävs en organisation och utökade resurser. Då det idag är oklart hur mycket resurser som de olika berörda nämnderna behöver är medel motsvarande 25 mnkr avsatta centralt.

Med anledning av ändrade förutsättningar i syfte att öka utnyttjandet av friskvård, där egenfinansieringen har tagits bort, reserveras ytterligare 1 mnkr per år.

För att möjliggöra tillgång till öppet Geodata budgeteras fortsatt en resurs med 1,3 mnkr per år.

För tillkommande hyror och kapitaltjänstkostnader till följd av investeringar under planperioden är det avsatt 49 mnkr 2023. Beloppet ökar till ackumulerat 247 mnkr i slutet av perioden. Nämnderna tilldelas utökad ramkompensation från de avsatta medlen motsvarande hyra eller kapitaltjänstkostnad när investeringen är färdigställd och kostnaderna för nämnden uppstår.

Inom finansförvaltningen finns också Bostadssociala medel som är reglerade att användas till inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller som tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar (5§ 1p. lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag, AKBL). Budgeterade medel för 2023 är 16 mnkr.

3.5 Kommunens bolag

Ägardirektiv och ekonomi för de kommunala bolagen

I följande avsnitt redovisas utdrag ur bolagens ägardirektiv samt ekonomi. Redovisade utdrag avser att gälla från och med 2023. Ägardirektiv samt underlag på förändringar sedan tidigare beslut finns redovisade som bilagor till denna kommunplan.

Gävle Stadshus AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är genom att samordna ägaransvaret för de bolag som ingår i den kommunala bolagskoncernen åstadkomma en optimal användning av gemensamma resurser.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget skall totalt lämna en aktieutdelning på totalt 166,8 mnkr till Gävle kommun. Erhållen aktieutdelning från AB Gavlegårdarna, 16 mnkr, skall utdelas till ägaren Gävle Kommun för användning till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar, 4 mnkr till Gävle kommuns verksamhetskostnader att användas till nytta för digitalisering/utveckling av öppna data till nytta för hela kommunkoncernen enligt närmare beslut av kommunstyrelsen. Gävle Hamn skall lämna en utdelning på 41,6 mnkr avseende 11,6 mnkr kommunens kostnader till Trafikverket avseende elektrifiering av järnvägen till hamnen och kompensation för ändrad lånestruktur samt 30 mnkr som avkastning på bolagets eget kapital. Gavlefastigheter Gävle kommun AB skall bidra med 38,2 mnkr varav 11,2 mnkr avser kompensation för ändrad lånestruktur och 27,0 avser justering av prissättning av hyror till Gävle kommun. Gävle Parkeringsservice skall bidra med avser 5 mnkr som ersättning för ändrad taxekonstruktion nyttjanderättsavtal parkeringsverksamhet. Resterande 62,0 mnkr avser avkastning på de likvida medel Gävle kommun tillskjutet Gävle Stadshus AB.

Budget och nyckeltal

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	-9,2	-10,6	-17,8	-26,0	-31,0	-31,7
Utdelning till ägaren	-155,2	-166,8	-166,8	-336,8	-136,8	-136,8
Investeringar	0	0	0	0	0	0
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Finansieringsbehov	40,1	40,3	31,7	23,5	18,5	17,8
Balansomslutning	2 893	3 005	3 204	3 437	3 528	3 659
Eget kapital	2 027	2 182	2 332	2 475	2 614	2 752
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	3,2%	7,2%	6,5%	5,8%	5,4%	5,1%
Avkastning på totalt kapital %	3,7%	6,8%	6,5%	6,1%	5,8%	5,6%
Soliditet %	70,7%	73,2%	73,8%	73,5%	75,9%	77,0%

Finansieringsbehov + inget lånebehov - lånebehov

Ovanstående nyckeltal är beräknade inklusive koncernbidrag/utdelning från dotterbolag.

Gävle Energi AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska, med helhetssyn på ekonomi, service och miljö tillgodose behovet av produkter och tjänster hos olika kundkategorier utifrån en affärsmässig grund. (med undantag från de kommunalrättsliga principerna på det sätt det kommer till uttryck i 7 kapitlet ellagen)
- Bolagets verksamhet ska vara att med hög leveranssäkerhet, bedriva produktion, distribution, köp, försäljning och handel med el, värme, biogas, kyla och tele- och datakommunikation samt därmed förenlig verksamhet.
- Bolaget ska medverka till utveckling inom verksamhetsområdet så att kommunens och regionens utveckling och konkurrenskraft stärks.
- Bolaget ska sträva efter en samverkan med andra aktörer regionalt såväl som nationellt.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.
- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Resultat efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar men före bokslutsdispositioner ska minst vara 144 mnkr, varav minst 115 mnkr lämnas i utdelning/koncernbidrag till moderbolaget.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	231,2	236,5	243,1	231,1	193,4	173,8
Utdelning till ägaren	-115,9	-115,9	-116,6	-316,6	-116,6	-116,6
Investeringar, netto	-76,0	-331,1	-497,2	-440,4	-235,9	-230,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	76,0
Finansieringsbehov	26,7	-41,2	-236,2	-387,2	-10,5	-22,7
Balansomslutning	3 165,6	3 395,4	3 565,5	3 777,2	3 774,4	3 804,5
Eget kapital	1 577,7	1 681,4	1 753,6	1 599,4	1 625,0	1 649,5
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	14,9%	14,5%	14,2%	15,4%	12,7%	11,2%
Avkastning på totalt kapital %	7,7%	7,5%	7,6%	6,3%	5,4%	4,9%
Soliditet %	49,8%	49,5%	49,2%	39,7%	40,4%	40,7%

Redovisad aktieutdelning inkluderar även utdelning till minoritetsägare.

AB Gavlegårdarna

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Bolaget ska utifrån affärsmässiga principer utveckla och förvalta ett bostadsbestånd som tillgodoser de boendes och bostadssökandes olika behov beträffande standard, storlek, utformning, läge, service och hyresnivåer.
- Bolaget skall ge förutsättningar för medinflytande för hyresgästerna i angelägenheter som berör boendet samt skapa förutsättningar för gemenskap, grannsamverkan och medverkan i brottsförebyggande åtgärder.
- Verksamheten syftar till att utveckla och förädla såväl nya som befintliga bostäder och bostadsområden. Det kan ske genom om-, till- eller nybyggnation, samt genom förvärv, byte eller försäljning av fastigheter, allt i syfte att erbjuda ett brett utbud av bostäder och upplåtelseformer.
- Inriktningen vid nyproduktion är att öka utbudet av hyresrätt i stadsdelar och områden där andra associationsformer dominerar, medan avyttringar bör ske i områden och stadsdelar där hyresrätten är dominerande.
- Bolaget ska säkerställa attraktiva bostäder med hög tillgänglighet för alla boendegrupper. Särskild vikt ska läggas för att möjliggöra boende för grupper med särskilda behov på bostadsmarknaden.
- Bolaget ska erbjuda sina hyresgäster goda och trygga boendemiljöer.
- Bolaget ska medvetet och aktivt arbeta för att motverka segregation i boendet.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse. Bolaget ska, i god samverkan med framför allt Omvårdnads-förvaltningen och Socialförvaltningen, arbeta med

bostadssociala frågor för svaga grupper på bostadsmarknaden.

- Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- Genom kostnadseffektiv fastighetsförvaltning ska företaget erbjuda kunder attraktiva och prisvärda bostäder.
- Hyressättningen för den kommunala verksamheten skall vara baserad på affärsmässiga principer.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut.
- Vid kommunens upphandlingar av bostadsförsörjningsåtgärder äger bolaget rätt att inlämna anbud.
- Bolaget ska utveckla bostadsbeståndet så att det bidrar till en väl fungerande bostadsförsörjning i hela kommunen.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på affärsmässiga principer och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en långsiktig ekonomisk stabilitet och att bolaget kan genomföra investeringar utan ägartillskott. De definierade målen är avkastning på eget kapital. Bolaget ska ha en långsiktig avkastning på bokfört eget kapital med lägst 3,5%. Bolagets långsiktiga direktavkastning ska vara på samma nivå som övriga långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Gävle. Kommunfullmäktiges långsiktiga krav för ekonomisk stabilitet och avkastning ska utgöra utgångspunkt för bolagets ekonomiska planering och verksamhetsplanering. Bolaget ska uppnå verksamhetskrav och verksamhetsmål inom ramen för dessa långsiktiga krav. Resultat efter finansiella poster för år 2022 beräknas bli 100 miljoner kronor exklusive eventuella värdejusteringar. Marknadsvärdet av fastighetsbeståndet ska vara ett genomsnitt av värdet vid årets ingång respektive utgång.

Utdelning till moderbolaget för vidarebefordran till Gävle kommun ska uppgå till 16 mnkr och användas till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar. Därtill ska utdelning ske med ett belopp motsvarande statslåneräntan med tillägg om en procentenhet, beräknat på kontant tillskjutet aktiekapital. Utdelningskravet gäller under förutsättning att gällande lagstiftning så tillåter med hänsyn taget till bolagets resultatnivå etc.

<i>Belopp i mnkr</i>	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	89,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,3
Koncernbidrag/utdelning dotterbolag						
Utdelning till ägaren	-16,3	-16,4	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Investeringar, netto	-573,2	-800,5	-695,0	-648,0	-678,0	-762,0
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0
Finansieringsbehov	-266,2	-511,9	-397,5	-357,5	-369,5	-440,5
Balansomslutning	5 810	5 745	6 293	6 900	7 320	7 711
Eget kapital	2 350	2 293	2 393	2 493	2 593	2 694
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	5,4%	4,3%	4,3%	4,1%	3,9%	3,8%
Avkastning på totalt kapital %	2,1%	2,5%	3,0%	3,0%	3,0%	3,1%
Soliditet %	41,5%	40,2%	38,9%	37,0%	35,8%	35,2%

Gavlefastigheter Gävle kommun AB inkl dotterbolag

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- * Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva och prisvärda lokaler för kommunala verksamheter. Därutöver ska bolaget ansvara för drift och skötsel av övriga fastigheter ägda av kommunen där förvaltningsavtal upprättats. Det kommersiella lokal innehavet ska inte drivas i konkurrens med övriga lokaluthyrare och kontinuerligt anpassas och avvecklas så långt möjligt
- * Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut
- * Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- * Hyressättningen för den kommunala verksamheten ska vara baserad på den prissättningsmodell som kommunen beslutat att tillämpa.
- * Hyressättningen av GFAB ägda kommersiella lokaler ska baseras på marknadsmässig prissättning.
- * Bolaget ska aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet. Mätbara mål ska finnas som genom årsredovisningen följs upp årligen.
- * Bolaget ska utifrån hyresgästens behov driva utveckling av och kunna erbjuda facility managementtjänster.
- * Genom sitt dotterbolag, Gävle Drift & Service AB, ska bolaget även bedriva uthyrnings- och samordningsverksamhet beträffande fordon, cyklar och möbler som används inom kommunkoncernen samt därmed förenlig verksamhet.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget skall lämna 38,2 mnkr i aktieutdelning till Gävle Stadshus för vidarebefordran till Gävle kommun avseende 11,2 mnkr i ändrad länestruktur och 27,0 mnkr i ändrad prissättning av hyror till Gävle kommun. Kravet på bolagets avkastning efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar, men före bokslutsdispositioner 56,4 mnkr varav resultatkravet för de kommunala fastigheterna är 53,4 mnkr.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	0,5	12,4	56,4	1,6	-4,3	2,6
Utdelning till ägaren	0,0	-26,6	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2
Investeringar	-505,0	-699,7	-601,9	-709,3	-657,9	-300,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-328,0	-533,0	-418,1	-498,4	-434,7	-59,1
Balansomslutning	4 151,4	4 658,9	5 095,3	5 557,0	5 949,2	5 973,0
Eget kapital	1 245,5	1 289,4	1 281,0	1 244,4	1 201,9	1 166,3
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	0,8%	3,4%	4,4%	0,1%	-0,4%	0,2%
Avkastning på totalt kapital %	3,5%	6,3%	2,5%	1,7%	1,8%	1,9%
Soliditet %	30,0%	27,3%	25,1%	22,4%	20,2%	19,5%

Gävle Hamn AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

* Gävle Hamn utgör ett viktigt gods- och logistiknav för hela Mellansverige. Gävle Hamn skall vara det självklara godsnavet för sjötransporter i vår region och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region.

* Gävle Hamn AB ska ha en ledande roll i utvecklingen av Gävleregionen som ett regionalt logistiskt centrum. Gävle Hamns utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra intressenter och myndigheter.

* Bolaget skall i nära samverkan med Gävle kommun, regionala organ och statliga myndigheter verka för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet.

* Bolaget skall aktivt medverka i utbyggnaden av landinfrastruktur och logistiklösningar som syftar till att utveckla tillgängligheten till hamnens verksamhet. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s förändring, den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav. Bolagets verksamhet skall bygga på sunda ekonomiska kalkyler.

* Bolaget har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs.

* Bolaget ska utöva tillsyn och trafikkoordinering inom hamnområdet och tillse att fartygstrafiken följer sjövägsregler och i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning inom farleder och hamnområdet.

* Bolaget överlåter ansvaret för driften terminalverksamheterna till en privat operatör. Villkoren för överlåtelsen regleras i ett långsiktigt koncessionsavtal.

* Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Gävle Hamn AB skall medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistiktjänster för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Tillgängligheten i terminalerna skall garanteras på en icke-diskriminerande grund.

* Bolaget skall själva, och i samverkan med andra kommunala verksamheter aktivt skapa förutsättningar för hamnrelaterade nyetableringar både innanför och utanför nuvarande hamnområde.

* Bolagets utveckling skall ske med långsiktighet och uthållighet.

* Bolaget skall säkerställa en stabil ekonomisk utveckling, med en för branschen tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt agerande.

* Bolaget ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete i enlighet med Gävle kommuns miljöstrategiska program som syftar till att uppnå de lokala miljömålen och minimera negativ miljöpåverkan.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget ska år 2023 lämna en aktieutdelning på 41,6 mnkr till Gävle Stadshus för vidareförmedling till Gävle kommun. Av utdelningen avser 11,6 mnkr täckande av Gävle kommuns kostnader till Trafikverket för elektrifiering av järnvägsspår till hamnen på samt en kompensation för ändrad lånestruktur.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	53,4	31,1	15,1	11,4	11,2	10,2
Utdelning till ägaren	-44,6	-41,6	-41,6	-11,6	-11,6	-11,6
Investeringar, netto	-58,9	-118,7	-129,0	-134,6	-28,6	-73,3
Försäljning av anläggningstillgångar	2,2	0	0	0	0	0
Finansieringsbehov	13,4	-62,9	-89,5	-66,6	39,2	-5,5
Balansomslutning	1 565,5	1 624,9	1 690,9	1 727,1	1 687,1	1 689,8
Eget kapital	206,5	196,0	199,5	169,3	168,9	167,5
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	14,7%	8,6%	4,1%	3,4%	3,4%	3,1%
Avkastning på totalt kapital %	4,2%	2,8%	2,5%	2,4%	2,6%	2,7%
Soliditet %	23,2%	22,2%	21,5%	19,3%	19,8%	19,7%

Gävle Parkeringservice AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Bolaget skall äga, förvärva, uppföra och förvalta mobilitetsanläggningar för bilar och cyklar, dels i övrigt övervaka och bedriva parkeringsverksamhet i parkeringsanläggningar för fordon samt bedriva därmed förenlig verksamhet i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy. Bolaget skall i mobilitetshuset Pralinen, som kommer att byggas på Godisfabriken, även tillhandahålla utrymme för bostadsområdets sopsug

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Kravet på bolagets avkastning efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar, men före bokslutsdispositioner är 7,0 mnkr varav 5 mnkr skall lämnas i aktieutdelning till Gävle Stadshus AB för vidareförmedling till Gävle kommun.

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Koncernbidrag/utdelning dotterbolag						
Utdelning till ägaren	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Investeringar, netto	-86,6	-78,6	-90,0	-3,6	-73,9	-2,6
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Finansieringsbehov	-77,6	-69,7	-82,9	17,8	-51,9	19,6
Balansomslutning	149,1	225,5	310,4	322,9	389,3	383,2
Eget kapital	27,7	29,7	31,7	33,7	35,7	37,7
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	23,2%	21,4%	20,2%	19,1%	18,1%	17,2%
Avkastning på totalt kapital %	5,0%	3,5%	3,7%	3,7%	3,6%	3,6%
Soliditet %	20,6%	14,5%	11,2%	11,4%	9,9%	10,6%

Gästrike Vatten AB

Ägare och organisation

Gästrike Vatten AB, nedan kallat bolaget, är ett kommunalt aktiebolag som ägs av Gävle kommun 60 %, Hofors kommun 10 %, Ockelbo kommun 10 %, Älvkarleby kommun 10 % samt Östhammars kommun 10%, nedan kallade ägarkommuner. Gästrike Vatten AB är moderbolag och äger de fyra dotterbolagen Gävle Vatten AB, Hofors Vatten AB, Ockelbo Vatten AB och Älvkarleby Vatten AB till 99 %. Dotterbolagen är ägare och huvudman för VA-kollektivet i den kommun vars namn bolaget bär.

Kommunens direktivrätt

Det ankommer på Gästrike Vattens styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i vattentjänstlagen, aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

Bolagets verksamhet och inriktning

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärd som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget skall i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Övergripande inriktning

Bolaget skall tillhandahålla, driva och utveckla vatten- och avloppsförsörjning för bostadshus eller annan bebyggelse inom respektive dotterbolags verksamhetsområde för den allmänna anläggningen. Bolaget ska verka för att va-verksamheten tillför respektive ägarkommun positiva miljövärden. Vid utförande av, i dotterbolagen beslutade investeringar och reinvesteringar, samt i drift, ska miljöaspekter beaktas i syfte att få en hållbar utveckling. Bolaget skall utföra de förändringar i verksamheten som beslutas av respektive ägarkommuns kommunfullmäktige vad det gäller allmänna bestämmelser för användandet av anläggningen (ABVA), taxa samt verksamhetsområden.

Verksamhetens inriktning

Bolaget ska för respektive dotterbolag:

* Upprätthålla och utveckla den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i respektive ägarkommun för hög försörjningstrygghet och dricksvattenkvalitet samt låg påverkan på miljön, inklusive övergödning.

* Anlägga och driva de anordningar som behövs för att respektive ägarkommun ska kunna fullgöra sin skyldighet att ordna vatten- och avloppsförsörjning för viss befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang med hänsyn till miljö och hälsa.

Bolaget får ej bedriva verksamhet eller vidtaga åtgärd som inte är förenlig med kommunal kompetens och vattentjänstlagen. Bolaget skall endast bedriva verksamhet som är till nytta för respektive ägarkommuns VA-kollektiv. Så kallad sidoordnad verksamhet får endast ske om det inte sker på bekostnad av respektive VA-kollektiv och om det inte inkräktar på verksamheten i allmänhet.

Ekonomiska mål

Bolaget skall finansiera sin verksamhet med de avgifter som betalas till dotterbolagen. Bolaget skall förvalta respektive VA-kollektivs pengar på bästa sätt, och i enlighet med vattentjänstlagen eller den lag som träder i dess ställe. Bolaget skall inte lämna någon utdelning till ägaren på insatt aktiekapital. Bolaget skall i största möjliga mån verka för att samordna sin verksamhet med ägarkommunerna och inom koncernen så att så effektivt resursutnyttjande som möjligt åstadkommes

Gävle Vatten AB

Syfte med bolagets verksamhet

Separata ägardirektiv för Gävle Vatten AB saknas. Enligt beslut i Gävle kommunfullmäktige 2008-12-15 (Dnr 08KS510) ska tillämpliga delar av ägardirektiv för Gästrike Vatten AB även gälla för bolagets dotterbolag.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Det finns inga resultat och utdelningskrav för bolaget då det inte är förenligt med lagen om allmänna vattentjänster. (LAV).

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat efter finansiella poster	22,6	31,7	6,7	14,4	21,4	15,3
Investeringar	-189,6	-178,2	-346,0	-518,5	-736,5	-846,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-142,3	-116,5	-304,3	-464,6	-672,1	-774,2
Balansomslutning	1007,0	1200,0	1463,7	1940,3	2631,8	3418,9
Eget kapital	80,8	85,2	85,2	85,2	85,2	85,2

4 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

4.1 Driftramar

Belopp i Mnkr	KF Budget 2022	Aktuell Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse	436,0	457,2	475,9	476,2	478,4	480,6
Gem nämnd verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Valnämnd	3,0	3,0	0,4	2,6	0,4	3,0
Överförmyndarnämnd	14,0	14,0	14,7	15,0	15,2	15,5
Revisorskollegiet	5,3	5,3	7,3	7,4	7,6	7,7
Samhällsbyggnadsnämnd	323,6	327,0	354,6	378,8	401,6	415,0
Jävsnämnd	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kultur- o fritidsnämnd	351,6	357,0	376,5	374,7	375,9	376,8
Utbildningsnämnd	2 590,1	2 602,2	2 719,7	2 730,0	2 761,7	2 783,0
Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	1 047,1	1 072,3	1 106,5	1 127,6	1 141,7	1 156,7
Socialnämnd	568,6	563,9	604,5	610,2	615,3	620,1
Omvårdnadsnämnd	1 356,0	1 352,9	1 403,8	1 470,7	1 482,0	1 525,1
Summa	6 695,8	6 755,3	7 064,5	7 193,7	7 280,3	7 384,1

4.2 Resultatbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Kf Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1	1 407,7	1 346,1	1 407,5	1 514,3	1 957,3	1 875,0	1 462,4
Verksamhetens kostnader	1	-8 300,9	-8 037,4	-8 066,2	-8 921,9	-9 091,0	-8 985,7	-9 024,3
Avskrivningar	2	-186,0	-104,4	-116,2	-107,0	-118,5	-134,3	-146,9
Verksamhetens nettokostnader	3	-7 079,2	-6 795,7	-6 775,0	-7 514,5	-7 252,2	-7 245,0	-7 708,9
Skatteintäkter	4	5 279,7	5 604,1	5 464,1	5 820,3	6 065,5	6 313,3	6 554,8
Generella bidrag och utjämnning	5	1 358,6	1 317,1	1 358,3	1 278,1	1 319,7	1 317,3	1 323,6
Verksamhetens resultat		-440,9	125,5	47,4	-416,1	133,0	385,6	169,5
Finansiella intäkter	6	194,3	260,7	278,1	304,5	524,0	380,2	436,2
Finansiella kostnader	7	-78,8	-95,1	-68,3	-179,5	-217,7	-240,7	-284,0

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Kf Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat före extraordinära poster		-325,4	291,1	257,2	-291,1	439,2	525,1	321,6
Extraordinära poster		-265,5	0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		-590,9	291,1	257,2	-291,1	439,2	525,1	321,6
Varav realisationsvinster/förluster och exploateringsresultat		160,1	99,3	198,6	205,4	570,2	458,6	97,9
Resultat exklusive reavinst/förlust och exploateringsresultat		-751,0	191,8	58,6	-496,5	-131,0	66,5	223,7
Årets resultat* som andel av skatteintäkter, generella bidrag/utjämning		-11,3%	2,8%	0,9%	-7,0%	-1,8%	0,9%	2,8%

Det negativa resultat som kvarstår efter finansieringen av TRV avses att täckas med tidigare vinster. Målet om 1% överskott kommer att nås vid periodens slut.

Resultatbudgetens uppgift är att beskriva och förklara det årliga ekonomiska resultatet av kommunens verksamhet. Resultatbudgeten redovisar samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändras under budgetåret. Verksamhetens nettokostnad hämtas från kommunens driftbudget i internredovisningen och redovisas exklusive internränta och övriga interna transaktioner. Resultat före extraordinära poster beskriver resultatet sedan skatteintäkter och kommunal utjämning samt finansnetto ställts mot kostnaden för den egentliga verksamheten. Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet under året.

4.3 Balansbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella/materiella anläggningstillgångar	8	3 826,9	4 331,5	4 868,8	5 633,2	6 014,5	6 218,9
Finansiella anläggningstillgångar	9	9 724,3	11 044,9	12 678,3	14 348,7	16 025,1	17 456,6
Summa anläggningstillgång		13 551,2	15 376,4	17 547,1	19 981,9	22 039,6	23 675,6

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Omsättningstillgång							
Förråd/lager/exploatering sfast.	10	83,4	98,1	191,7	209,8	124,2	103,8
Kortfristiga fordringar	11	752,3	909,1	687,8	499,0	430,7	538,0
Kassa och bank		724,9	724,9	724,9	724,9	724,9	724,9
Summa omsättningstillgång		1 560,6	1 732,1	1 604,4	1 433,7	1 279,8	1 366,7
Summa tillgångar		15 111,8	17 108,5	19 151,4	21 415,5	23 319,4	25 042,3
Eget kapital avsättning och skulder							
Eget kapital	12	5 695,7	5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1
Årets resultat		-590,9	291,1	-291,1	439,2	525,1	321,6
Summa eget kapital		5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1	6 390,8
Avsättningar för pensioner och övriga avsättningar	13	766,4	799,3	957,9	1 130,8	1 149,1	1 149,0
Långfristiga skulder	14	7 778,5	9 099,1	10 732,5	12 402,9	14 079,3	15 510,8
Egna långa lån		0,0	361,7	794,6	738,5	317,6	112,4
Kortfristiga skulder	15	1 462,1	1 452,5	1 561,7	1 599,3	1 704,3	1 879,3
Summa avsättningar och skulder		10 007,0	11 712,6	14 046,6	15 871,5	17 250,3	18 651,5
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		15 111,8	17 108,5	19 151,4	21 415,5	23 319,4	25 042,3
Ansvarsförpliktelse:							
Pensioner		1 183,1	1 115,7	1 119,1	1 094,4	1 029,6	960,3
Soliditet 1		33,8%	31,5%	26,7%	25,9%	26,0%	25,5%
Soliditet 2		44,5%	45,1%	40,2%	42,4%	47,0%	49,3%
Kassalikviditet		101,0%	112,5%	90,5%	76,5%	67,8%	67,2%

Soliditet 1: Andel eget kapital av de totala tillgångarna.

Soliditet 2: Andel eget kapital av de totala tillgångarna justerat för förmedlade lån till kommunala bolag samt den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet.

Balansbudgeten visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Balansbudgeten visar värdet av kommunens samtliga tillgångar (kapitalanskaffningen) och hur dessa har finansierats, externt med

skulder och internt med avsättningar och eget kapital (kapitalanskaffningen). Inom linjen under rubriken Ansvarsförpliktelse redovisas t o m 1997 intjänade pensionsförpliktelser till personalen.

4.4 Kassaflödesbudget

Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	291,1	-291,1	439,2	525,1	321,6
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>					
Av- och nedskrivningar	104,4	107,0	118,5	134,3	146,9
Avsättningar	32,9	158,5	173,0	18,3	-0,1
Realisationsvinst	-93,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	335,5	-35,6	720,7	667,7	458,5
Förändring i rörelsekapital					
Ökning/minskning förråd/lager/expl.fastigheter	-14,7	-93,6	-18,1	85,6	20,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-156,8	221,3	188,9	68,3	-107,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-9,6	109,2	37,6	104,9	175,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	154,4	201,3	929,0	926,5	546,6
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl tillgångar	-561,0	-654,2	-892,9	-525,6	-361,4
Försäljning av materiella anl tillgångar	45,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-516,0	-634,2	-872,9	-505,6	-341,4
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna egna lån	361,7	433,0	0,0	0,0	0,0
Nyupptagna förmedlade lån	1 320,6	1 633,4	1 670,4	1 676,4	1 431,6
Amortering av egna lån	0,0	0,0	-56,1	-420,9	-205,2
Ökning av långfristiga fordringar	-1 320,6	-1 633,4	-1 670,4	-1 676,4	-1 431,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	361,7	433,0	-56,1	-420,9	-205,2

Belopp i Mnkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	724,9	724,9	724,9	724,9	724,9
Likvida medel vid årets slut	724,9	724,9	724,9	724,9	724,9

Kassaflödesbudgeten beskriver kommunens betalningsflöden i den löpande verksamheten, respektive investerings- och finansieringsverksamheten. Kassaflödesbudgeten ger en helhetsbild av verksamheten där både intern och extern finansiering redovisas, det vill säga i vilken utsträckning medel genereras internt respektive genom upplåning.

4.5 Notförteckning till resultatbudget

Not 1. Verksamhetens intäkter och kostnader

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter						
Hyror och arrenden (exkl övergångsbost mm)	81,2	88,9	92,0	93,4	95,0	96,6
Riktade statsbidrag	365,6	371,1	376,9	380,8	384,9	385,9
Realisationsvinster	55,0	93,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Exploateringsintäkter	133,3	16,1	239,1	657,0	552,2	116,1
Övriga intäkter	772,5	777,0	796,3	816,1	832,9	853,8
Summa intäkter	1 407,7	1 346,1	1 514,3	1 957,3	1 875,0	1 462,4
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-3 843,1	-3 966,5	-4 102,7	-4 217,1	-4 312,0	-4 269,2
Pensionskostnader	-894,3	-357,7	-541,0	-576,9	-444,6	-528,3
Köp av verksamhet (skattefinansierad verks.)	-1 449,4	-1 498,5	-1 565,9	-1 595,9	-1 627,6	-1 659,6
Realisationsförlust	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringskostnader	0,0	-9,8	-43,8	-96,8	-103,6	-28,2
Övriga kostnader	-2 114,0	-2 205,0	-2 668,5	-2 604,3	-2 497,9	-2 539,0
Summa kostnader	-8 300,9	-8 037,4	-8 921,9	-9 091,0	-8 985,7	-9 024,3
Verksamhetens nettokostnader, exkl avskrivningar	-6 893,2	-6 691,3	-7 407,5	-7 133,7	-7 110,7	-7 561,9

I verksamhetens nettokostnader redovisas utöver nämndernas verksamhetskostnader diverse gemensamma kostnader under kommunens finansförvaltning.

Arbetsgivaravgifter 2023

Gävle kommun ska som arbetsgivare betala lagstadgade och avtalsmässiga arbetsgivaravgifter och försäkringar. Arbetsgivaravgifterna har beräknats utifrån nu kända förhållanden. Utöver dessa kostnader belastas förvaltningarna med ett kalkylerat personalomkostnadspålägg avseende täckning för avtalspensioner och tillhörande löneskatt.

%	Kommunala avtal	Uppdragstagare
Lagstadgade avgifter	31,42	31,42
Avtalsenliga avgifter	0,13	
Avtalspension	12,98	
Totalt	44,53	31,42

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna i budgetförslaget är beräknad enligt den i redovisningslagen föreskrivna så kallade blandmodellen. Detta innebär att pensionsskuld som är intjänad före 1998 lyfts ut ur balansräkningen och redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkningen baseras på pensionsavtalet KAP-KL och är beräknad enligt riktlinjer för pensionskultsberäkning.

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Pensionskostnader:					
Årets utbetalning	-100,5	-112,5	-120,2	-120,2	-118,8
Årets intjänande, individuella del	-135,5	-189,6	-193,4	-205,6	-283,1
Pensionsförsäkringsavgifter	-32,9	-46,0	-48,2	-37,5	-40,2
Löneskatt på pensioner mm	-66,1	-87,8	-90,8	-89,9	-108,8
Summa utbetalningar	-335,0	-436,0	-452,6	-453,2	-550,8
Årets ny intjänande, avsättning	-15,4	-81,6	-97,0	9,9	21,2
Löneskatt, avsättning	-3,7	-19,8	-23,5	2,4	5,1
Finansiell kostnad, avsättning/löneskatt	-17,2	-71,0	-65,1	-38,1	-32,6
Summa avsättningar	-36,3	-172,4	-185,7	-25,8	-6,3
Summa kostnader	-371,3	-608,4	-638,2	-479,0	-557,1
Kostnader exklusive finansiell del	-354,1	-537,4	-573,2	-440,9	-524,5

Centralt avsatta budgetmedel

I budgeten har medel reserverats under finansförvaltningen för oförutsedda behov mm.

För att möjliggöra en aktiv lönepolitik i kommunen och underlätta lönekorrigeringar i samband med arbetsvärderingar, samt viss reserv för nya löneavtal har centrala lönebudgetmedel inkluderat arbetsgivaravgifter reserverats i budgeten motsvarande 1,0 procent per år.

	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Centralt avsatta medel:				
Oförutsett Kommunfullmäktige	1,0	1,0	1,0	1,0
Till kommunstyrelsens disposition:				
Reserv politiska prioriteringar/oförutsett	15,0	22,5	30,0	37,5
Reserv, ofördelat	20,0	20,0	20,0	20,0
Reserv obalanser	30,0	50,0	70,0	90,0
Öppet geo data	1,3	1,3	1,3	1,3
Friskvård	1,0	1,0	1,0	1,0
Reserv för volymkorrigeringar	30,0	30,0	30,0	30,0
Organisation för verkställande av Trafikverkets investeringar	25,0	25,0	25,0	25,0
GFAB ökad räntekostnad	20,0	20,0	20,0	20,0
GFAB ökade elkostnader	50,0	0,0	0,0	0,0
Bostadssociala åtgärder	16,0	16,0	16,0	16,0
Totalt	209,3	186,8	214,3	241,8

Not 2. Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan ska motsvara värdeminskningen på inventarier och anläggningar och har beräknats utifrån befintliga och planerade anskaffningsvärden för fastigheter, anläggningar, fordon, maskiner och inventarier. Avskrivningar görs enligt nominell metod och påbörjas månaden efter att tillgången tagits i bruk.

Not 3. Verksamhetens nettokostnader

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansierad verksamhet:					
Kommunstyrelse	-411,7	-270,6	94,0	-19,9	-382,6
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	-0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Valnämnd	-2,6	-0,4	-2,6	-0,4	-3,0
Överförmyndarnämnd	-13,8	-14,7	-15,0	-15,2	-15,5
Revisorskollegiet	-5,0	-7,3	-7,4	-7,6	-7,7
Samhällsbyggnadsnämnd	-348,5	-354,6	-378,8	-401,6	-415,0
Jävsnämnd	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Kultur- o fritidsnämnd	-357,1	-376,5	-374,7	-375,9	-376,8
Utbildningsnämnd	-2 572,0	-2 719,7	-2 730,0	-2 761,7	-2 783,0
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	-1 072,3	-1 106,5	-1 127,6	-1 141,7	-1 156,7

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Socialnämnd	-570,9	-604,5	-610,2	-615,3	-620,1
Omvårdnadsnämnd	-1 341,0	-1 403,8	-1 470,7	-1 482,0	-1 525,1
Summa skattefinansierad verksamhet	-6 695,0	-6 859,1	-6 623,4	-6 821,7	-7 286,1
Finansförvaltning:					
Kalkylerat Po-pålägg, pensioner	249,4	385,8	393,4	418,2	575,1
Utgående pensioner och löneskatt	-322,5	-423,1	-439,3	-440,0	-537,7
Avsättning pensioner/löneskatt	-19,1	-101,4	-120,6	12,3	26,3
Interna räntor	47,5	26,8	35,0	44,6	49,3
Ers ledningsrätt Gävle Energi	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Oförutsedda behov, hyreskostn framtida invest mm	-105,7	-258,2	-296,5	-403,8	-489,0
Särskilda lönedel	0,0	-41,7	-47,2	-50,9	-43,2
Semesterlöneskultsförändring	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Diverse kostnader inkl medfinansiering Trafikverket	53,0	-240,0	-150,0	0,0	-0,0
Summa finansförvaltning	-242,1	-655,4	-628,7	-423,2	-422,7
Verksamhetens nettokostnader	-6 795,7	-7 514,5	-7 252,2	-7 245,0	-7 708,9

Not 4. Skatteintäkter

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatt på eget underlag 22:26, preliminärt	5 447,3	5 836,2	6 065,5	6 313,3	6 554,8
Slutavräkning, föregående år	36,0				
Prognos slutavräkning innevarande år	120,8	-15,9			
Summa skatteintäkter	5 604,1	5 820,3	6 065,5	6 313,3	6 554,8

Not 5. Generella statsbidrag och utjämning

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomstutjämning	915,3	955,4	1 001,5	1 036,2	1 078,9
Kostnadsutjämning	-100,8	-108,1	-109,7	-111,7	-114,3
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag/-avgift	284,8	158,3	155,4	120,3	86,4
Stb migration	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-8,2	-6,7	-6,6	-6,7	-6,6

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsavgift utbetalning	225,9	237,5	237,5	237,5	237,5
Fastighetsavgift tillägg					
Statsbidrag tillskott		41,7	41,7	41,7	41,7
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 317,1	1 278,1	1 319,7	1 317,3	1 323,6

Not 6. Finansiella intäkter

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förmedlade lån inom koncernen	76,2	106,8	151,5	201,4	250,3
Provision förmedlade lån	2,1	7,8	11,9	19,4	26,9
Utlämnade lån	18,1	16,2	15,0	13,8	13,4
Admin avgift GSAB	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Övriga finansiella intäkter	161,6	170,9	342,9	142,9	142,9
Summa finansiella intäkter	260,7	304,5	524,0	380,2	436,2

Not 7. Finansiella kostnader

	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Egen upplåning	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,0
Förmedlade lån inom koncernen	-76,2	-106,8	-151,5	-201,4	-250,3
Koncernkonto	-0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader pension	-17,2	-71,0	-65,1	-38,1	-32,6
Bank- och förvaltningskostnad	-1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Summa finansiella kostnader	-95,1	-179,5	-217,7	-240,7	-284,0

Kommunen fungerar som internbank åt bolagen inom koncernen Gävle kommun. I föreliggande budgetförslag har volymförändringarna av utlåning inom koncernen kalkylerats jämfört med läge 31/12 2020. De förmedlade lånen har även beaktats i den ränteberäkning som redovisas under finansiella intäkter. Lånen har beräknats med följande ränteantaganden.

	2022	2023	2024	2025	2026
Budgeterad snittränta för nyupplåning	0,70%	1,70%	1,90%	2,10%	2,30%

4.6 Notförteckning till balansbudget

Not 8. Immateriella/materiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Immateriella anläggningstillgångar	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Materiella anläggningstillgångar:						
Bokfört värde 1 januari		3 821,5	4 326,1	4 863,4	5 627,8	6 009,1
Årets nettoinvesteringar		561,0	654,2	892,9	525,6	361,4
Planenliga avskrivningar		-104,4	-107,0	-118,5	-134,3	-146,9
Nedskrivningar pga försäljningar		48,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Övriga nedskrivningar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificering		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anskaffningsvärde 31 december	6 051,9	6 660,9	7 305,2	8 188,1	8 703,6	9 055,0
Akkumulerade avskrivningar	-2 230,4	-2 334,8	-2 441,8	-2 560,2	-2 694,5	-2 841,5
Avrundning/utjämning						
Bokfört värde 31 december	3 821,5	4 326,1	4 863,4	5 627,8	6 009,1	6 213,5
Bokfört värde 31 december totalt	3 826,9	4 331,5	4 868,8	5 633,2	6 014,5	6 218,9

Not 9. Finansiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Aktier och andelar						
Gävle Stadshus AB	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0
Svenska Kommun Försäkrings AB	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Kommungaranti Skandinavien Försäkrings AB	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gästrike Vatten AB	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Gävle Vatten AB	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0
Övriga Kommuninvest m fl	32,9	32,9	32,9	32,9	32,9	32,9
Summa aktier och andelar	1 569,4	1 569,4	1 569,4	1 569,4	1 569,4	1 569,4
Långfristiga fordringar						
<i>Förmedlade lån till koncernföretag</i>						
<i>Gävle Stadshus AB</i>	60,7	20,4	20,4	20,4	0,5	0,5
<i>AB Gavlegårdarna</i>	2 946,5	3 458,4	3 855,9	4 213,4	4 582,9	5 023,4

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	1 754,7	2 256,8	2 705,8	3 235,0	3 700,6	3 790,9
Gävle Energikoncern	462,1	495,9	732,1	919,3	1 005,7	1 028,4
Gästrike Återvinnare/Gästrike Ekogas	172,7	172,7	172,7	172,7	172,7	172,7
Gävle Vatten AB/Gästrik Vatten AB	343,6	524,2	902,5	1 450,1	2 212,2	3 104,4
Gävle Parkeringservice AB	68,3	138,0	220,9	203,1	255,0	235,4
Gävle Hamn AB	1 111,9	1 174,8	1 264,3	1 330,9	1 291,7	1 297,2
<i>Summa förmedlade lån koncernföretag</i>	<i>6 920,5</i>	<i>8 241,1</i>	<i>9 874,5</i>	<i>11 544,9</i>	<i>13 221,3</i>	<i>14 652,9</i>
<i>Övrig utlåning till kommunala bolag</i>						
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	866	865,6	865,6	865,6	865,6	865,6
Gävle Energi (förlagslån)	262,0	262,0	262,0	262,0	262,0	262,0
<i>Summa övrig utlåning koncernföretag</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>	<i>1 127,6</i>
<i>Övrig långfristig utlåning</i>						
Bomhus Folkets Hus	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Läkerol Arena	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8
<i>Summa övrig utlåning</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>	<i>106,7</i>
Summa långfristiga fordringar	8 154,9	9 475,5	11 108,9	12 779,2	14 455,6	15 887,2
Summa finansiella anläggningstillgångar	9 724,3	11 044,9	12 678,3	14 348,6	16 025,0	17 456,6

Not 10. Förråd, lager, exploateringsfastigheter

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förråd, lager	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Exploateringsfastigheter	79,3	94,7	188,2	206,4	120,8	100,4
Avrundning/utjämnin g		-0,7	-0,6	-0,7	-0,7	-0,7
Summa förråd, lager, expl- fastigheter	83,4	98,1	191,7	209,8	124,2	103,8

Not 11. Kortfristiga fordringar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunalskatt	61,2	218,1	64,5	-56,3	-56,3	0,0

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsavgift	153,0	153,0	85,2	17,2	-51,0	0,0
Övriga fordringar	537,6	537,6	537,6	537,6	537,6	537,6
Avrundning/utjämning	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4
Summa kortfristiga fordringar	752,3	909,1	687,8	499,0	430,7	538,0

Not 12. Eget kapital

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ingående eget kapital	5 695,7	5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1
Årets resultat	-590,9	291,1	-291,1	439,2	525,1	321,6
Summa Eget Kapital	5 104,8	5 395,9	5 104,8	5 544,0	6 069,1	6 390,8

Not 13. Avsättningar

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Hamnspår	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Deponier	72,7	72,7	72,7	72,70	72,7	72,7
Övriga avsättningar	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
<i>Avsättning för pensioner o liknande förpliktelser</i>						
Ingående avsättning för pensioner		552,9	582,1	720,8	870,2	891,0
Ingående avsättning till särskild löneskatt för pensioner		134,1	137,8	157,6	181,2	178,8
Förändring av avsättning pensioner		15,4	81,6	97,0	-9,9	-21,2
Ränteuppräknings pensioner		13,8	57,1	52,4	30,7	26,2
Förändring av löneskatt		3,7	19,8	23,5	-2,4	-5,1
Utgående avsättning för pensioner	552,9	582,1	720,8	870,2	891,0	896,0
Utgående avsättning till särskild löneskatt för pens.	134,1	137,8	157,6	181,2	178,8	173,6
Summa avsättningar	766,4	799,3	957,9	1 130,8	1 149,1	1 149,0

Not 14. Långfristiga skulder

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förmedlade lån till kommunala bolag	6 095,0	7 415,6	9 049,0	10 719,4	12 395,8	13 827,3

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle kommuns egna lån	0,0	361,7	794,6	738,5	317,6	112,4
Investeringsbidrag	43,5	43,5	43,5	43,5	43,5	43,5
Övriga långfristiga skulder	156,5	156,5	156,5	156,5	156,5	156,5
Leasingskuld	1 483,5	1 483,5	1 483,5	1 483,5	1 483,5	1 483,5
Summa långfristiga skulder	7 778,5	9 460,8	11 527,1	13 141,3	14 396,8	15 623,3

Not 15. Kortfristiga skulder

	Bokslut 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunalskatt	0,0	-56,3	-40,4	-40,4	-56,3	0,0
Pensionsskuld individuell del	114,2	135,5	189,6	193,4	205,6	283,1
Särskild löneskatt på individuell pensionsavgift	27,7	37,9	51,0	51,9	54,9	73,7
Semesterlöneskuld	265,9	270,6	275,6	280,6	285,6	290,6
Periodiserade exploateringsinkomster	0,0	9,4	30,5	58,5	159,1	176,5
Förmedlade certifikat	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Övriga kortfristiga skulder	854,3	854,3	854,3	854,3	854,3	854,3
Avrundningsutjämnings	0,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
Summa kortfristiga skulder	1 462,1	1 452,5	1 561,7	1 599,3	1 704,3	1 879,3

4.7 Driftbudget

Driftbudget 2023

Belopp mnkr

Nämnd/Styrelse	Intäkt	Kostnad	Netto	Kommunbidrag	Årets resultat
Revisorskollegiet	1,2	-8,5	-7,3	7,3	0,0
Kommunstyrelse	285,0	-760,9	-475,9	475,9	0,0
Kommunstyrelse reavinst/-förlust	249,1	-43,8	205,4	0,0	205,4

Nämnd/Styrelse	Intäkt	Kostnad	Netto	Kommunbidrag	Årets resultat
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,0
Valnämnd	0,0	-0,4	-0,4	0,4	0,0
Överförmyndarnämnd	0,2	-14,9	-14,7	14,7	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	111,0	-465,6	-354,6	354,6	0,0
Jävsnämnd	0,0	-0,4	-0,4	0,4	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	87,2	-463,7	-376,5	376,5	0,0
Utbildningsnämnd	382,0	-3 101,7	-2 719,7	2 719,7	0,0
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	291,0	-1 397,5	-1 106,5	1 106,5	0,0
Socialnämnd	71,1	-675,7	-604,5	604,5	0,0
Omvårdnadsnämnd	276,3	-1 680,1	-1 403,8	1 403,8	0,0
Delsumma	1 754,2	-8 613,3	-6 859,1	7 064,5	205,4
Finansförvaltning	414,0	-1 069,4	-655,4		
Avgår					
Interna intäkter och kostnader	-653,8	653,8			
Summa verksamhetens nettokostnad	1 514,3	-9 028,8	-7 514,5		

Verksamhetens nettokostnad

Inklusive planenliga avskrivningar och pensionsavsättningar men exklusive realisationsvinster och exploateringsresultat uppgår verksamhetens nettokostnader till 7 720 mnkr år 2023 (7 515 mnkr inklusive realisationsvinster mm), vilket är en ökning med 825 mnkr eller 12 procent jämfört med prognos för år 2022.

Den genomsnittliga ökningstakten för verksamhetens nettokostnader (exklusive realisationsvinster/förluster och exploateringsresultat) har under den senaste femårsperioden till och med 2022 varit 360 mnkr per år. Om man exkluderar kostnad för pensionsförsäkringslösning 2022 har den genomsnittliga ökningstakten för perioden varit 220 mnkr.

Ökningen av löne- och prisnivåerna har varit relativt låga under de senaste åren och den nu ökade inflationen bidrar till en betydligt kraftigare nettokostnadsökning än tidigare. En del av kostnadsökningen 2023 förklaras även av att medfinansiering av Trafikverkets kommande investeringar kostnadsförs under 2023 och 2024.

För att uppnå budgeterat årsresultat ställs krav på rationaliseringar/omstruktureringar hos kommunens nämnder. I övrigt påverkas även kostnadsutvecklingen i bruttotermier av strukturella förändringar. Detta kan till exempel vara nivån på verksamheter finansierade med riktade statsbidrag eller liknande.

4.8 Investeringsbudget 2023–2026

Sammandrag av nämndernas investeringsplaner

Belopp i mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Revisorskollegiet	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kommunstyrelse	-165,4	-171,4	-108,9	-109,3	-102,4	-37,4
Samhällsbyggnadsnämnd	-107,4	-203,0	-174,7	-206,9	-165,0	-147,0
Kultur- och fritidsnämnd	-8,8	-40,2	-56,0	-16,4	-16,6	-10,6
Utbildningsnämnd	-13,5	-36,8	-33,0	-24,2	-40,7	-38,5
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	-1,9	-2,4	-2,8	-6,6	-4,2	-1,2
Socialnämnd	-6,0	-5,6	-1,1	-1,1	-1,1	-1,2
Omvårdnadsnämnd	-7,4	-13,9	-12,7	-8,2	-11,4	-11,4
Summa skattefinansierad verksamhet	-310,5	-473,4	-389,2	-372,7	-341,6	-247,4
Exploateringsverksamhet						
Anläggningstillgångar	-86,3	-87,6	-265,0	-520,2	-184,0	-114,0
Summa exploatering	-86,3	-87,6	-265,0	-520,2	-184,0	-114,0
SUMMA NETTOINVESTERING	-396,9	-561,0	-654,2	-892,9	-525,6	-361,4

Investeringar

Den totala investeringsvolymen under planperioden 2023–2026 för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 1 351 mnkr exklusive investeringar i exploateringsområden. Ungefär femtio procent avser investeringar i infrastruktur och sexton procent avser investeringar i markreserv. Planerade investeringar i kultur och fritidsverksamhet uppgår till närmare 100 mnkr för perioden I övrigt består kommunens investeringar i huvudsak av inventarier, IT, maskiner med mera.

Utöver detta sker investeringar via de kommunala fastighetsbolag som riktar sig mot den kommunala verksamheten. Närmare femtio procent av investeringarna via de kommunala bolagen under planperioden är inom utbildningsnämnden och avser bland annat fortsatt upprustning och tillbyggnad av förskolor och skolor och uppgår under planeringsperioden till ca 1 234 mnkr. Investeringar om 461 mnkr via det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter AB avser fastigheter och anläggningar för att möta Kultur- och fritidsnämndens behov. Den största posten där avser fortsatt pågående arbete med ny-byggnationen av kulturhuset Agnes med 269 mnkr under planperioden. Det är också under planperioden budgeterat med 427 mnkr för att möta behovet av nya särskilda boenden, gruppboenden och gruppboenden. Resterande belopp avser främst upprustning, anpassning och åtgärder på anläggningar och fastigheter.

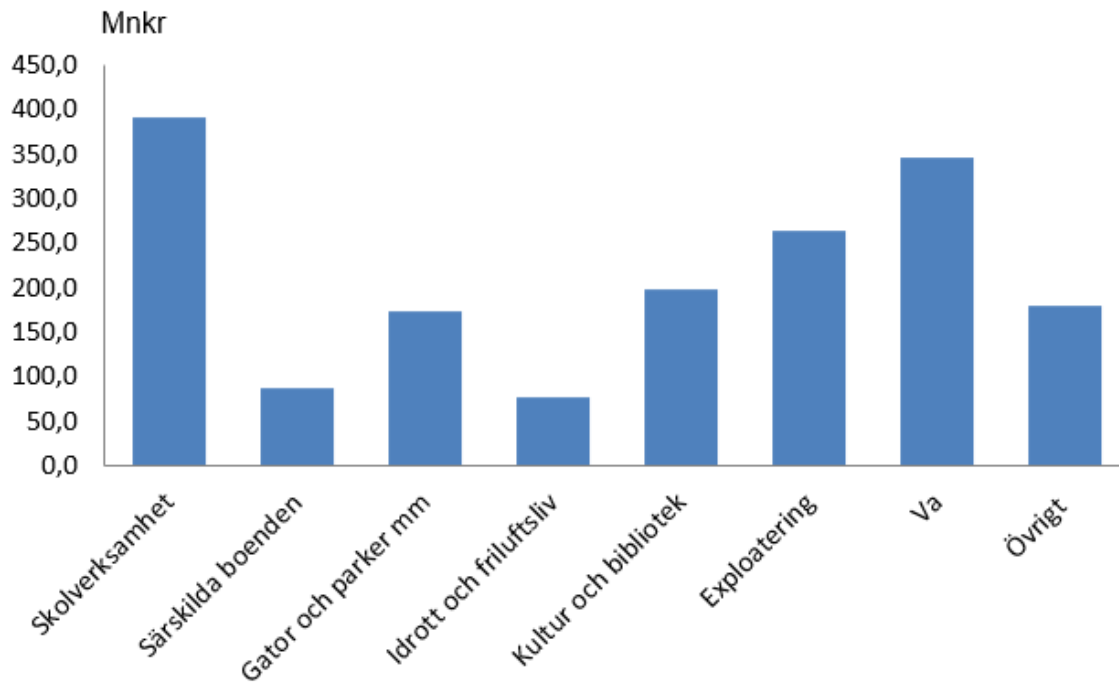
För att säkerställa en bra framförhållning för planering av investeringsverksamheten beslutas

investeringsbudgeten för 2023 med plan för 2024–2026 i kommunfullmäktige i juni. Kommunplanen innehåller några förändringar avseende investeringar jämfört med den i juni beslutade investeringsbudgeten

- Klintbergsgården, utökad budget från 70 mnkr till 78 mnkr och förskjutning från 2022–2023 till 2023–2024
- Andersbergs skolan, utökad budget från 35mnkr till 40 mnkr
- Varva skola, utökad från 25 mnkr till 30 mnkr och förskjutning från 2023 till 2023–2024
- Polhem P1 idrott, utökad från 25 mnkr till 40 mnkr och förskjutning från 2024 till 2026
- Campus Nynäs, utökad från 220 mnkr till 260 mnkr och förskjutning från 2024–2025 till 2026–2027
- Agnes Kulturhus, utökad från 350 mnkr till 435 mnkr
- Cirkus lokal campus Nynäs, förskjutning från 2024 till 2025
- Valbo ishall, utökad från 15 mnkr till 24 mnkr
- Vuxenutbildningen förskjutning från 2024–2026 till 2025–2026
- Nytt projekt, nytt förråd vid Hedesunda Allaktivetshus, 0,7 mnkr 2023.
- Centrumplan, Investeringsbudgeten hos Samhällsbyggnadsnämnden har justerats ned med 60 mnkr per år 2023–2026, totalt 240 mnkr under planperioden.
- Nytt projekt, Allmän plats Agnes Kulturhus har tillkommit, ingick tidigare i centrumplan, 24 mnkr 2024–2025

Kommunen har under flera år varit i en fas med omfattande exploaterings verksamhet. Exploatering av bostads- och industritomter medför även en utbyggnad av tillhörande infrastruktur i form av anläggningsstillgångar som kommer att vara kvar i kommunens ägo. Sammantaget ingår i investeringsplanen en investeringsvolym på 1 083 mnkr under åren 2023–2026 till följd av exploateringar. En närmare beskrivning av exploaterings verksamheten sker under egen rubrik.

Investeringsutgifter på huvudområden

4.9 Försäljning av anläggningstillgångar 2023–2026

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsförsäljningar	55,4	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Realisationsvinster	55,2	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Kommunens försäljningar av anläggningstillgångar särredovisas och bokförs per objekt. Realisationsvinster respektive förluster redovisas i resultatet i samband med försäljning.

4.10 Exploateringsbudget 2023–2026

Belopp i Mnkr	Totalt under perioden	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomster pågående projekt	1 731,5	260,2	685,0	652,8	133,5
Utgifter pågående projekt	-1 361,3	-402,4	-635,1	-202,0	-121,8
Nettoexploatering pågående	370,2	-142,1	49,9	450,7	11,7
Inkomster planerade projekt	82,0	0	4,0	58,0	20,0

Belopp i Mnkr	Totalt under perioden	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Utgifter planerade projekt	-553,8	-44,9	-68,4	-204,5	-236
Nettoexploatering planerade	-471,8	-44,9	-64,4	-146,5	-216,0
Exploateringsresultat pågående projekt	1292,1	195,4	560,2	448,6	87,9
Summa exploateringsresultat	1 292,1	195,4	560,2	448,6	87,9

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för bostads- och verksamhetsändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet skall denna klassificeras och värderas som omsättningstillgång. Gator, parkmark, belysning med mera som kommer att finnas kvar i kommunens ägo och betjänar exploateringsområdena redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning.

2023 års exploateringsutgifter uppgår till 447,3 mnkr. 353,7 mnkr avser egna anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. 93,6 mnkr av utgifterna avser åtgärder på tomter till försäljning och redovisas som omsättningstillgång i balansräkningen. Inkomster från tomtförsäljning för år 2023 budgeterade till 239,1 mnkr.

Omvärldsförutsättningarna förändras och påverkar möjligheten att utveckla kommunens projekt och mark. Gävle kommun står som så många kommuner i utmaningar kopplat till energikris, osäkerhet i Europa, vikande marknad djup kring efterfrågan. Mot bakgrund av konjunkturförändringar såsom stigande räntor, ökad, inflations och snabbt stigande byggkostnader har såväl möjligheten att efterfråga bostäder som lönsamheten att bygga bostäder påverkats. På samma sätt kan även utveckling av verksamhetsmark påverkas av konjunkturförändringar.

Under 2023 kommer behovet av att ombalansera och flexibelt hantera både pågående och kommande exploateringsprojekt utifrån omvärldsförutsättningar kräva ekonomiska revideringar.

Framtida projekt

Gävle västra: Trafikverket kommer att skapa en ny sträckning för Ostkustbanan vilket ger en möjlighet för att etablera ett nytt stationsläge intill Gävle sjukhus – "Gävle Västra". Gävle kommunfullmäktige beslutade att anta ett program för detaljplan för Gävle Västra i oktober 2021. Exploateringsprojektet möjliggör en byggnation av en stationsbyggnad, anslutningar för busstrafik, ny Skånbergsbro, nytt läge för Lexevägen samt passager för gång- och cykeltrafik

I Tolvforsskogen pågår en utveckling, av en helt ny logistikpark. Logistikparken planeras för att bli ett storskaligt verksamhetsområde på ca 1000 Ha.

Tolvforsskogen kommer att utvecklas under många år och etapper, planeringen är att ha en första etapp säljbar mark år 2029 och utbyggnaden av det totala området kommer att ske mellan år 2029–2050.

Utvecklingen av Tolvforsskogen innebär två helt nya trafikplatser kommer att behövas till Logistikparken från väg E4.

På Näringen planeras en av Gävle kommuns största stadsomvandlingar genom tiderna. Planering fortgår men tidplanen kan komma att omförhandlas till en längre tidshorisont anpassat till nya förutsättningar på bostadsmarknaden.

4.11 Stadshuskoncernen

Bolagsöversikt stadshuskoncernen

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella poster

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	-9,2	-10,6	-17,8	-26,0	-31,0	-31,7
Gävle Energi-koncern	231,2	236,5	243,1	231,1	193,4	173,8
AB Gavlegårdarna	89,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	77,3	88,2	94,0	90,2	93,1	95,2
<i>varav kommunal verksamhet</i>	12,5	11,8	6,0	9,8	6,9	4,8
Gavlia-koncernen	9,9	43,9	56,4	1,6	-4,3	2,6
<i>varav kommunala verksamhetslokaler</i>	4,2	40,4	53,4	-1,6	-7,8	-1,0
<i>varav övriga lokaler</i>	0,2	1,6	1,2	1,4	1,7	1,8
<i>varav Gävle Drift & Service AB</i>	5,5	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Gävle Hamn AB	53,4	31,1	15,1	11,4	11,2	10,2
Gävle Parkeringservice AB	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Elimineringar			3,3	3,3	3,3	3,3
Summa Gävle Stadshus koncern	382,1	407,9	407,1	328,4	279,6	265,2

Investeringar

Investeringar

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Energi-koncern	221,1	331,1	497,2	440,4	235,9	230,5
AB Gavlegårdarna	581,2	800,5	695,0	648,0	678,0	762,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	93,3	78,5	130,0	165,0	195,0	375,0
<i>nyinvesteringar</i>	413,7	642,0	499,0	448,0	457,0	356,0
<i>varav kommunal verksamhet</i>	74,2	80,0	66,0	35,0	26,0	31,0
Gavlia-koncernen	505,0	711,7	671,9	709,3	657,9	300,5
<i>varav kommunala verksamhetslokaler</i>	488,2	680,6	634,6	681,3	634,9	277,5
<i>varav övriga lokaler</i>	4,0	17,7	9,3	0,0	0,0	0,0
<i>varav Gävle Drift & Service AB</i>	12,8	13,4	28,0	28,0	23,0	23,0
Gävle Hamn AB	58,9	118,7	129,0	134,6	28,6	73,3
Gävle Parkeringservice AB	86,6	78,6	90,0	3,6	73,9	2,6

Elimineringar						
Summa Gävle Stadshus koncern	1 452,8	2 040,6	2 083,1	1 935,9	1 674,3	1 368,9

Försäljning av anläggningstillgångar

År 2021 erhöll Gävle Energi 145,1 mnkr i investeringsbidrag från Klimatklivet.

Försäljning av anläggningstillgångar samt erhållna investeringsbidrag

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB						
Gävle Energi-koncern	145,1					76,0
AB Gavlegårdarna	8,0					
Gavlia-koncernen		12,0				
Gävle Hamn AB	2,2					
Gävle Parkeringservice AB						
Summa Gävle Stadshus koncern	155,3	12,0				76,0

Utdelningar netto till Gävle kommun, betalningar

Redovisad utdelning från Gävle Energi-koncernen är exkl aktieutdelningar till minoritetsägare.

Utdelningar till Gävle kommun, betalningar

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	49,3	50,9	49,5	49,5	49,5	49,5
Gävle Energi-koncern	-123,3	-116,6	-115,0	-315,0	-115,0	-115,0
AB Gavlegårdarna	-16,3	-16,4	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Gavlia-koncernen	0,0	-28,2	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2
Gävle Hamn AB	-44,6	-41,6	-41,6	-11,6	-11,6	-11,6
Gävle Parkeringservice AB	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Summa Gävle Stadshus koncern	-139,9	-156,9	-166,8	-336,8	-136,8	-136,8

Finansieringsbehov enligt budget

Finansieringsbehov enligt budget

	Utfall 2021	Progn os 2022	Budge t 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gävle Stadshus AB	40,1	40,3	31,7	23,5	18,5	17,8
Gävle Energi-koncern	26,7	-41,2	-236,2	-387,2	-10,5	-22,7
AB Gavlegårdarna	-266,2	-511,9	-397,5	-357,5	-369,5	-440,5
Gavlia-koncernen	-301,4	-533,0	-418,1	-498,4	-434,7	-59,4

Gävle Hamn AB	13,4	-62,9	-89,5	-66,6	39,2	-5,5
Gävle Parkeringservice AB	-77,6	-69,7	-82,9	17,8	-51,9	19,6
Summa Gävle Stadshus koncern	-565,0	-1 178,4	-1 192,5	-1 268,4	-808,9	-490,7

**GÄVLE KOMMUN - INVESTERINGSVERKSAMHET
BUDGET 2023 OCH EKONOMISK PLAN 2024-2026**

Sid 178(202)

Belopp i tusental kr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan Senare
SKATTEFINANSIERADE INVESTERINGAR									
Kommunstyrelse	171 390	108 900	109 300	102 400	37 400	9 400	900	900	
Revisorskollegiet	70	70	70	70	70	70	70	70	210
Samhällsbyggnadsnämnd	202 967	174 700	206 820	165 040	146 960	38 000			
Kultur- o fritidsnämnd	40 210	56 000	16 400	16 600	10 600	10 700	10 700	10 700	
Utbildningsnämnd	36 840	33 000	24 200	40 700	38 500	19 600	20 100	16 600	49 800
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	2 430	2 760	6 580	4 200	1 220	1 240	1 240	1 240	3 720
Socialnämnd	5 632	1 100	1 120	1 140	1 160	1 180	1 180	1 180	3 540
Omvårdnadsnämnd	13 885	12 700	8 200	11 400	11 400	8 400	8 400	8 400	25 200
S:A SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	473 424	389 230	372 690	341 550	247 310	88 590	42 590	39 090	82 470

Belopp i tusental kr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan Senare
SKATTEFINANSIERADE INVESTERINGAR									
HOS KOMMUNALA BOLAG									
<i>Gavlefastigheter:</i>									
Kommunstyrelsen	892								
Samhällsbyggnadsnämnd	35 000	2 000							
Kultur o Fritid	196 600	249 100	126 400	82 400	2 900	6 900	2 900	2 900	54 700
Utbildningsnämnd	412 970	357 950	397 400	139 000	340 000	220 500	84 000	59 000	1 227 700
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	400	5 400	400	283 400	95 400	400	400	400	1 200
Socialnämnd	1 270	940	960	980	1 000	1 000	1 000	1 000	3 000
Omvårdnad	300	200	200	200	200	200	200	200	600
Fastighetstekniska investeringar	79 500	53 000	47 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	399 268
Summa Gavlefastigheter:	726 932	668 590	572 360	550 980	484 500	274 000	133 500	108 500	1 686 468
AB Gavlegårdarna									
Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd	19 500	58 000	73 000	45 000	10 000			13 000	42 000
Omvårdnad	66 000	29 000	4 000	104 000	104 000	4 000	4 000	279 000	283 000
Summa Gavlegårdarna:	85 500	87 000	77 000	149 000	114 000	4 000	4 000	292 000	325 000
S:A SKATTEFINANSIERADE INVESTERINGAR									
HOS KOMMUNALA BOLAG	812 432	755 590	649 360	699 980	598 500	278 000	137 500	400 500	2 011 468

Belopp i tusental kr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan Senare
TAXEFINANSIERADE INVESTERINGAR									
Gävle Vatten AB									
Reinvesteringar	34 700	45 000	54 000	52 000	48 000	47 000	47 000	47 000	
Nyinvesteringar	80 650	231 000	374 500	590 500	734 500	532 500	347 500	128 500	
Exploateringar	65 350	70 000	90 000	94 000	64 000	79 000	67 000	70 000	
Summa Gävle Vatten	180 700	346 000	518 500	736 500	846 500	658 500	461 500	245 500	0
INVESTERINGAR HOS BOLAGEN									
Gavlia AB	38 000	37 300	28 000	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000	
Gavlegårdarna AB	682 000	629 000	613 000	652 000	681 000	810 000	645 000	460 000	
Gävle Energi AB	500 200	497 200	440 400	236 100	230 300	209 000	196 400	199 400	198 400
Gävle Hamn AB	153 110	129 020	134 600	28 620	73 300	59 100	7 200		
Gävle Parkeringsservice AB	118 200	90 000	3 600	73 900	2 600	600	600	600	1 800
Summa Investeringar hos bolagen:	1 491 510	1 382 520	1 219 600	1 013 620	1 010 200	1 101 700	872 200	683 000	200 200
EXPLOATERINGSVERKSAMHET									
Överförda anläggningstillgångar	240 681	265 000	520 000	184 000	114 000				
Summa Exploateringsverksamhet	240 681	265 000	520 000	184 000	114 000	0	0	0	0

EXPLOATERINGSVERKSAMHET, NETTO

Exploateringsbudget 2023-2026

Sid 181(202)

EXPLOATERINGSBUDGET I DETALJ

2022-11-25

Belopp i tusental kr	Totalt	T o m 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Senare
----------------------	--------	---------------	-----------------	----------------	--------------	--------------	--------------	--------

EXPLOATERINGSVERKSAMHET: B =Bostadsexpl I= Industriexploatering
G= Genomförandeskede, P= Planeringskede

Skoglundshöjden	B	P							
Anläggningstillgångar	9 223	0	963	4 889	3 371	0	0	0	
Omsättningstillgångar	150	0	0	50	100	0	0	0	
Inkomster	8 237	0	0	4 000	4 237	0	0	0	
Nettoexploatering	-1 136	0	-963	-939	766	0	0	0	

Engeshöjden	B	G							
Anläggningstillgångar	1 730	1 730	0	0	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	25 800	25 800	0	0	0	0	0	0	
Nettoexploatering	24 070	24 070	0	0	0	0	0	0	

Engesberg, seniorboende	B	G							
Anläggningstillgångar	16 764	13 524	3 240	0	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	1 317	1 317	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	14 400	14 400	0	0	0	0	0	0	
Nettoexploatering	-3 681	-441	-3 240	0	0	0	0	0	

Lindbacka Västra	B	G							
Anläggningstillgångar	24 120	24 120	0	0	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	5 141	5 141	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	28 635	28 635	0	0	0	0	0	0	
Nettoexploatering	-626	-626	0	0	0	0	0	0	

Påvel Ångerman	B	G							
Anläggningstillgångar	3 148	40	0	1 878	1 230	0	0	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	2 570	0	0	0	2 570	0	0	0	
Nettoexploatering	-578	-40	0	-1 878	1 340	0	0	0	

Gävle strand etapp 2	B	G							
Anläggningstillgångar	137 602	126 579	60	5	5 492	5 466	0	0	
Omsättningstillgångar	36 789	29 387	6 320	490	448	144	0	0	
Inkomster	214 080	139 600	0	43 700	30 780	0	0	0	
Nettoexploatering	39 689	-16 366	-6 380	43 205	24 840	-5 610	0	0	

Gävle Strand etapp 3	B	P							
Anläggningstillgångar	291 558	9 110	82	7 203	54 634	58 429	82 892	79 210	
Omsättningstillgångar	44 281	12 591	0	8 000	5 330	4 880	4 780	8 700	
Inkomster	185 448	0	0	0	0	27 168	36 072	122 208	
Nettoexploatering	-150 391	-21 701	-82	-15 203	-59 964	-36 141	-51 600	34 298	

Gävle Bro	I	G							
Anläggningstillgångar	4 273	4 273	0	0	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	2 908	2 641	102	165	0	0	0	0	
Inkomster	21 751	12 360	4 391	5 000	0	0	0	0	
Nettoexploatering	14 570	5 446	4 289	4 835	0	0	0	0	

Duvbacken	I	G							
Anläggningstillgångar	19 590	40	240	12 180	7 130	0	0	0	
Omsättningstillgångar	1	1	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	6 000	0	4 000	2 000	0	0	0	0	
Nettoexploatering	-13 591	-41	3 760	-10 180	-7 130	0	0	0	

EXPLOATERINGSBUDGET I DETALJ

2022-11-25

Belopp i tusental kr	Totalt	T o m		Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 182(202)	
		2021	2022					2026	Senare
Sundgrens Åkeri I G									
Anläggningstillgångar	1 101	271	627	203	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	4 223	53	4 153	17	0	0	0	0	0
Inkomster	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	-4 324	-324	-3 780	-220	0	0	0	0	0
Parkvägen B G									
Anläggningstillgångar	8 688	8 688	0	0	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	11 917	11 917	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	13 229	13 229	0	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	-7 376	-7 376	0	0	0	0	0	0	0
Södra Hemlingby handel etapp 4 I G									
Anläggningstillgångar	26 721	784	3 117	20 440	2 380	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	100	0	0	100	0	0	0	0	0
Inkomster	75 000	0	0	55 000	20 000	0	0	0	0
Nettoexploatering	48 179	-784	-3 117	34 460	17 620	0	0	0	0
Gavlehov Östra B G									
Anläggningstillgångar	53 656	3 399	3 938	22 684	17 965	5 555	55	61	
Omsättningstillgångar	22 398	0	3 222	18 337	790	0	0	50	
Inkomster	104 100	0	0	36 600	0	37 500	0	30 000	
Nettoexploatering	28 046	-3 399	-7 160	-4 420	-18 755	31 945	-55	29 890	
Gavlehov Västra B G									
Anläggningstillgångar	46 510	2 834	6 276	20 680	16 720	0	0	0	
Omsättningstillgångar	11	11	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	72 200	0	0	2 000	28 500	1 400	40 300	0	
Nettoexploatering	25 679	-2 845	-6 276	-18 680	11 780	1 400	40 300	0	
Hemlingby bost. etapp 1 B G									
Anläggningstillgångar	59 209	55 699	460	1 760	1 290	0	0	0	
Omsättningstillgångar	9 727	9 727	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	126 192	114 792	6 400	5 000	0	0	0	0	
Nettoexploatering	57 256	49 366	5 940	3 240	-1 290	0	0	0	
Tallharen (kulturmiljö Norrlandet) B G									
Anläggningstillgångar	1 428	6	80	1 341	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	658	0	40	619	0	0	0	0	
Inkomster	3 000	0	0	3 000	0	0	0	0	
Nettoexploatering	914	-6	-120	1 040	0	0	0	0	
Vuxenutbildning Kungsbäck B G									
Anläggningstillgångar	21 850	0	150	500	2 200	10 500	8 500	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	6 000	0	0	0	6 000	0	0	0	
Nettoexploatering	-15 850	0	-150	-500	3 800	-10 500	-8 500	0	
Arla B G									
Anläggningstillgångar	2 168	343	35	1 790	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	3 803	3 803	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	9 350	9 350	0	0	0	0	0	0	
Nettoexploatering	3 379	5 204	-35	-1 790	0	0	0	0	
Baggarevarvet I G									
Anläggningstillgångar	12 987	137	700	2 950	8 300	900	0	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	4 525	0	0	1 575	2 550	400	0	0	
Nettoexploatering	-8 462	-137	-700	-1 375	-5 750	-500	0	0	

EXPLOATERINGSBUDGET I DETALJ

2022-11-25

Belopp i tusental kr	Totalt	T o m		Prognos	Budget	Plan	Plan	Sid 183(202)	
		2021	2022					Plan	2026
Wennbergs B G									
Anläggningstillgångar	1 891	41	1 850	0	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	11 350	11 000	350	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	9 459	10 959	-1 500	0	0	0	0	0	0
Valbo volym I P									
Anläggningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	6 902	6 902	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	-6 902	-6 902	0	0	0	0	0	0	0
Fredriksskans etapp 2 I G									
Anläggningstillgångar	109 920	0	440	3 360	105 880	240	0	0	0
Omsättningstillgångar	400	0	0	0	400	0	0	0	0
Inkomster	260 000	0	0	0	100 000	160 000	0	0	0
Nettoexploatering	149 680	0	-440	-3 360	-6 280	159 760	0	0	0
Ersbo etapp 1 I G									
Anläggningstillgångar	41 397	41 397	0	0	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	3 921	3 921	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	62 511	62 511	0	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	17 193	17 193	0	0	0	0	0	0	0
Planmyrstigen B G									
Anläggningstillgångar	33 540	5 090	3 050	15 050	10 350	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	67 364	0	0	40 857	26 507	0	0	0	0
Nettoexploatering	33 824	-5 090	-3 050	25 807	16 157	0	0	0	0
Ersbo etapp 3 Syd I G									
Anläggningstillgångar	56 740	54 740	480	1 520	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	16 941	16 941	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	84 301	82 111	0	2 190	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	10 620	10 430	-480	670	0	0	0	0	0
V. Kungsbäck I G									
Anläggningstillgångar	44 063	44 063	0	0	0	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	12 951	12 951	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	7 414	7 414	0	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	-49 600	-49 600	0	0	0	0	0	0	0
Kv Mumman B G									
Anläggningstillgångar	3 301	1 291	10	250	1 750	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	2 411	2 411	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	23 943	23 943	0	0	0	0	0	0	0
Nettoexploatering	18 231	20 241	-10	-250	-1 750	0	0	0	0
Ekorrbäret B G									
Anläggningstillgångar	9 261	7 188	1 563	0	510	0	0	0	0
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkomster	1 706	0	1 196	0	0	510	0	0	0
Nettoexploatering	-7 555	-7 188	-367	0	-510	510	0	0	0
Forsbacka Norra I P									
Anläggningstillgångar	103 155	0	12 731	4 609	64 965	149	20 700	0	0
Omsättningstillgångar	1 291	0	129	47	1 115	2	0	0	0
Inkomster	161 832	0	0	0	34 520	127 312	0	0	0
Nettoexploatering	57 386	0	-12 860	-4 656	-31 560	127 162	-20 700	0	0

EXPLOATERINGSBUDGET I DETALJ

2022-11-25

Belopp i tusental kr	Totalt	T o m	Prognos	Budget	Plan	Plan	Plan	Sid 185(202)	Senare
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	Plan	
Rörberg I G									
Anläggningstillgångar	1 320	320	0	0	0	0	0	0	1 000
Omsättningstillgångar	29 550	10 305	2 929	4 969	5 746	2 592	2 592	417	
Inkomster	355 189	5 189	0	0	0	0	0	0	350 000
Nettoexploatering	324 319	-5 436	-2 929	-4 969	-5 746	-2 592	-2 592	348 583	
Ersbo etapp 4 I G									
Anläggningstillgångar	154 968	2 179	6 912	91 600	42 568	11 536	173	0	
Omsättningstillgångar	163 771	0	7 488	98 400	56 032	1 664	187	0	
Inkomster	435 000	0	0	10 000	145 000	175 000	55 000	50 000	
Nettoexploatering	116 261	-2 179	-14 400	-180 000	46 400	161 800	54 640	50 000	
Herakles B G									
Anläggningstillgångar	14 228	213	1 005	2 410	10 600	0	0	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	4 735	0	235	500	4 000	0	0	0	
Nettoexploatering	-9 493	-213	-770	-1 910	-6 600	0	0	0	
Östra Kungsbäck B G									
Anläggningstillgångar	54 198	386	753	8 298	42 486	2 053	222	0	
Omsättningstillgångar	14 900	0	567	6 054	7 694	417	168	0	
Inkomster	85 000	0	0	22 500	62 500	0	0	0	
Nettoexploatering	15 902	-386	-1 320	8 148	12 320	-2 470	-390	0	
Sätra-Kv Skrindan,Trillan,Kärran B G									
Anläggningstillgångar	10 798	286	672	4 020	2 400	1 920	1 500	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	5 629	0	0	3 497	0	0	2 132	0	
Nettoexploatering	-5 169	-286	-672	-523	-2 400	-1 920	632	0	
Lund 1:32 B G									
Anläggningstillgångar	2 590	24	2 556	10	0	0	0	0	
Omsättningstillgångar	0	0	0	0	0	0	0	0	
Inkomster	695	0	695	0	0	0	0	0	
Nettoexploatering	-1 895	-24	-1 861	-10	0	0	0	0	
Bönaliden B P									
Anläggningstillgångar	39 616	0	1 044	887	36 838	840	6	0	
Omsättningstillgångar	37 564	0	44	37	29 138	8 340	6	0	
Inkomster	82 500	0	0	0	36 000	46 500	0	0	
Nettoexploatering	5 320	0	-1 088	-924	-29 976	37 320	-12	0	

EXPLOATERINGSBUDGET I DETALJ

2022-11-25

Belopp i tusental kr	Totalt	T o m 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Summa Totalt:									
<i>Anläggningstillgångar</i>	1 796 738	545 580	87 610	265 002	520 222	184 007	114 048	80 270	
<i>Omsättningstillgångar</i>	445 156	132 820	25 146	137 359	114 893	18 039	7 733	9 167	
<i>Inkomster</i>	2 894 927	585 713	25 504	260 219	684 989	652 790	133 504	552 208	
Nettoexploatering	653 033	-92 687	-87 252	-142 142	49 874	450 744	11 723	462 771	

(tkr)	Totalt	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tolvforsskogen etapp 1						
Utgifter	500 000			125 000	125 000	250 000
Inkomster	1 450 000	-	-	-	-	1 450 000
Nettoexploatering	950 000	-	-	- 125 000	- 125 000	1 200 000
Tolvforsskogen etapp 2						
Utgifter	385 000					385 000
Inkomster	1 450 000					1 450 000
Nettoexploatering	1 065 000					1 065 000
Södra Skeppsbron/ Atlasgatan						
Utgifter	70 000	35 000	35 000			
Inkomster	-	-	-			
Nettoexploatering	- 70 000	- 35 000	- 35 000			
Gävle Västra						
Utgifter	250 000			6 000	40 000	204 000
Inkomster	60 000					60 000
Nettoexploatering	- 190 000	-	-	- 6 000	- 40 000	- 144 000
Gävle Central						
Utgifter	375 000					375 000
Inkomster						
Nettoexploatering	- 375 000	-	-		-	-375 000
Näringsen						
Utgifter	2 000 000			59 000	59 000	1 882 000
Inkomster	2 400 000					2 400 000
Nettoexploatering	400 000	-	-	- 59 000	- 59 000	518 000
Macketaablering (eget om inte Ersbo4/MLT)						
Utgifter	800	800	-			
Inkomster	4 000	-	4 000			
Nettoexploatering	3 200	- 800	4 000			
Ersbo Verksamhetsmark sydväst						
Utgifter	20 000		20 000			
Inkomster	48 000			48 000		
Nettoexploatering	28 000	-	- 20 000	48 000		
Lindbacka Västra etapp 2						
Utgifter	22 000	2 000	5 000	8 000	7 000	-
Inkomster	60 000	-	-	10 000	20 000	30 000
Nettoexploatering	38 000	- 2 000	- 5 000	2 000	13 000	30 000
Campus Nynäs						
Utgifter	7 000	2 100	3 400	1 500		
Inkomster	-					
Nettoexploatering	- 7 000	- 2 100	- 3 400	- 1 500		
Oförutsedda projekt						
Utgifter	25 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Inkomster	-	-	-	-	-	-
Nettoexploatering	- 25 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000	- 5 000
Summa totalt:						
Utgifter	3 654 800	44 900	68 400	204 500	236 000	3 101 000
Inkomster	5 472 000	-	4 000	58 000	20 000	5 390 000
Nettoexploatering	1 817 200	- 44 900	- 64 400	- 146 500	- 216 000	2 289 000

§ 9 Kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026

Dnr 22KS39

Expedieras till:
Samtliga nämnder och bolag. SG ekonomi.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026 som (S), (MP), (C), (L) och (KD) lagt fram enligt handlingarna 22KS39-10, 22KS39-11, 22KS39-12, 22KS39-13, samt att anta att-satserna 1-23 som beskrivs i handling 22KS39-10.

Övrigt

Inlägg i ärendet

Åsa Wiklund-Lång (S), William Elofsson (M), Richard Carlsson (SD), Julia Cederstrand (C), Kristofer Dahlgren (L), Therese Metz (MP), Jan Myléus (KD), Owe Hellberg (V), Fredrik Åberg Jönsson (V), Emanuel Hellstrand Hort (MP), Elizabeth Puhls (SD), Lars Beckman (M), Emelie Taimi (M), Damian Riveira Linares (S), Lili André (KD), Mårten Gulin (MP), Elin Lundgren (S), Ahmed Amin (S), Michael Agerbring (M), Eva Marja Andersson (M), Erik Holmestig (C), Pekka Seitola (M), Margareta Larsson (M), Håkan Alenius (S), Mattias Eriksson Falk (SD), Niclas Bornegrim (M), Hans Wahlström (S), Marie Rogsberg (S), Lars Öberg (S), Roland Nilsson (M), William Wigren (M), Kristofer Dahlgren (L), Jörgen Edsvik (S), Lars-Erik Lönnqvist (S), Jan-Eric Andersson (KD), Eva Ålander (S), Matilda Sundquist Boox (S), Kent Edin (S), Camilla Westman (SD) och Roger Hedlund (SD).

Yrkanden

Åsa Wiklund-Lång (S), Julia Cederstrand (C), Kristofer Dahlgren (L), Therese Metz (MP), Jan Myléus (KD), Emanuel Hellstrand Hort (MP), Damian Riveira Linares (S), Lili André (KD), Mårten Gulin (MP), Elin Lundgren (S), Ahmed Amin (S), Erik Holmestig (C), Håkan Alenius (S), Marie Rogsberg (S), Lars Öberg (S), Kristofer Dahlgren (L), Jörgen Edsvik (S), Lars-Erik Lönnqvist (S), Jan-Eric Andersson (KD), Eva Ålander (S) och Matilda Sundquist Boox (S) yrkar bifall till majoritetens (S, MP, C, L, KD) förslag till budget med bilagor

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2022-12-12

William Elofsson (M), Lars Beckman (M), Eva Marja Andersson (M), Pekka Seitola (M), Margareta Larsson (M), Roland Nilsson (M) och William Wigren (M) yrkar bifall till Moderaternas förslag till budget med bilagor.

Richard Carlsson (SD), Mattias Eriksson Falk (SD) och Camilla Westman (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till budget.

Owe Hellberg (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag till budget.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns fyra förslag till beslut dels Majoritetens förslag (S, MP, C, L, KD), dels William Elofsson (M) förslag, dels Richard Carlsson (SD) förslag och dels Owe Hellberg (V) förslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra enligt ordningen ovan och finner att kommunfullmäktige bifaller majoritetens förslag till huvudförslag.

Votering begärs och bifalles. Följande voteringsproposition godkännes. Den som bifaller Richard Carlsson (SD) m.fl. förslag röstar ja. Den som bifaller Owe Hellbergs (V) förslag röstar nej. Vid votering avges 64 röster, varav 12 ja-röster, 4 nej-röster och 46 avstår.

Därefter ställer ordföranden följande voteringsproposition. Den som bifaller William Elofsson (M) m.fl. förslag röstar ja. Den som bifaller Richard Carlsson (SD) m.fl. förslag röstar nej. Vid votering avges 62 röster, varav 14 ja-röster, 11 nej-röster och 34 avstår. Ordförande finner att kommunfullmäktige bifaller moderaternas yrkande till motförslag.

Slutligen ställer ordförande majoritetens förslag mot William Elofsson (M) m.fl. förslag och finner att kommunfullmäktige bifaller majoritetens förslag till budget.

Reservationer

Moderaterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiets ledamöter reserverar sig mot beslutet till förmån för sina egna yrkanden.

Beslutsunderlag

- Debattregler vid budgetdebatten den 12 december 2022, dnr 516984
- §220 KS Kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026, dnr 22KS39-9
- Kommunplan med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026 - (S), (KD), (L), (C) (MP). Ersätter handling 22KS39-2, dnr 22KS39-10
- Bilaga 1 till Kommunplan 2023 - Investeringsplan 2023-2026 - (S), (KD), (L), (C) (MP), dnr 22KS39-11
- Bilaga 2 till Kommunplan 2023 - Pågående exploateringsprojekt i detalj 2023-2026 - (S), (KD), (L), (C) (MP), dnr 22KS39-12
- Bilaga 3 till Kommunplan 2023 - Planerade exploateringsprojekt - (S), (KD), (L), (C) (MP), dnr 22KS39-13

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2022-12-12

- Moderaternas (M) övergångsbudget med årsbudget 2023 och utblick 2024-2026, dnr 22KS39-3
- Moderaterna (M) - Bilaga 1 - Investeringsplan 2023-2026, dnr 22KS39-4
- Moderaterna (M) - Bilaga 2 - Pågående exploateringsprojekt i detalj, dnr 22KS39-5
- Moderaterna (M) - Bilaga 3 - Planerade exploateringsprojekt KP 2023, dnr 22KS39-6
- Sverigedemokraternas (SD) budget och planeringsförutsättningar 2023-2026, dnr 22KS39-7
- Vänsterpartiets (V) budgetförslag för 2023-2026 - Ett rödare och grönare Gävle, dnr 22KS39-8

Justerare			Utdragsbestyrkande

§ 12 Riktlinje intern styrning och kontroll

Dnr 22KS245

Expedieras till:
Alla nämnder och helägda bolag

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag

att upphäva reglementet Intern kontroll av ekonomi och verksamhet (antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31) samt

att anta *Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag* med implementering under 2023.

Ärendebeskrivning

Det tidigare reglementet är daterat och den interna kontrollen har varit koncentrerat framför allt på riskvärdering och kontrollaktiviteter. Den nya riktlinjen ger förutsättningar för nämnder och bolag att arbeta med intern kontroll och styrning enligt COSO ramverket på ett mer heltäckande sätt. Den nya riktlinjen utgår från alla komponenter inom COSO (Committee of sponsoring Organizations of the Treadway Commission) som är en välkänd modell gällande intern styrning och kontroll.

1. Styr-och kontrollmiljö
2. Riskvärdering
3. Kontrollaktiviteter
4. Information och kommunikation
5. Utvärdering och uppföljning

Den nya riktlinjen innebär att nämndernas och bolagens styr-och kontrollmiljö, som bl.a. består av styrdokument, processer och systemstöd ska beskrivas. Dessutom betonas att det ska finnas rutiner för informationshantering och kommunikation. Detta säkerställer en bredare beskrivning av nämndernas och bolagens verksamhet och tillförsäkrar en intern styrning och kontroll som ger en rimlig försäkran om uppnåendet av mål som rör verksamheten, rapportering och följsamhet gentemot lagar och regler.

Beslutsunderlag

- §221 KS Riktlinje intern styrning och kontroll för nämnder och bolag, dnr 22KS245-22
- Tjänsteskrivelse - Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag, dnr 22KS245-20

Justerare	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum 2022-12-12

- Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag, dnr 22KS245-21

Justerare			Utdragsbestyrkande

Riktlinje för intern styrning och kontroll för nämnder och bolag

Förord

Denna riktlinje ersätter det tidigare dokumentet ” Intern kontroll av ekonomi och verksamhet - Reglemente” antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31. Riktlinjen gäller för Gävle kommunkoncern exklusive delägda bolag och kommunala förbund.

Med vänliga hälsningar,

Martin Svaleryd

Ekonomidirektör

Ekonomiavdelningen

Inledning

Intern styrning och kontroll är en central del av verksamhets -och ekonomistyrningen och omfattar alla system, processer och rutiner. Enligt Kommunallagen (6 kap 6 §) ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap 1§ har lämnats över till någon annan, exempelvis ett kommunalt bolag.

Intern styrning och kontroll är en viktig del av nämnders och bolags systematiska kvalitetsarbete. Informationsutbyte mellan nämnder och bolag är en väsentlig del avseende kvalitetsarbete.

Tydliga mål inom nedan områden är en förutsättning för god intern kontroll:

- Ändamålsenlig och effektiv verksamhet
- Efterlevnad av externa och interna regelverk
- Tillförlitlig rapportering internt och externt

Definition av intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en process utförd av en organisations styrelse/nämnd, ledning och annan personal. Den är utformad för att ge en rimlig försäkran om uppnåendet av mål som rör verksamheten, rapportering och följsamhet gentemot lagar och regler.

Ramverk/modell

Gävle kommunkoncern tillämpar ramverket/modellen COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission www.coso.org) som är en välkänd modell över hela världen gällande intern styrning och kontroll.

Med **ändamålsenlig och effektiv verksamhet** menas bland annat att

- disponera tillgängliga resurser så effektivt som möjligt för uppnående av fastställda mål.
- säkerställa god ekonomisk hushållning enligt Kommunallagen 11 kap 1§. Säkerställandet av god ekonomisk hushållning görs genom att tillgängliga medel i budgetprocessen fördelas med beaktande av risk och osäkerhet i verksamheterna samt i samhällsekonomin. Den ekonomiska utvecklingen måste därefter löpande stämmas av mot budget och mål.
- utvärdera verksamheters prestationer gentemot medborgarens behov.
- vidmakthålla och tillföra erforderlig kompetens på alla nivåer i organisationen.

Med **efterlevnad av externa och interna regelverk** menas att lagar, förordningar och föreskrifter som nämnd/bolag har att förhålla sig till följs och även att de interna regelverk som kommunfullmäktige och nämnd/styrelser beslutar om följs.

Med **tillförlitlig redovisning och rapportering** menas att all rapportering (även icke-finansiell) ska vara riktig, fullständig och ge en rättvisande bild av informationen, så att beslutsfattare ska kunna vidta erforderliga åtgärder. Exempel på rapportering:

- Intern finansiell rapportering
- Övrig intern rapportering
- Extern finansiell rapportering
- Övrig extern rapportering

Den interna styrningen och kontrollen består enligt COSO-modellen av fem komponenter för att uppnå dessa tre mål.

1) Styr-och kontrollmiljö

Styr-och kontrollmiljön är grunden och förutsättningen för intern styrning och kontroll och innefattar bland annat kommunkoncernens etiska värderingar, organisationsstruktur och kompetensförsörjning. Den innefattar även att relevanta styrdokument finns på plats som reglerar ansvar och roller. En fungerande IT-systemmiljö för effektiva processer inom de olika verksamheterna som bedrivs inom kommunkoncernen utgör även en väsentlig del av styr-och kontrollmiljön.

- Identifiera väsentliga processer för nämnd/bolag
- Identifiera styrdokument för nämnden/bolaget.
- Identifiera de systemstöd som finns inom nämnden/bolaget

2) Riskvärdering

En viktig del av intern kontroll är riskmedvetenhet. En riskmedveten organisation är bättre förberedd på "oförutsedda" händelser. Det ger en ökad effektivitet och tillförlitlighet i styrningen av verksamheten. God riskmedvetenhet skapar förtroende internt såväl som externt. Riskvärdering görs mot den kontrollmiljön som nämnd/bolag identifierar, risker identifieras och analyseras och hanteras efter riskkategorisering och väsentlighet.

3) Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter ska identifieras och utformas för att hantera risker till en acceptabel nivå. Kontrollaktiviteter kan vara manuella, automatiska, förebyggande eller upptäckande. Generella IT Kontroller ska identifieras/ användas om möjligt. Exempel på en generell IT-kontroll: En spärr i lönesystemet som förhindrar att lön utbetalas felaktigt. Identifierade kontrollaktiviteter dokumenteras och följs upp kontinuerligt.

4) Information och kommunikation

För att den interna styrningen och kontrollen ska fungera på ett effektivt sätt krävs att det finns en rutin för informationshantering och kommunikation, såväl inom den egna myndigheten som kommunkoncernen. Detta gäller även information och kommunikation inom kommunkoncernen. Ledningen på olika nivåer måste säkerställa att den får den informationen som behövs för att kunna styra, följa upp och rapportera verksamheten.

5) Utvärdering och uppföljning

Utvärdering och uppföljning av den interna kontrollen ska ske för att säkerställa att de övriga komponenterna i COSO-modellen fungerar på ett tillfredsställande sätt. Under denna komponent görs en samlad utvärdering av

- styrning-och kontrollmiljön
- riskvärdering
- kontrollaktiviteter
- information och kommunikation

Organisation och roller

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har i och med uppsiktsplikten (KL 6:1) ansvar för det övergripande arbetet med intern styrning och kontroll. Det innebär bland annat att säkerställa att det finns övergripande riktlinjer för detta samt att bistå nämnder och bolag med hjälp när det gäller frågor kring intern styrning och kontroll. Det är även kommunstyrelsens ansvar att upprätta en organisation kring intern kontroll inom kommunkoncernen. Kommunstyrelsen har rätt att utfärda närmare instruktioner och anvisningar, samt revidera dessa vid behov, för arbetet med intern styrning och kontroll.

Övriga nämnder

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Bolagen

Bolagsstyrelserna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda bolagsstyrelsen har därvid att tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Sektorchef och verkställande direktör

Inom nämndens/bolagets verksamhetsområde kan sektorchef/verkställande direktör ta fram egna riktlinjer och anvisningar om erforderligt.

Sektorchef/verkställande direktör är skyldig att löpande rapportera till nämnden/bolagsstyrelsen om hur den interna kontrollen fungerar.

Verksamhetsansvariga

De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna riktlinjer och anvisningar om intern kontroll samt att informera övriga anställda om riktlinjernas och anvisningarnas innebörd. Vidare har de att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Övriga anställda

Övriga anställda är skyldiga att följa beslutade riktlinjer och anvisningar i sitt arbete.

Revisorerna

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och, från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt. De prövar även om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnder och bolag är tillräcklig. (KL 12:1)
Revisorernas ansvar är begränsat till att granska om kommunens interna styrning och kontroll är tillfredställande och ansvarar således inte för den interna styrningen och kontrollen.

Rapportering och uppföljning av intern styrning och kontroll

Nämnderna och bolagens rapportering av arbetet med intern styrning och kontroll

Varje nämnd/bolag ska kontinuerligt dokumentera hur de olika komponenterna enligt COSO-modellen ser ut. Detta ska göras utifrån de tillämpningsanvisningar och den tidplan som kommunstyrelsen upprättar.

Varje nämnd/bolag ska årligen följa upp hur styr-och kontrollmiljö, riskvärdering, kontrollaktiviter, information och kommunikation fungerar genom den femte komponenten utvärdering och uppföljning. Denna utvärdering ska antas av nämnd/styrelse året efter verksamhetsåret.

Kommunstyrelsen ska, utöver sin egen utvärdering, göra en övergripande analys över nämndernas och bolagens utvärderingsrapporter som en del av kommunstyrelsens uppsiktsroll. Den övergripande analysen ska sedan beslutas i kommunstyrelsen året efter verksamhetsåret.

§ 130 Beslutsärende: En aktiv och hållbar fritid - Gävle kommuns idrottspolitiska program

Dnr 22KFN220

Expedieras till:
Fritidschef

Samhällsbyggnadsnämnden

Utbildningsnämnden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Omvårdnadsnämnden

Socialnämnden

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna En aktiv och hållbar fritid – Gävle kommuns idrottspolitiska program.

Ärendebeskrivning

Livsmiljö Gävle fick 2022 ett politiskt uppdrag att revidera Gävle kommuns idrottspolitiska program. Syftet med det idrottspolitiska programmet är att främja invånarnas möjligheter till en aktiv fritid.

Revideringen innefattar en mer övergripande och strategisk version, där den idrottspolitiska visionen är en aktiv och hållbar fritid. Programmet presenteras i tre målområden med tillhörande mål och strategier för måluppfyllelse. Idrottspolitiska programmet är styrande för Kultur- och fritidsnämnden och vägledande för kommunens övriga nämnder och bolag.

Yttranden

Lars Erik Lönnqvist (S) och Helene Börjesson (MP) yttrar sig i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, dnr 22KFN220-32
- Gävle kommuns idrottspolitiska program, dnr 22KFN220-33

Justerare			Utdragsbestyrkande